

voice ATHENS

102.5
ATHENS
VOICE
RADIO

ΑΦΙΕΡΩΜΑ Παγκόσμια Ημέρα Παιδικού βιβλίου

*Πώς μιλάμε στα παιδιά
για τον πόλεμο;*

Του Κυριάκου Αθανασιάδη

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΤΟ ΠΑΓΚΡΑΤΙ ΜΑΣ!

Των Περικλή Φ. Κωνσταντινίδη,
Νενέλας Γεωργελέ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΟΠΑΛΟΥΔΗΣ
Κανένα ελαφρυντικό για τους
δολοφόνους της Ελένης μου
Του Τάκη Σκριβάνου

LOUISE BOURGEOIS
και **ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΕΡΟΣ**
Ιστορίες και φωτογραφίες
από μια φιλία ετών

**BORDERLINE
FESTIVAL 11**

ΜΟΥΣΙΚΗ

**ΣΤΕΓΗ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΩΝΑΣΗ
ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ
ΡΟΜΑΝΤΣΟ
ΠΑΡΚΟ ΔΟΥΡΓΟΥΤΙΟΥ
08–10.04.22**

→ onassis.org

**ONASSIS
STEGI**

NO BORDERS.

NO BOUNDARIES.

JUST SOUND.

**ROLY PORTER & MFO • GABBER MODUS OPERANDI • ELLEN ARKBRO • MC YALLAH & DEBMASTER • THOMAS ANKERSMIT
ROJIN SHARAFI • PASSPORT, WITH YOU • SHARIF SEHNAOUI • MICHELA PELUSIO • CEDRIK FERMONT & ELYSE TABET
UTE WASSERMANN & BIRGIT ULHER • GEORGE MORAITIS • EVITA MANJI • ANDRIA NICODEMOU & MARINA TANTANOZI
DANIEL DAVIDOVSKY • HARDI KURDA & KHABAT ABAS • SOFIA ZAFEIRIOU • MIZI**

Κυρία μπαίνοντας
σε κινηματογραφική αίθουσα
χαιρετάει φίλο της
ο οποίος κάθεται μόνος του.
-Μόνος σου είσαι;
-Όχι, εδώ με τα παιδιά.
(Δείχνει άλλους δύο που κάθονται
με 2-3 θέσεις κενές
ανάμεσά τους)....

... Η κυρία ρωτάει
απορημένη:
-Τσακωμένοι
είστε;
-Όχι, είπαμε
να απλωθούμε λίγο.
(Cine Nirβάνα, Τετάρτη απόγευμα)

«Θυμάστε,
κύριέ μου, τότε που δίνετε
υποχρεωτικά στο ταξί με
κάθε κούρσα και δώρο
Χριστουγέννων ή Πάσχα;...
Και αν θέλατε και κλιματιστικό
μαζί η χρέωση ήταν ένα χιλιάριο
παραπάνω;... Αααα, εκείνες
ήταν εποχές».
(Γυναίκα οδηγός ταξί, διαδρομή
Κολωνάκι - Αμπελόκηποι,
Πέμπτη πρωί)

Τύπισσα σε καφέ:
«Ο Αντώνης είναι τέρμα
χειριστικός. Μου λέει όλο
γλυκόλογα για να πέφτω
και να με φιλάει όσο θέλει.
Πού ξέρω εγώ ότι
τα εννοεί; Ε; Εε;»
(Στο Καφενείο του Ρίζου, Θησείο,
Παρασκευή βράδυ)

Πολύ ξνισμένος ηλικιωμένος
περπατάει στον δρόμο και,
βλέποντας έναν υπάλληλο του ΟΤΕ
σε ένα καφάο, μουρμουρίζει:
«Αυτές είναι δουλειές.
Πρωί πρωί παίρνουν
ένα ρολό και βάφουν
τα καφάο!»
(Λεωφόρος Κηφισίας,
Τρίτη πρωί)

«Πορτοκαλόπιτα θέτε;
Τώρα τη βγάλαμε».
(Φούρνος Παγκράτι, Δευτέρα μεσημέρι)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΕΝΕΣ
panikoval500@gmail.com

Info~DIET

Της ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗ

Η ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ ΤΟΥ JUMBO

Αξίζει και μόνο ότι ξανάκανε μόδα τον υπέροχο
Μίμη Πλέσσα και την επιτυχία του «Ούλα ούλα ούλα»
από την ταινία «Οι κυρίες της αυλής» του 1966.

DINE ATHENS

Ξεκίνησε και για τρεις εβδομάδες ο πιο γκουρμέ
θεσμός της πόλης. Ευκαιρία να επιλέξεις ένα από
τα 120 εστιατόρια και να δοκιμάσεις ειδικά μενού
σε τιμές που ξεκινούν από €15 και φθάνουν τα €80
(για εστιατόρια βραβευμένα με Michelin).

ΤΑ «NAMA» ΤΗΣ CHLOÉ

Τα ωραιότερα sneakers της σεζόν
από 40% ανακυκλωμένα υλικά.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΠΟΥΤΖΙΔΗΣ

«Αν κάποιος είναι καλός ηθοποιός, δεν μας αφορά
και δεν αφορά και το δικαστήριο. Δεν υπάρχει κανένα
άλλο επάγγελμα που όταν κάποιος κάνει κάποιο
έγκλημα, βγαίνει η συντεχνία να πει "ναι, αλλά παιδιά
έκανε καταπληκτικές τυρόπιτες"».

DRIVE MY CAR

Στην ταινία από την Ιαπωνία που πήρε το Όσκαρ Διεθνούς
Ταινίας, υπάρχει και η καλύτερη σκηνή καπνίσματος
της χρονιάς: δυο χέρια κρατώντας από ένα τσιγάρο,
ξεπροβάλλουν από το άνοιγμα της οροφής του
αυτοκινήτου που τρέχει, μέσα στα νυχτερινά φώτα.

Η ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ ΤΟΥ ΤΖΟΚΕΡ

Χρόνια είχαμε να δούμε μια τόσο καλαίσθητη, αστεία,
με καταπληκτικό καστ διαφήμιση του ΟΠΑΠ.
Ατμόσφαιρα και αισθητική θυμίζουν εκείνες που
επιμελείται ο Alessandro Michele για την Gucci.

ΜΟΔΑ ΣΕ ΑΜΗΧΑΝΙΑ

Οι πλατφόρμες επανέρχονται.

ΒΡΑΔΙΑ ΟΣΚΑΡ

Είναι ένα θέμα αυτό με τα αστέρια των παρουσιαστών
στην τελετή απονομής.
Ας μας δείχνουν μόνο το κόκκινο χαλί να γλιτώσουμε
από τις κρυάδες και από τα χαστούκια.

JADA PINKETT SMITH

Κανονικά αυτή η ίδια έπρεπε να σκωθεθεί
και να διαμαρτυρηθεί στον Chris Rock.

ΤΟ ΘΡΙΛΕΡ ΤΗΣ ΠΑΤΡΑΣ

«Είναι πολυδιαφημισμένο σαν να το σκηνοθέτησε
ο Μάικλ Μπέι, διεστραμμένο σαν να το σκηνοθέτησε
ο Γουές Κρέιβεν και αργόσυρτο σαν να το σκηνοθέτησε
ο Θόδωρος Αγγελόπουλος».
έγραψε ο @The_Stranger_gr στο Twitter

Η ΒΙΑ ΣΤΑ ΓΗΠΕΔΑ

Εν τω μεταξύ, οι μάχες και οι ξυλοδαρμοί
ανάμεσα σε χούλιγκανς συνεχίζονται
σαν να μην πέρασε αίμα από τα χέρια τους.

(ΠΟΣΟ ΠΙΑ) ΜΑΚΡΙΑ ΝΥΧΙΑ;

Το δράμα να προσπαθεί σερβιτόρα με νύχια
Νοσφεράτου να σου δώσει ρέστα.

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Αυτή την εβδομάδα το σχεδιάζει η **Ναταλία Καπατσούλια**,
εικονογράφος παιδικών βιβλίων. Σπούδασε Γαλλική
Φιλολογία στο ΕΚΠΑ και Σκίτσο, Εικονογράφηση
και Γελοιογραφία στο Εργαστήρι Σπύρου Ορνερράκη.
Έχει γράψει και εικονογραφήσει ένα βιβλίο, «Η μαμά
πετάει» (εκδ. Διάπλαση), που κυκλοφορεί και στα ισπανικά.
Έχει εικονογραφήσει πολλά παιδικά βιβλία και συνεχίζει
να το κάνει με αμείωτο ενδιαφέρον.

MINI ΣΕΙΡΕΣ

Τα θύματα δεν είναι βλάκες. Είναι άνθρωποι.

Επικεντρωνόμαστε στους λαμπερούς απατεώνες και λαμόγια
που άφησαν απλήρωτους λογαριασμούς και ξεχνάμε τους ανθρώπους
που εξαπατήθηκαν, πληγώθηκαν, ζημιώθηκαν.

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΥΤΣΟΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Πίσω από ένα σκηνικό με λίαρ τζετ, πα-
γωμένο ροζέ, κρυστάλλινη σαμπάνια,
πανάκριβα ρούχα, υπερπολυτελή ξενο-
δοχεία, ονειρεμένα σπίτια, υπάρχουν οι
απατεώνες και οι απατεωνίσσες που πίνουν
στην υγεία των κορόιδων. Είναι τα θύματα
τόσο βλάκες; Είναι ηλίθιοι και ηλίθιες που α-
γοράζουν φύκια για μεταξωτές κορδέλες; Όχι
δεν είναι. Είναι άνθρωποι. Για όλους υπάρχει
ο κατάλληλος απατεώνας, ο καθένας μπορεί
να την πατήσει λένε οι ειδικοί, να πέσει θύ-
μα χειραγώγησης, να του φάνε λεφτά, να ε-
ξαπατηθεί. Τα θύματα των απατεώνων, των
ψευτών, των αγυρτών, των μπαρουφολόγων
δεν είναι χαζοί. Η **Σάιερ**, συγγραφέας του βι-
βλίου «**Never Simple: A Memoir**», γνωρίζει
από πρώτο χέρι και τις δύο πλευρές του νο-
μίσματος, μιας και μεγάλωσε στο Μαν-
χάταν τη δεκαετία του 1990 με μια
οξύνου, αλλά κάτι περισσότερο
από λαμόγιο, μπτέρα.

Οι οθόνες έχουν κατα-
ληφθεί από λαμπερούς
«conartists», θέλει τέχνη,
αυτοπεποίθηση και θρά-
σος η απάτη. Από την απέ-
νταρη, δήθεν πάμπλουτη
Γερμανίδα κληρονόμο **Άννα**
Σορόκιν, γνωστή ως **Άννα Ντέλ-**
βι, που εξαπάτησε μέλη της νεοϋορ-
κέζικης οικονομικής ελίτ, την υπο-
δύεται η **Τζούλια Γκάρνερ** στο
«**Inventing Anna**», τον Σίμον
Χαγιούτ (Σίμον Λεβιέβ), ο
οποίος παρίστανε τον «βα-
σιλιά των διαμαντιών», έτα-
ζε σχέσεις ζωής και έτρωγε
λεφτά —κι αυτός έχει το δι-
κό του ντοκιμαντέρ με τίτ-
λο «**The Tinder Swindler**»
και πάλι στο Netflix— έως την
Ελίζαμπεθ Χολμς και το υποτι-
θέμενο μαγικό κιτ αναλύσεων αίμα-
τος στη μίνι σειρά «**The Dropout**»
από το Hulu.

Για τη Σάιερ η πραγματική ι-
στορία δεν περιστρέφεται
γύρω από τους απατεώνες.
Πρωταγωνιστές δεν είναι
μόνο οι όμορφοι άνθρω-
ποι, τα καταστροφικά ακρι-
βά ρούχα, το σκάνδαλο ή το
«πουγκί» με τα χρήματα που
έχουν κλαπεί ή σπαταληθεί. Η ι-
στορία αφορά τους εξαπατημένους.
Ο «**Απατεώνας του Tinder**», Σίμον Χαγιούτ,
τριγυρνούσε στην Ευρώπη και έκανε ζώα-
ρα με τα χρήματα ανυποψίαστων γυναικών,
αφού τις έκανε πρώτα να τον εμπιστευτούν.
Αυτές τις γυναίκες στα μέσα κοινωνικής δι-
κτύωσης και στην πραγματική ζωή τις απο-
κάλεσαν «εύπιστες», «βλάκες», «κορόιδα»,
«μουρλοκακομοίρες». Είναι ανέξοδοι οι χα-
κτηρισμοί όταν αφορούν τους άλλους.

Πατί καταπίνουμε αμάσπτα προφανή ψέματα;
Πατί τα πιστεύουμε; Τις περισσότερες φορές,
όπως τουλάχιστον βλέπουμε είτε στα ντοκι-
μαντέρ είτε στη δραματοποιημένη εκδοχή
τους, είναι είτε εξαιτίας της απληστίας μας
είτε της επιθυμίας μας. Επίσης, τον ψεύτη τον
πιστεύουμε όχι μόνο για το πώς πουλάει τον

εαυτό του, αλλά και το πώς πουλάει το πώς
βλέπει εμάς. Και μας αρέσει αυτό. Σε μια χα-
ρακτηριστική σκηνή από το «**The Dropout**», η
Ελίζαμπεθ (την υποδύεται η Αμάντα Σέιφριντ)
προσεγγίζει τον επενδυτή Ντον Λούκας, ο ο-
ποίος φοράει ένα τεράστιο καουμπόικο καπέ-
λο, σαν δορυφορικό πιάτο. Και του λέει «Αυτή
είναι η Αμερική».

«Είμαστε καουμπόιδες, έτσι;»

Ο πραγματικός κύριος Λούκας, όχι μόνο επέν-
δυσε αλλά έγινε και μέλος του διοικητικού
συμβουλίου της **Theranos**, της startup που
θα έφερνε την επανάσταση στον χώρο της
υγειονομικής περιθαλψής. Τι έκανε η Ελίζα-
μπεθ; Του μίλησε στη δική του γλώσσα και τη
χρησιμοποίησε για να τον διαβεβαιώ-
σει πως είναι αυτός που επιθυμεί
να είναι. Αυτό που επιθυμεί ο ί-
διος. Τα ίδια και στο «**Inventing**
Anna». Με τον ίδιο τρόπο η
Σορόκιν, κατεβάζοντας τα
υπέροχα Celine γυαλιά της,
πείθει έναν μεγιστάνα να
επενδύσει στην αμφιλεγό-
μενη startup του φίλου της.
Βρήκε το κουμπί του.

Η συγκεκριμένη κατηγορία των
απατεωνίσκων, γράφει η Σάιερ, μπο-
ρεί να διαβάσει τον συνομιλητή και
να τον κάνει να νιώσει εξυμνος
και επιτυχημένος. Το υπο-
ψήφιο θύμα κολακεύεται,
«φρουσκώνει» και νιώθει
γατόνι που αντιλαμβάνε-
ται την ευκαιρία που του
πουλάει, για παράδειγμα,
η Άννα Σορόκιν. Και αυτοί
που αγοράζουν θεωρίες συ-
νωμοσίας στην ίδια κατηγο-
ρία εμπνέουν. Πιστεύουν ότι τα
πράγματα δεν είναι όπως εμφανίζο-
νται, η πραγματική αλήθεια είναι
πίσω από αυτά. Είναι κρυμμένη,
αλλά οι οπαδοί των θεωριών
συνωμοσίας τη γνωρίζουν
και την αποκαλύπτουν κό-
ντρα στο κατεστημένο.

Όταν βλέπουμε αυτά τα
σίριαλ όπου την πατάνε δι-
άφοροι και διάφορες, σκε-
φτόμαστε στα όρια του guilty
pleasure «Α, τον βλάκα! Πώς
μπορεί να είσαι τόσο χαζός;». Ως θε-
ατής, έχοντας απέναντί την οθόνη, νιώθεις
υπεράνω, υπό τις ίδιες περιστάσεις δεν θα
την πατούσες ποτέ, ούτε θα «τσιμπούσες» σε
ψωνάρες, ούτε θα έδινες τα λεφτά σου. Θα
ήξερες καλύτερα; Σίγουρα; Κι όμως η λαϊκή
κουλτούρα περιβάλλει το λαμόγιο, τον μπα-
ταχτό και τον απατεωνίσκο καταφερτζή με
περισσότερη συμπάθεια από αυτή με την ο-
ποία περιβάλλει τα θύματα. Ενίοτε και με θαυ-
μασμό. Όπως επισημαίνει η **Τρέσι ΜακΜίλαν**
Κότομ, καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο της Βό-
ρειας Καρολίνας, «οι απάτες αποδυναμώνουν
την εμπιστοσύνη μας στους κοινωνικούς θε-
σμούς, αλλά η επικράτησή τους —αποκλίνου-
σα από την ενσυναίσθηση για τα θύματα ή το
στίγμα για τους δράστες— σημαίνει ότι έχου-
με δεχτεί τις απάτες ως θεσμούς οι ίδιοι». ●

Το σύμπαν αδιαφορεί για σένα

Της ΜΥΡΣΙΝΗΣ ΓΚΑΝΑ

Ένα πολύ συνηθισμένο κόλπο για να πείσει κανείς τα παιδιά του να κάνουν κάτι που δεν θέλουν είναι να τους υποσχεθεί μια «ανταμοιβή». Περισσότερη ώρα τηλεόραση, περισσότερη ώρα κούνια, περισσότερα απαγορευμένα σνακ, ό,τι ανταποκρίνεται στην ιδέα που έχουν γονιός και παιδί για την καλοπέραση, την οποία κάποιες φορές (πολύ συχνά δηλαδή), πρέπει να στερηθούμε. Μία από τις γνωστότερες συμβουλές επίσης είναι να μην υπόσχεσαι ποτέ στα παιδιά κάτι και να μην το κάνεις.

Τα παιδιά που έχουν μεγαλώσει με αυτή την τακτική, οι περισσότεροι ενήλικες τη στιγμή που μιλάμε, έχουν εμπεδώσει βαθιά ότι για κάθε «θυσία» που κάνουν θα πρέπει να ανταμειφθούν. Τον ρόλο του γονιού έχει αναλάβει στο συλλογικό υποσυνείδητο το σύμπαν, που θα ενθουσιαστεί με το κουράγιο, την υπομονή, την αντοχή μας, και θα μας κάνει ένα γλυκό πατ-πατ στην πλάτη, και θα μας χαρίσει όλα αυτά που μας αξίζουν.

Η έννοια της ενηλικίωσης, όπως αυτή οριζόταν κάποτε, μοιάζει να έχει εκλείψει πλέον οριστικά. Χαρακτηριστικό παράδειγμα, η αντιμετώπιση της πανδημίας. Οι κυβερνήσεις, αποφασίζοντας ξεκάθαρα να παίξουν τον ρόλο του γονιού, μας υπόσχονταν, εμμέσως πλην σαφώς, ότι, αν αντέξουμε, αν κάνουμε υπομονή, αν μείνουμε στο σπίτι, θα υπάρχει για μας κάποια ανταμοιβή. Ακόμα και το να αποφύγουμε να κολήσουμε μια, δυνητικά, να πολλούς, θανατηφόρα ασθένεια ήταν κάτι για το οποίο κάποιοι θα έπρεπε να μας επιβραβεύσει. Αυτό που έχει σημασία εδώ είναι όλο το ύψος της διαλεκτικής, αυτό που υπονοούσε διαρκώς, «αν είστε καλά παιδιά, θα σας δώσουμε...». Θα σας δώσουμε το δικαίωμα να κυκλοφορείτε ως τα μεσάνυχτα, το δικαίωμα να ακούτε μουσική στα μπαρ, το δικαίωμα να μπαίνετε στους κινηματογράφους. Και επαναλαμβάνω, το θέμα δεν είναι κατά πόσο τα μέτρα, οι απαγορεύσεις, οι όροι της μερικής ή ολικής άρσης τους ήταν λογικά και απαραίτητα, αλλά ο τρόπος με τον οποίο μας απευθύνονταν οι κυβερνήσεις, στο μεγαλύτερο μέρος του δυτικού κόσμου, τουλάχιστον.

Παράλληλα με τις άμεσες ανταμοιβές που θα λάμβανε κανείς μετά τις «δύο επόμενες κρίσιμες εβδομάδες», η γενική αίσθηση που είχε καλλιεργηθεί ήταν ότι το αργότερο δύο χρόνια μετά την επίσημη έναρξη της πανδημίας θα ανταμειφθούμε με οικονομική ανάπτυξη, ευημερία, ξέφρενα πάρτι, roaring 20s. Κάναμε υπομονή, αντέξαμε, πέρασαν δύο χρόνια, θέλουμε κάποιος να το αναγνωρίσει αυτό, θέλουμε να επιστρέψουμε στην προ-πανδημίας κανονικότητα, όχι έτσι όπως πραγματικά ήταν εκείνη η κανονικότητα αλλά σε αυτήν που έχουμε φτιάξει πια στη φαντασία μας.

Κι αντί για όλα αυτά, τι μας στέλνει το σύμπαν; Έναν πόλεμο μέσα στην Ευρώπη. Την απειλή πυρηνικού ολέθρου. Την απειλή επισιτιστικής κρίσης. Τιμές της ενέργειας στα ύψη. Μια άνοιξη που καθυστερεί να έρθει. Μια γενικευμένη, τεράστια απορία: «Πώς είναι δυνατόν να συμβαίνει αυτό;» και ένα ατελείωτο παράπονο, μια απογοήτευση, μια αίσθηση ότι ζούμε εδώ κάποια τρομακτική αδικία.

Η νέα τάση που καταγράφουν τα αγγλόφωνα μέσα είναι οι άνθρωποι που δηλώνουν ευθαρσώς ότι πλέον έχουν μπει σε «λειτούργια καλικάντζαρου», με δυο λόγια, δεν τους νοιάζει τίποτα. Κυκλοφορούν με τις πιτζάμες, κοιμούνται όποτε να 'ναι, τρώνε ό, τι να 'ναι, κάνουν ό,τι είναι αντίθετο στη «βελτίωση του εαυτού». Είναι λογικό η διαρκής ματαίωση, η διαρκής απογοήτευση, η διαρκής μετάθεση της βελτίωσης των συνθηκών σε ένα διαρκώς αβέβαιο μέλλον, να κλονίζει ακόμα και τους πιο ανθεκτικούς. Πόσο λογικό είναι όμως, ακόμα και τώρα, η αντίδρασή μας να είναι αυτή του παιδιού που προσπαθεί να εκδικηθεί τον γονιό που δεν το επιβραβεύει, κάνοντας ό,τι μπορεί για να βλάψει τον εαυτό του; Πριν από λίγο καιρό, τέτοιες συμπεριφορές θα ήταν σοβαρή ένδειξη κλονισμού της ψυχικής υγείας, τώρα αντιμετωπίζονται ως φυσιολογικές φάσεις αντίδρασης. Ίσως το τέλος του κόσμου να μην έρθει από κάποιο μεγάλο παιδί που θα πατήσει ένα κουμπί, αλλά από πολλά μεγάλα παιδιά, τσαντισμένα, που δεν τους δίνουν αυτά που τους υποσχεθηκαν, αποφασισμένα να στενοχωρήσουν το σύμπαν προκαλώντας την εξαφάνισή τους, ατομική και συλλογική. Το σύμπαν δεν νοιάζεται. **A**

Η ενοχική εμμονή, η επιλεκτική μνήμη και η φιλορωσική εκτροπή της Αριστεράς

Του ΝΙΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

Είναι έκδηλη η αμνηχανία ικανού αριθμού «αριστερών» (κατά δήλωσή τους) στην Ελλάδα όταν καλούνται να τοποθετηθούν έναντι της ρωσικής εκστρατείας στο έδαφος της Ουκρανίας. Όπως είναι έκδηλη και η εσωτερική μάχη ή καλύτερα το ψυχολογικό δράμα που βιώνουν πολλοί «αριστεροί» στην Ελλάδα όταν χρειάζεται να εξωτερικεύσουν τις σκέψεις τους για τον Βλαδίμηρο Πούτιν. Πρόκειται για δραματική εσωτερική σύγκρουση μεταξύ της παγιωμένης άποψης ενός κομματιού της ελληνικής αλλά και της ευρωπαϊκής Αριστεράς και του συνόλου της ελληνικής αλλά και της ευρωπαϊκής Ακροδεξιάς, πως ο απόλυτος Άρχων του Κρεμλίνου είναι αυθεντικός εκφραστής μιας γνήσιας αντικαπιταλιστικής, αντιδυτικής, αντισυστημικής σκέψης, η οποία πηγάζει από δύο ρωσικής προέλευσης ιδεολογικές δεξαμενές. Του παραδοσιακού ρωσικού εθνικισμού και μπολσεβικισμού, που συναντώνται στα διαφορετικά αφηγήματα του λεγόμενου εθνικο-μπολσεβικισμού.

Πρόκειται για ιδεολογικό παιδί της μετα-Γκορμπατσόφ περιόδου όπου ο κλασικός ρωσικός πρωτογονισμός, ένα διαχρονικό χαρακτηριστικό της ρωσικής σκέψης, ο θεωρητικός «τσαρισμός», ο πτηνένος μπολσεβικισμός της Σοβιετικής Αυτοκρατορίας και η υπαρκτή ανασφάλεια μιας παρακμασμένης «Αγίας Ρωσίας» δίνουν ραντεβού στη σύσταση μιας νέας θεωρίας. Αυτής που προτείνει την εναλλακτική της Ευρασίας απέναντι στη Δύση, του μυώδους Κράτους απέναντι στη Δυτική Δημοκρατία, την ταυτοποίηση με έναν Ορθόδοξο πρωτογονισμό της Ανατολικής Εκκλησίας, την αντικατάσταση των Σολχόζ και των Κολχόζ από τις ελίτ των ολιγαρχών που είναι πειθίμιοι εκφραστές του προτεινόμενου οικονομικού λαϊκού αυταρχισμού, όσο και αν αυτό ακούγεται παράξενα. Αυτός ο λαϊκός αυταρχισμός υπόσχεται γεμάτα ράφια, διακοπές για όλους, πρόσβαση στον καταναλωτισμό, δικαίωμα προσωπικής αποταμίευσης, αλλά μέχρι εκεί. Όλα τα υπόλοιπα αφορούν τους αυθεντικούς εκπροσώπους της «Αγίας Ρωσίας». Το μοντέλο ονομάζεται εθνικο-μπολσεβικισμός. Εκφραστές του, δύο ιδεολογικά «ρεμάλια» της ευρωπαϊκής Ακροδεξιάς και της αυλής των ολιγαρχών που πλαισιώνουν την ελίτ του Κρεμλίνου. Ο Αλεξάντερ Ντούγκιν και ο Έντουαρντ Λιμόνοφ. Ο πρώτος, αυθεντικό πρότυπο του ρωσικού νεο-ναζισμού ήδη από τη δεκαετία του '80, θεωρείται πλέον ο κυανοπύγων του Πούτιν και ο θεωρητικός της αποκαλούμενης αστόχως «4ης Θεωρίας» (μία νέα πρόταση πέρα από τον καπιταλισμό, τον κομμουνισμό και τον ναζισμό). Πρόκειται για αστείο. Ο Αλεξάντερ Ντούγκιν δεν είναι τίποτε άλλο από γνήσιος εκφραστής του παραδοσιακού ρωσικού πρωτογονισμού και του σκληροπυρηνικού ρωσικού «τραντισιοναλισμού», των διαχρονικών δηλαδή χαρακτηριστικών της λεγόμενης «ρωσικής σκέψης».

Ο πατέρας του, αντιστράτηγος, υπηρέτησε όλη του τη ζωή στη σοβιετική στρατιωτική αντικατασκοπία. Ο ίδιος ο Ντούγκιν, που γεννήθηκε το 1962, άρχισε τις σπουδές του από την Πολεμική Σχολή Αεροπορίας. Ξεκίνησε ως απλός εκπαιδευόμενος σε τάγματα θανάτου των Ρώσων νεοναζί για να καταλήξει ιδρυτής του Εθνικομπολσεβικικού Μετώπου και κατόπιν του Εθνικομπολσεβικικού Κόμματος. Σήμερα είναι ο «εξομολογητής» του Πούτιν και ο «Influencer» του Κρεμλίνου. Ο Ντούγκιν διατηρούσε άριστες σχέσεις με τη «Χρυσή Αυγή». Τον κάλεσαν να απευθυνθεί στους φοιτητές του Πανεπιστημίου Πειραιά. Ο Ντούγκιν διατηρεί άριστες σχέσεις με την ευρωπαϊκή Ακροδεξιά, με τη Μαρίν Λεπέν, με τους Ιταλούς ακροδεξιούς, τους Ολλανδούς νεοναζί, τους Γερμανούς της Ακρας Δεξιάς. Ο Νίκος Κοτζιάς φωτογραφήθηκε μαζί του.

«Ο Ιδεολογικός αχταρμάς του “Καθοδηγητή” του Κρεμλίνου»

Διαβάζουμε στο «The Books Journal»: Τη δεκαετία του 1980, ο

Αλεξάντερ Ντούγκιν είχε ριζοσπαστικές αντισοβιετικές και αντικομμουνιστικές ιδεολογικές προτιμήσεις. Ο ίδιος διηγείται πως μάθαινε στον μικρό του γιο να «φτύνει τα αγάλματα του Λένιν», πράγμα για το οποίο στη συνέχεια μετάνιωσε. Είναι η περίοδος που γοητεύεται από τη φιλοσοφία του Νίτσε και τα έργα του Μιρτσέα Ελιάντε, την ιδεολογία των «Νέων δεξιών» της Ευρώπης, των θεωρητικών της «Συντηρητικής επανάστασης» του Μεσοπολέμου, των θεωρητικών της γεωπολιτικής Καρλ Χάουσχοφερ, Φρίντριχ Ράτσελε, Καρλ Σμιτ, αλλά και των συγγραφέων Ρενέ Γκενόν (γνωστός και ως σείχης Αμπντούλ-Ουάκιντ Πάχγια) και Γιούλιους Έβολα.

Με την ανάληψη της εξουσίας από τον Μιχαήλ Γκορμπατσόφ και την έναρξη της πολιτικής της Περestroika άλλαξαν και οι απόψεις του Αλεξάντερ Ντούγκιν για τον κομμουνισμό και το σοβιετικό καθεστώς. Είναι γνωστή η άποψή του σχετικά με τη διάλυση της ΕΣΣΔ ως γεωπολιτικής ήττας του «πολιτισμού της Θάλασσας» επί του «πολιτισμού της Ξηράς». Είναι η εποχή που ο Ντούγκιν στρέφεται προς τον μαρξισμό, τον εθνικομπολσεβικισμό, τη μεταφυσική του κομμουνισμού, την ευρασιατική θεωρία αλλά και τους «Νέους αριστερούς». Τον Οκτώβριο του 1993 λαμβάνει μέρος στην άμυνα του Ανωτάτου Σοβιέτ της Ρωσίας. Η ήττα του εκεί και η αποτυχία αποτροπής της κατάρρευσης του κομμουνιστικού συστήματος είναι η μεγάλη του προσωπική τραγωδία, κατά τον ίδιο.

Στη συνέχεια, μαζί με τον Εντουάρντ Λιμόνοφ, γνωστό στο ελληνικό κοινό συγγραφέα, και τον Γιεγκόρ Λετόφ, ιδρύουν το Εθνικομπολσεβικικό Κόμμα, το οποίο ασκεί διαρκή πολεμική κατά του τότε προέδρου Μπορίς Γιέλτσιν, διατυπώνοντας ριζοσπαστικές αντιαμερικανικές απόψεις κατά του δυτικού φιλελευθερισμού. Επί σειρά ετών ήταν ο ιδεολογικός καθοδηγητής του Εθνικομπολσεβικικού Κόμματος. Είναι η εποχή όμως που ο Ντούγκιν έρχεται σε επαφή με τη ρωσική Ορθοδοξία και ιδιαίτερα με την αίρεση των Παλαιόπιστων και γίνεται μέλος της Εκκλησίας τους.

«Από τα μοναστήρια... στο Κρεμλίνο»

Αυτόν τον ιδεολογικό αχταρμά μετέδωσε ο Ντούγκιν στον νέο τσάρο. Αυτή είναι η περίφημη σκέψη-αφήγημα του Βλαδίμηρου Πούτιν. Ένα άγαρμπο συνονθύλευμα ρωσικής παράδοσης απολυταρχισμού, νοσταλγίας για τη χαμένη αίγλη του τσαρισμού, μία υπερβολική δόση άκαμπτης Ορθοδοξίας της στέπας, μία αναφορά γεμάτη σκοπιμότητες σε ελεγχόμενη κοινωνική δικαιοσύνη που είναι η ολαβική παραλλαγή του ευρωπαϊκού λαϊκισμού, ένας βίαιος ρωσικός πανσλαβισμός και βεβαίως ένας σταθερός προσανατολισμός στην Ευρασία, τον νέο πυρήνα της παγκόσμιας κυριαρχίας. Όλα τα παραπάνω με μία ισχυρή περιφρόνηση της δημοκρατίας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των κοινωνικών ελευθεριών και των δυτικών θεσμικών αναφορών.

«Χαμένη (η Αριστερά)... στη μετάφραση»

Από την έναρξη της ρωσικής εισβολής άρχισε να εξελίσσεται στην Ελλάδα μία συστηματική ανάδειξη του φιλοναζιστικού στοιχείου στην Ουκρανία ως κυρίαρχου χαρακτηριστικού σε αυτόν τον πόλεμο. Αυτό το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό διαστρέβλωσης της πραγματικότητας που είναι ξεκάθαρα κατασκευασμένο προϊόν της προπαγάνδας του Κρεμλίνου, με τη χρήση πραγματικών μεν αλλά μη κυρίαρχων πολιτικά και ιδεολογικά δεδομένων, το είχαμε διαπιστώσει και στον πόλεμο της Γιουγκοσλαβίας. Όταν, στην αρχή, ο ομοσπονδιακός στρατός χαρακτήριζε τους Κροάτες συλληθδον Ούστασι (φασίστες στην Κροατία κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο). Στη συνέχεια αυτή την ιδεολογική σκυτάλη παρέλαβαν οι Σέρβοι. Μόνον που ήταν αστείο να παρατηρείς Σέρβους ακροδεξιούς, τους «Τσέτνικ» (φασίστες εθνικιστές στη Σερβία κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο) να κατηγορούν τους Κροάτες ομοϊδεάτες τους.

ΤΑ ΝΟΥΜΕΡΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Του ΣΤΑΜΑΘ ΖΑΧΑΡΟΥ

Είναι λοιπόν προφανές πως στην Ουκρανία υπάρχουν νεοναζί. Δεν είναι ούτε περισσότεροι ούτε και πιο επικίνδυνοι από τους ενεργούς νεοναζί που επιχειρούν πολιτικά και κοινωνικά στη Ρωσία του Πούτιν. Βεβαίως και έχουν εντοπιστεί οργανώσεις νεοναζί αλλά και άλλων ακροδεξιών εκφράσεων του ουκρανικού εθνικισμού. Δεν είναι ούτε πολυπληθέστεροι ούτε και λιγότερο μαχητικοί από εκείνους που δρουν σήμερα στη Ρωσία.

Ποιος είναι λοιπόν ο λόγος που ένα κομμάτι της ελληνικής συστημικής Αριστεράς και σχεδόν το σύνολο της εξωκοινοβουλευτικής Αριστεράς αναδεικνύουν ως κυρίαρχο χαρακτηριστικό του πολέμου στην Κεντρική Ευρώπη τη σύγκρουση με το νεοναζιστικό στοιχείο της Ουκρανίας; Πρόκειται προφανώς για επιχείρηση ιδεολογικής κάλυψης. Πίσω από αυτό το ιδεολόγημα κρύβεται μία παραδοσιακή μεν, ανιστόρητη δε και κυρίως ανορθολογική ταύτιση ενός τμήματος της ελληνικής κοινωνίας (και μέρους της επιχειρηματικής ελίτ) με τον ρωσικό παράγοντα.

Σε πρώτη ανάγνωση όλη αυτή η ψευδοστρατηγική προσέγγιση του ρωσικού παράγοντα θα μπορούσε να κρύβει κάποια συλλογική αφέλεια, μία έστω ανεξήγητη προσκόλληση σε ένα «ιστορικό ναίρ αφήγημα» περί «Ξανθού Γένους» κ.λπ.

Η Αριστερά σε ό,τι αφορά ένα ισχυρό ποσοστό της εξέφραζε και εξακολουθεί να εκφράζει απέχθεια για το δυτικό θεσμικό οικοδόμημα. Η Αριστερά αντιδρά αμήχανα (λόγω γονιδιακής ενοχής άραγε;) έναντι της μοναδικής επαναστατικής επιτυχίας στην Ιστορία. Μιλάμε για τη Γαλλική Επανάσταση βεβαίως. Ο όρος «αμχανία» ενδεχομένως να μην εξηγεί με ακρίβεια αυτήν την αμφισβήτηση στάση της Αριστεράς έναντι της Republique. Καμιά φορά διαπιστώνεται και μία δόση ανομολόγητης απέχθειας. Τουλάχιστον όσον αφορά τα συλλογικά πολιτικά αφηγήματα.

Ο πόλεμος στην Ουκρανία και η κεκαλυμμένη, για λόγους ιδεολογικής αυτοπροστασίας και μόνον, φιλορωσική στάση μιας θορυβώδους μερίδας της Αριστεράς αφαιρεί πια κάθε άλλοθι και ακυρώνει κάθε προσπαθεια απόκρυψης της πραγματικής ιδεολογικής ανοχής της (καμιά φορά και συμπόρευσης) με «μυώδη» απολυταρχικά συστήματα εξουσίας, που υπερχειλίζουν λαϊκισμού, ευρασιατικού (και όχι μόνον) τύπου.

Υπάρχουν στιγμές στην Ιστορία όπου ένα όνομα, ένα τοπωνύμιο, ένα αφήγημα αρκούν για να αλλάξει ριζικά η κυρίαρχη οπτική γνώρια παρατήρησης μιας χρονικής στιγμής. Στον πόλεμο της Γιουγκοσλαβίας αυτή η λέξη, το τοπωνύμιο, το αφήγημα ήταν «Σρεμπρένιτσα». Αυτή η εικόνα, η μαρτυρία αν θέλετε, τα άλλαξε όλα.

Ενδεχομένως στον πόλεμο της Ουκρανίας το αφήγημα να ακουέι στη λέξη «Μαριούπολη». Μία πόλη με συνεχή ιστορία αιώνων ισοπεδωμένη μέσα σε τέσσερις εβδομάδες με κυρίαρχη αίσθηση εγκληματικής μαζικής έκθεσης σε κίνδυνο εξολόθρευσης εκατοντάδων χιλιάδων αμάχων. Η λέξη-κλειδί για την εγκληματική αυτή ενέργεια είναι και ο όρος χρήσης ενός κτιρίου... «Θέατρο», καθώς ο χώρος του συλλογικού θανατικού είναι το «υπόγειο κάτω από την κεντρική σκηνή». Σε λίγα χρόνια από σήμερα θα ξανακούσουμε αυτές τις φράσεις, τις λέξεις και τα τοπωνύμια. Στην κεντρική αίθουσα ακροάσεων του Δικαστηρίου της Χάγης. Στην εδωλίο ο Ρώσος στρατηγός-σφαγέας της πόλης του Χαλεπίου και κατακτητής του λιμανιού της Μαύρης Θάλασσας. **A**

6,2 δισ. δολάρια έχασε ο πλουσιότερος Ρώσος —κάποιες φαρμακόγλωσσες λένε ολιγάρχης— Vladimir Potanin, ιδιοκτήτης της εταιρείας μεταλλείων Norilsk Nickel. Τον καπμένο τον ολιγαρχούκο, πληρώνει προφανώς τη στήριξη στον Πούτιν, ο οποίος τον έκανε πλούσιο.

56% της αξίας της έχασε από την αρχή του έτους η μετοχή της εταιρείας του, η οποία είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου.

24,7 δισ. είναι η περιουσία που του έχει απομείνει και την οποία δημιούργησε χακάροντας τον καπιταλισμό.

2 σουπεργιότ κατέσχεσαν οι Αρχές του Isle of Man, από τον νεαρό ολιγάρχη Andrey Melnichenko. Ο συγκεκριμένος ολιγάρχης ήταν σχολιαρόπαιδο όταν «μοιράστηκαν» οι περιουσίες, στις αρχές της δεκαετίας του '90. Βρήκε όμως τρόπο να γίνει ολιγάρχης και να βγάλει λεφτά αργότερα με την εταιρεία άνθρωκα SUEK και την εταιρεία λιπασμάτων EuroChem. Έκανε πάντως έκκληση για ειρήνη στην Ουκρανία, αλλά δεν γλίτωσε τα γιοτ.

530 εκατ. στερλίνες κοστίζει ένα ακόμη σουπεργιότ του ιδίου ολιγάρχη (αλήθεια, τι τα κάνει 3 σουπεργιότ;), το οποίο και κατέσχεσαν οι Αρχές της Ιταλίας. Φήμες λένε πάντως ότι είναι ο μόνος ολιγάρχης που καταγράφει κέρδη ακόμη και τη φετινή χρονιά. Ίσως αγοράσει μερικά ακόμη σουπεργιότ. Για αποκούμπι.

60% της περιουσίας του έχασε ο Ρώσος Vagit Alekperov, πρόεδρος της πετρελαϊκής εταιρείας Lukoil, μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία.

0 χάρτης της ελευθερίας του Τύπου, σύμφωνα με τη συγκεκριμένη έρευνα. Όσο πιο σκούρο, τόσο πιο ανελεύθερο το καθεστώς...

14 δισ. δολάρια είναι η χασούρα του Alekperov καθώς η μετοχή της εταιρείας του, επίσης εισηγμένη στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου, υποχώρησε κατά 80% από την αρχή του έτους. Έχασε τα περισσότερα λεφτά απ' όλους τους ολιγάρχες.

99% της περιουσίας του υποστηρίζει ότι έχασε ο αντιπρόεδρος της Lukoil Leonid Fedun, ο οποίος τυγχάνει να είναι και πρόεδρος της ποδοσφαιρικής ομάδας Σπαρτάκ Μόσχας. Φήμες λένε ότι κλαίγεται περισσότερο από όσο χρειάζεται...

11,3 δισ. δολάρια έχασε ήδη και ο Gennady Timchenko, ο ιδιοκτήτης της επενδυτικής εταιρείας Volga Group και ένας από τους πρώτους «φίλους» του Πούτιν, από τα πρώτα βήματα της καριέρας του.

11,1 δισ. δολάρια υπολογίζεται η εναπομείνασα περιουσία του. Ακόμη δεν πεινάει...

84 δισ. δολάρια έχασαν μαζί οι 21 πιο πλούσιοι Ρώσοι «επιχειρηματίες», μόνο τη φετινή χρονιά. Στο Λονδίνο κλαίνει πάντως. Όχι μόνο για τη χασούρα στο χρηματιστήριο. Αλλά και γιατί στα πανάκριβα μαγαζιά του Knightsbridge και του Mayfair έχουν λιγοστέψει επικίνδυνα οι πελάτες και οι πελάτισσες. Αρκετοί πάντως πιστεύουν ότι αυτός που θα κλαίει σύντομα

θα είναι ο Πούτιν, καθώς οι ολιγάρχες του δυσανασχετούν με τις απώλειες που προκαλεί η εισβολή.

213 δισ. δολάρια έχουν «παρκάρι» οι Ρώσοι ολιγάρχες στην Ελβετία, σύμφωνα με την Ένωση Ελβετικών Τραπεζών.

200 ευρώ έκτακτη ενίσχυση θα λάβουν τη Μεγάλη Τρίτη οι δικαιούχοι. Πρόκειται για τη διαβόητη «επιταγή ακρίβειας». Όχι ότι καταπολεμάται η ακρίβεια με 200 ευρώ άπαξ. Ιδίως αν το κοινό αίσθημα διαμορφώνεται με κυρίαρχη την ιδέα-υπόθεση ότι όλα πρέπει να φθηναίνουν διαρκώς και ταυτόχρονα οι μισθοί να αυξάνονται, επίσης διαρκώς. Δεν παλεύεται...

1.744.962 χαμηλοσυνταξιούχοι θα λάβουν το συγκεκριμένο επίδομα, όπως επίσης και οικογένειες με χαμηλά εισοδήματα, άτομα με αναπηρία και δικαιούχοι του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος.

3.000 ευρώ το τεμάχιο αγοράζουν οι μυστικές υπηρεσίες της Ρωσίας οποιαδήποτε πληροφορία σχετική με το ΝΑΤΟ, όπως υποστηρίζουν οι Financial Times, βασιζόμενοι σε υποθέσεις στη Βουλγαρία και στη Γερμανία.

6 Βούλγαροι εργαζόμενοι στο Υπουργείο Άμυνας και ένας Γερμα-

νός επιστήμονας συνελήφθησαν το 2021, διότι πωλούσαν πληροφορίες στη μυστική υπηρεσία της Ρωσίας (GRU).

500.000 Ρώσοι πολίτες εργάζονται στις τρεις μεγαλύτερες μυστικές υπηρεσίες της Ρωσίας. Λιγότεροι πάντως, λένε οι κακές γλώσσες, σε σχέση με την εποχή της Σοβιετικής Ένωσης.

4η από το τέλος μεταξύ των χωρών της ΕΕ είναι φέτος η Ελλάδα αναφορικά με την ελευθερία του Τύπου, σύμφωνα με την έκθεση των «Δημοσιογράφων χωρίς Σύνορα».

3 «θέματα» εντοπίζει η έκθεση: πανδημία, αστυνομική βία και προσφυγική κρίση. Ευτυχώς οι δημοσιογράφοι χωρίς σύνορα δεν έχουν πάρει ακόμη χαμπάρι ότι στην Ελλάδα αρκετά μέσα ενημέρωσης ελέγχονται απευθείας από πολιτικά κόμματα. Επισήμως και ανεπισήμως.

60,1% των γονίων παγκοσμίως δηλώνουν πρόθυμοι να εμβολιάσουν τα παιδιά τους, σύμφωνα με το έγκριτο επιστημονικό περιοδικό Preventive Medicine.

27,8% των παιδιών μέχρι 14 ετών έχει εμβολιαστεί στην Ελλάδα. Οι γονείς στα μέρη μας εννοείται ότι ξέρουν για την παγκόσμια συνωμοσία των εμβολίων.

44% είναι το ποσοστό των εμβολιασμένων παιδιών 14-18 ετών στην Ελλάδα.

1.544 είναι ο νέος αριθμός για τους οδηγούς. Θα καταγγέλλουν λακούβες, εμπόδια, κακοτεχνίες κ.λπ. Υποπευόμαστε βάσιμα ότι οι τηλεφωνητές απλώς θα γελάνε όντες ανήμποροι για άλλες αντιδράσεις. Ελπίζουμε από μέσα τους...

VERBA VOLANT

NTMITPI MENTBENTEΦ

«**Δικαιούμεστε να χρησιμοποιήσουμε πυρηνικά**». Ο πρώην αχυρ... εεε πρόεδρος της Ρωσίας διεκδικεί το πανανθρώπινο δικαίωμα στην αυτοδιάθεση των πυρηνικών. Αλίμονο, Ντμίτρι, ας ρίξουμε μερικές δεκάδες πυρηνικά, στο όνομα της ειρήνης και της ελευθερίας...

ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΓΓΕΛΑΚΑΣ

«**Μην ξεχάσεις να πεις στον μπαμπά να στείλει και άλλα όπλα για την ειρήνη**». Ο frontman από τις Τρύπες απαντά στον υιό Μητσστάκη διότι καλή η επανάσταση αλλά όχι και κατά της μαμάς-Ρωσίας. Το χειρότερο είναι ότι εκφράζει άποψη ως «πνευματικός κόσμος» επειδή απλώς άκουσε πριν από πολλούς Έλληνες το επικό «Damaged goods» των Gang of Four και μετά όλως τυχαίως έγραψε το «Ταξιδιάρη ψυχή». Λονδίνο, Άμστερνταμ ή στο Κρεμλίνο, έχεις ξεχάσει πού ακριβώς θέλεις να πας...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΣΙΤΣΙΠΑΣ

«**Οι γυναίκες να παίζουν μέχρι το 50 σετ, αφού πληρώνονται το ίδιο**». Ο κορυφαίος τενίστας ερμηνεύει με τον δικό του ιδιόρρυθμο τρόπο την ισότητα των φύλων, προκαλώντας αντιδράσεις από διάσημες τενίστριες, με επιχείρημα ότι υπάρχουν μελέτες που δείχνουν ότι οι γυναίκες αντέχουν περισσότερο.

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ

«**Πληροφορούμε λοιπόν τη ΝΔ ότι οι βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ διαθέτουν μέρος του μισθού τους και τις τηλεφωνικές τους γραμμές για να ενισχύσουν δίκτυα κοινωνικής αλληλεγγύης. Είμαστε περήφανοι για αυτό. Αυτή είναι η μεγάλη μας διαφορά από τη ΝΔ**». Και μπράβο τους, που θα έλεγε και ο Βουλαρινός. Το θέμα δεν είναι όμως αν δίνουν λεφτά και τηλεφώνω, αλλά σε ποιους τα δίνουν, και εν προκειμένω η κυρία Φωτίου έδωσε το τηλέφωνο σε μια ΜΚΟ που διοργανώνει συναυλία ειρήνης χωρίς καμία αναφορά (πολλώς δε μάλλον καταδίκη) στον εισβολέα Πούτιν. Π' αυτό εγκαλείται, αλλά κάνει ότι δεν καταλαβαίνει...

ΘΑΝΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ

«**Στο 90% η εμβολιαστική κάλυψη στους άνω των 60 ετών μετά την επιβολή προστίμου**». Ο υπουργός υπερασπίζεται το μέτρο, το οποίο όμως η κυβέρνησή του ήδη κατήργησε, εκνευρίζοντας έτσι περαιτέρω τους νομοταγείς πολίτες, καθώς αφήνει το 10% των ψεκασμένων αντιδραστικών, ουσιαστικά ατιμώρητο...

ΚΡΙΤΩΝ ΑΡΣΕΝΗΣ

«**Είπε ότι έχω διοριστεί, δεν έχω διοριστεί ποτέ. Οτιδήποτε αξίωμα έχω πάρει έχω εκλεγεί. Δεν έχω διοριστεί ποτέ**». Ο λατρεμένος hippie chic βουλευτής του ΜεΡΑ25 απαντά στην κατηγορία του Άδωνι Γεωργιάδη, πιστεύοντας ότι όλοι έχουν συλλογική αμνησία. Ο κέρβερος Πώργος Βλάχος, όμως, ο οποίος προήδρευε της συζήτησης στη Βουλή, του θύμιζε ότι δεν είχε εκλεγεί ακριβώς, διότι ο ΓΑΠ τον είχε βάλει στη λίστα...

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΗΓΕΣΙΑΣ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΤΗΣ ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ

Του ΡΩΜΑΝΟΥ ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ

Πριν λίγες μέρες ο δημοσιογράφος Μπεν Τζούντα αποκάλυψε στο Twitter ότι πολλοί αρχισυντάκτες δυτικών ΜΜΕ του είπαν ότι οι μετρήσεις τους δείχνουν ότι «το ενδιαφέρον για την Ουκρανία» μειώνεται. Ήδη από τις 3 Μαρτίου είχαμε σημειώσει ότι η διεθνής κοινή γνώμη έχει πολύ περιορισμένο περιθώριο προσοχής και ότι σύντομα θα επικρατήσει η λεγόμενη «κόπωση συμπόνιας» (*compassion fatigue*). Αυτή η εξέλιξη, όσο προβλέψιμη και φυσιολογική κι αν είναι, δεν παύει να είναι εξαιρετικά επικίνδυνη για την ουκρανική πλευρά και για τη Δύση συνολικά.

Η διεθνής κοινή γνώμη, τα ΜΜΕ, η προπαγάνδα, η ψυχολογία, η πληροφόρηση και η παραπληροφόρηση παίζουν σημαντικό ρόλο σε κάθε σύγκρουση. Ωστόσο, στη συγκεκριμένη περίπτωση, ο ρόλος της ροής ειδήσεων και της διεθνούς κοινής γνώμης ήταν και εξακολουθεί να είναι απολύτως καθοριστικός για την εξέλιξη του πολέμου.

Ας δούμε μέσα από μερικά απτά (απλώς ενδεικτικά) παραδείγματα τι σημαίνει αυτό.

Η ομιλία Πούτιν έγινε τη Δευτέρα 21 Φεβρουαρίου· η εισβολή ξεκίνησε τις πρώτες ώρες της Πέμπτης 24 Φεβρουαρίου. Η εβδομάδα εκείνη, όπως και οι προηγούμενες της, έτυχε να είναι σχεδόν κενή από άλλες μεγάλες διεθνείς ειδήσεις. Αυτό σήμαινε ότι τα μεγάλα δίκτυα μπορούσαν να αφιερώσουν άπλετο τηλεοπτικό χρόνο και δημοσιογραφικό κεφάλαιο για να καλύψουν το θέμα. Μια ξαφνική φυσική καταστροφή, μια νέα μετάλλαξη του κορωνοϊού, ένα μεγάλο ατύχημα, ακόμη και ο θάνατος της βασίλισσας Ελισάβετ (η οποία ακριβώς εκείνες τις ημέρες νοσούσε με covid) θα μπορούσε να έχει εκτροχιάσει τη ροή της παγκόσμιας επικαιρότητας· η προσοχή της διεθνούς κοινής γνώμης θα διασπόταν — ακόμη κι αν η Ουκρανία δεν γινόταν αμέσως η δεύτερη είδηση, ο ψυχολογικός αντίκτυπος στην ευρωπαϊκή κοινή γνώμη και η πίεση προς τους πολιτικούς ηγέτες θα ήταν μάλλον μικρότερης κλίμακας.

Τις ίδιες μέρες που ξέσπασε ο πόλεμος, ο Βρετανός πρωθυπουργός Μπόρις Τζόνσον έδινε τη μπτέρα όλων των μαχών για να διατηρήσει τη θέση του εν μέσω τριπλής (κρατικής, αστυνομικής και δημοσιογραφικής) έρευνας για τα παράνομα πάρτι που φέρονται να διοργανώσαν οι επιτελείς και η σύζυγός του στην Ντάουνινγκ Στριτ καθ' όλη τη διάρκεια της καραντίνας — ένα σκάνδαλο-παρωδία για ένα παράπτωμα εντελώς επουσιώδες, αλλά τρομακτικά επιδραστικό σε μια εποχή που η εικόνα και ο συμβολισμός είναι το παν, και που απαιτούμε από τους ηγέτες μας όχι μόνο να συμπεριφέρονται νόμιμα και ηθικά, αλλά και να προβάλλουν την αρετή. Η θέση του Τζόνσον έγινε ακόμη πιο δυσχερής όταν υπονόησε (λανθασμένα) ότι ο αρχηγός των Εργατικών (που κάποτε ήταν διευθυντής της εισαγγελικής υπηρεσίας) ήταν προσωπικά υπεύθυνος για τη μη δίωξη του αρχι-βιαστή Τζιμι Σάβιλ. Οι σύμβουλοι και επιτελείς του Μπόρις Τζόνσον άρχισαν να παραιτούνται ή να απομακρύνονται ο ένας μετά τον άλλο, ο γραμματέας της κοινοβουλευτικής ομάδας των Συντηρητικών (της λεγόμενης Επιτροπής του 1922) να μαζεύει επιστολές μομφής, οι δελφίνοι του κόμματος να προετοιμάζουν τις καμπάνιες τους, και όλοι να περιμένουν το πόρισμα της Σκότλαντ Γιαρντ. Η εισβολή στην Ουκρανία έδωσε στον Μπόρις Τζόνσον την ιδανική διέξοδο: άρπαξε την πρωτοβουλία των κινήσεων, ξεκίνησε εκστρατεία κινητοποίησης των Δυτικών Συμμάχων, ανακοίνωσε πολύ σκληρές κυρώσεις, έχτισε μια στρατηγική και προσωπική σχέση συνεργασίας με τον Ζελένσκι,

και μετατράπηκε σε ηγέτη, εντός της Δύσης, της δυναμικής απάντησης στον Πούτιν. Η Δύση μπήκε σε τροχιά μετωπικής σύγκρουσης με τον Πούτιν και ο Τζόνσον σε ντεμι-Τσώρτσιλ του 2022. Το πάρτι-γκέιτ θάφτηκε προς το παρόν.

Ο Ζελένσκι ήταν ο κατάλληλος ηγέτης την κατάλληλη στιγμή. Η υποδειγματική χρήση των Μέσων Κοινωνικών Δικτύωσης —και ειδικά τα σύντομα βίντεο στο TikTok, ένα πάρα πολύ δυσπρόσιτο μέσο για πολιτικούς που είναι ταυτόχρονα το πιο επιδραστικό ΜΚΔ στους νέους παγκοσμίως— κινητοποίησε τη διεθνή κοινή γνώμη και έχτισε ένα ευρύ μέτωπο που ανύψωσε το ηθικό των Ουκρανών και ανάγκασε τη Δύση να «τα δώσει όλα»: ευρύτατες και σκληρότατες κυρώσεις, ενεργειακή στροφή μιας ολόκληρης ηπείρου, παροχή ζωτικού οπλισμού, υποδοχή εκατομμυρίων προσφύγων, χιλιάδες εθελοντών που ξεκίνησαν απ' τις πόλεις της Ευρώπης για να πάνε στα ευρωπαϊκά σύνορα με την Ουκρανία να βοηθήσουν, και ανθρωπιστική βοήθεια εκατομμυρίων ευρώ, όχι μόνο από κυβερνήσεις και ΜΚΟ αλλά και από απλούς πολίτες.

Η παρουσία του Ζελένσκι ήταν απλώς η κορωνίδα μιας εξαιρετικής επικοινωνιακής στρατηγικής που εκτεινόταν σε όλη την ουκρανική κυβέρνηση: από τον πρωθυπουργό και τον υπουργό Εξωτερικών μέχρι τον δήμαρχο του Κιέβου, η Ουκρανία έστειλε αμέσως το μήνυμα ότι είναι μια οργανωμένη, συντεταγμένη δημοκρατική χώρα με συλλογική ηγεσία, με πολιτικούς που χρησιμοποιούν τους σύγχρονους κώδικες της ανεπισημότητας, της ενσυναίσθησης και του καθημερινού λόγου για να εμπλέξουν συναισθηματικά πολίτες άλλων χωρών. Η αντίθεση με την αποκρουστική, ταρχειυμένη εικόνα του παραληρηματικού, φοβικού Πούτιν και των ανδρείκελών του δεν θα μπορούσε να είναι πιο έντονη. Ανάμεσα στο μακρύ τραπέζι του Πούτιν που θυμίζει θρίλερ του Κιούμπρικ, και στα βιντεάκια του αζύριστου Ζελένσκι στα χαράκωματα, οι πολυάσχολοι πολίτες της Δύσης δεν χρειάστηκαν και πολλή προσπάθεια για να καταλάβουν ποιος είναι ο καλός και ποιος ο κακός της υπόθεσης. Το αφήγημα και τα ηθικά διλήμματα της κρίσης έγιναν απολύτως διακριτά από την πρώτη ημέρα.

Στην κρίση αυτή φάνηκε η σημασία της ηγεσίας και των ηγετών. Εκτός από τον Ζελένσκι και τον Τζόνσον, κερδισμένοι μέχρι στιγμής βγαίνουν η πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ούρσουλα Φον Ντερ Λάιεν, που υιοθέτησε μια (αξιόπιστη) σκληρή στάση, ο Γερμανός καγκελάριος Όλαφ Σολτς, που σε λίγες μέρες ανέτρεψε δύο δεκαετίες επαμφοτερίζουσας και παρεμποδιστικής γερμανικής στρατηγικής —η Ιστορία θα είναι αμείλικτη με την Άνγκελα Μέρκελ— αναπτερώνοντας τις ελπίδες για ένα άλμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τα εμπρός, αλλά και ο Μακρόν, που φαίνεται να έχει αναλάβει τον άχαρο ρόλο του διαπραγματευτή με τον Πούτιν.

Η επίσκεψη των πρωθυπουργών της Πολωνίας, της Τσεχίας και της Σλοβενίας στο Κίεβο στις 15 Μαρτίου ήταν μια σπουδαία κίνηση σε επίπεδο συμβολισμού, προβολής ευρωπαϊκής ενότητας και ψυχολογικής υποστήριξης των Ουκρανών. Οι φωτογραφίες των τριών ηγετών που, φορώντας καθημερινά ρούχα, κάθονταν σε ένα ταπεινό τραπέζι σκύβοντας πάνω απ' τον χάρτη της Ουκρανίας λίγο πριν την αναχώρησή τους, βοήθησαν τη διεθνή κοινή γνώμη να εμπεδώσει το μήνυμα ότι η Ευρώπη βρίσκεται σε πόλεμο — ότι αυτός ο πόλεμος μας αφορά άμεσα.

Αντιθέτως, μάλλον αρνητικό πρόσημο αφήνουν οι παλιωνδιές του ύπατου εκπροσώπου της ΕΕ για τις εξωτερι-

κές υποθέσεις Γιόζεφ Μπορέλ, η αδύναμη παρουσία του Γενικού Γραμματέα του ΝΑΤΟ Γενς Στόλτενμπεργκ (που προσπαθεί να διατηρήσει τις ισορροπίες στο εσωτερικό της Συμμαχίας) και η έλλειψη χαρίσματος του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ Αντόνιο Γκουτιέρρες στην ίσως πιο θλιβερή στιγμή στην 77χρονη ιστορία των Ηνωμένων Εθνών. Ο Αμερικανός πρόεδρος Τζο Μπάιντεν ακροβατεί ανάμεσα σε μια πολύ συνεκτική, δυναμική και στρατηγικά σωστή διαχείριση της κρίσης και σε μια αδύναμη ρητορική και επικοινωνιακή παρουσία. Η ιστορικής σημασίας ομιλία του το Σάββατο στη Βαρσοβία ήταν χαρακτηριστική: εξαιρετική ως προς την ουσία και τη σηματοδότηση των κόκκινων γραμμών· αδύναμη ως απαγγελία, με τον Μπάιντεν να φεύγει για πολλοστή φορά εκτός κειμένου και το επιτελείο του να προσπαθεί μετά να τα μαζέψει. Με την Καμάλα Χάρις να φαίνεται αμήχανη και αδιάβαστη στην πρόσφατη επίσκεψή της στην Ανατολική Ευρώπη, οι Ηνωμένες Πολιτείες βρίσκονται στο μεταίχμιο της επαρκούς ηγεσίας.

Η παρουσία των ηγετών —η προσωπικότητα και οι αξίες τους, το επικοινωνιακό τους χάρισμα, η ικανότητα να αντιλαμβάνονται και να χρησιμοποιούν στην κρίσιμη επικοινωνιακούς κώδικες για να «μιλήσουν στην καρδιά» των πολιτών— αντανάκλα μεν κάποια δεδομένα σε σχέση με την κατάσταση των κυβερνήσεων και των διεθνών και διακυβερνητικών οργανισμών, έχει δε τη δύναμη να μεταβάλλει την πραγματικότητα αυτή. Οι λέξεις και τα σύμβολα έχουν ισχύ. Η σειρά με την οποία θα βάλεις τη μία λέξη μετά την άλλη, το πώς η κάθε λέξη θα κωδικοποιεί τους φόβους ή τις ελπίδες των ανθρώπων, το πότε, που και πώς θα επιλέξεις να επικοινωνήσεις αυτές τις λέξεις — όλα αυτά έχουν τεράστια ισχύ. Η κόπωση συμπόνιας μπορεί και πρέπει να αναστραφεί. Οι απλές λέξεις, όταν μπουουν στη σωστή (ή στη λάθος) σειρά, έχουν τη δύναμη να κάνουν τους ανθρώπους να βρουν το θάρρος, την πίστη και τη δύναμη να πολεμήσουν και να δώσουν τη ζωή τους για την ελευθερία τους (στην περίπτωση των Ουκρανών) ή έστω να ενδιαφερθούν προσωρινά για αυτήν (στην περίπτωση των υπολοίπων ημών).

Στα καταφύγια που βρίσκονται κάτω από την καρδιά της βρετανικής κυβέρνησης —το Cabinet War Rooms— υπάρχει το δωμάτιο του

πολεμικού συμβουλίου. Στο κέντρο του τραπεζιού η ξύλινη πολυθρόνα του Τσώρτσιλ — εκεί όπου καθόταν επί χρόνια, προεδρεύοντας σε εκατοντάδες συσκέψεις που έκριναν την πορεία του πολέμου. Στα χερούλια της πολυθρόνας είναι ορατές ακόμα οι γρατζουνιές που άφησε από την αγωνία του ο Τσώρτσιλ με τα νύχια του στο δεξί, και με τη βέρα του στο αριστερό. Αυτή είναι η ηγεσία: το να απορροφάς τις αγωνίες, την άγνοια και τους φόβους ενός ολόκληρου λαού, τους φόρους, το αίμα και τον πόνο του, και να τα μεταβολίζεις σε δύναμη, σε ελπίδα, σε συνειδηση και σε αυτοθυσία — σε πράξη όχι μόνο δική σου ή της κυβέρνησής σου, αλλά ολόκληρης της κοινωνίας.

Το ότι στην Ελλάδα η πλειοψηφία των συμπολιτών μας θεωρεί ότι πρέπει να τηρήσουμε στάση ουδετερότητας στον πόλεμο της Ουκρανίας, έναν πόλεμο στον οποίο κρίνεται όχι μόνο η γεωπολιτική τράπουλα αλλά το μέλλον ολόκληρης της Ευρώπης, η ασφάλεια και το μέλλον μας, αποτελεί ταυτόχρονα ένα πρόβλημα —μία κρίση αξιών και ταυτότητας— αλλά και μία μοναδική ευκαιρία για επικοινωνία, για πολιτική, που θα χτίσει την εθνική, τη δυτική και την ανθρώπινη μας συνειδηση. Δεν γίνεται να μη δοθεί αυτή η μάχη. **■**

**ΑΥΤΗ ΕΙΝΑΙ
Η ΗΓΕΣΙΑ: ΝΑ
ΑΠΟΡΡΟΦΑΣ ΤΙΣ
ΑΓΩΝΙΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ
ΦΟΒΟΥΣ ΕΝΟΣ ΛΑΟΥ
ΚΑΙ ΝΑ ΤΑ ΜΕΤΑΒΟΛΙ-
ΖΕΙΣ ΣΕ ΔΥΝΑΜΗ,
ΣΕ ΕΛΠΙΔΑ**

MARIUPOL IS NO MORE*

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΠΟΥΡΑ

Η πιο όμορφη μνήμη από τη Μαριούπολη – είναι να φτάνω, το λυκαυγές, στην παραλία της Μαριούπολης, στις ακτές της Αζοφικής Θάλασσας κοντά στο λιμάνι της, για να συναντήσω τους ερασιτέχνες ψαράδες που έμοιαζαν να βρίσκονταν εκεί από το προηγούμενο βράδυ. Ποτέ μου δεν τους ρώτησα, αλλά κι αυτοί ποτέ τους δεν ρώτησαν τι κάνω, τι αναζητώ κάθε μέρα εκεί σιωπηλός και σε απόσταση – μία σιωπηλή συμφωνία «αορατότητας» (sic).

Με μαγνέτιζε αυτή τους η στωικότητα – η αρμονία μέσα από την απόρριψη της πιθανότητας της προσωπικής Αθανασίας. Και η «απόσταση». Η «απόσταση» που δημιουργεί η αναμονή μέσα από την υπομονή του ψαρά, ενώ εγώ παραμένω αόρατος μέσα στο σκηνικό, κι η μυρωδιά των θαλασσινών, τα φύκια, οι κραυγές των γλάρων, το τσάι στα θερμός, η υγρασία της άμμου, τα φανάρια στα εμπορικά πλοία που αναμένουν στα ανοιχτά της Αζοφικής, το φως της λάμψης του αναπτήρα που ανάβει ένα τσιγάρο.

Βλέπω αυτή την εικόνα που τράβηξα ένα τέτοιο χάραμα και δίπλα της βάζω τη φωτογραφία της Inna Pin τραβηγμένη στα ίδια μέρη, να δείχνει τα τείχη που υψώνουν οι μαύροι καπνοί των ανελέπτων βομβαρδισμών. Η θάλασσα δεν μυρίζει πλέον, ούτε τα φύκια. Και οι ψαράδες απόντες. Και τα καράβια είναι τα πολεμικά του εισβολέα που βομβαρδίζουν την πόλη. Κι η ίδια η πόλη απούσα. Και μια κραυγή να μας θυμίζει αυτό που οι εισβολείς δεν θέλουν να δούμε και να ακούσουμε: «Μας έμεινε μια πλατεία και το λιμάνι. Εκεί θα πεθάνουμε. Να μας θυμάστε».

Θα επιστρέψουμε. Θα επιστρέψουμε όλοι μαζί, και τα μαύρα τα σύννεφα πάνω από την πόλη θα έχουν διαλυθεί, θα τα διώξει η επιστροφή των Ανθρώπων στην πόλη ΤΟΥΣ. Και οι νεκροί θα βρουν τη γαλήνη που τους στέρψαν οι ομαδικοί τάφοι – οι ψυχροί λάκκοι. Και τα ζώα δεν θα κουρνιάζουν φοβισμένα από τις εκρήξεις, γιατί τα ζώα στη Μαριούπολη, όπως και παντού στην Ουκρανία, δεν φοβούνται τον άνθρωπο, συν+υπάρχουν μέσα από τον σεβασμό στη ζωή. Αυτή που οι Ρώσοι εισβολείς θέλουν να στερήσουν από αυτή τη χώρα.

Θα επιστρέψουμε όλοι μαζί – το γνωρίζει αυτό ο εισβολέας της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Γνωρίζει καλά ότι κι αν ακόμη κατακτήσουν τη γη, ποδοπατήσουν την τούνδρα, τη στέπα και τους απέραντους σιτοβολώνες, κι αν τα σπίτια τα γκρεμίσουν και ερημώσουν τα χωριά και οι πόλεις, την Ψυχή –την Καρδιά–, τους Ανθρώπους, δεν θα τους κατακτήσουν ποτέ. **Η Μαριούπολη είναι οι Άνθρωποι.** Οι ζωντανοί στα υπόγεια, όσοι ακόμη στέκονται, οι ασθενείς στα υπόγεια των νοσοκομείων, όσα απέμειναν, μαζί και αυτοί που κατάφεραν να διαφύγουν, εκτοπισμένοι σε σταθμούς, σε αεροδρόμια, σε διαδρομές που δεν επέλεξαν να πάρουν. Και αυτοί που δεν τα κατάφεραν – οι θαμμένοι στους λάκκους των ομαδικών τάφων. Οι άθαφτοι στους δρόμους και τα πάρκα. Τα ζώα, η κάθε ύπαρξη κι η Ιστορία. Η Μνήμη που πληγώναμε. Η Γεωγραφία. Κι εμείς που ξένοι φτάσαμε μία μέρα, αλλά ξένοι ΔΕΝ μας αφήσαν να φύγουμε – γίναμε τμήμα της μέσα από την αγκαλιά που μας έσφιξε με μία μοναδική ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ (με κεφαλαία και τονισμένα όλα της γράμματα).

Η Μαριούπολη είμαστε εμείς!

Χθες μιλούσα, με video call από τη Ζαπορίζια, με τον καλό μου φίλο Pablo (Pavel). Ο Pablo είναι ένας εξαιρετικός καλλιτέχνης και μοναδικός Άνθρωπος με ένα χαμόγελο που αφοπλίζει. Περάσαμε πολλές ώρες στο ατελιέ του, ένας ακόμη άνθρωπος που με αγκάλιασε και μου άνοιξε την πόρτα και την καρδιά του. Ο Pablo διέφυγε τον θάνατο και τα κατάφερε να φτάσει με την οικογένειά του και τον γάτο του στη Ζαπορίζια. Αλλά πλέον δεν είναι ο Pablo που γνώρισα. Μου γράφει (κρατώ την ορθογραφία): «*All my life was in paints, Where are all now? In trash, in ruins, in roubles. Very painful*» [...] «*I can do more new. But they was others than I can do now*!» — «*whatever I do, it will not be Mariupol's creatures*». Το ατελιέ του στον αριθμό 12-33 της 50 yrs of October Blvd. Δεν υπάρχει πια, όπως και τα περισσότερα κτίρια στη Μαριούπολη.

Θα επιστρέψουμε. Για τον Pablo, τον Ντ(ι)μίτρυ, την Αθηνά (Afina Chadshynova), την Αλεξάνδρα, τον Ιγκόρ τον ακούραστο οδηγό μου, την Όλγα, τη γιαγιά Ηρίνα που έσερνε το καρτσάκι με τα λιγοστά καυσόξυλα, τον Στέφανο/Στεπάν δήμαρχο του Σαρτανά, τον Oleksandr που με μύπησε στην Εθνογραφία αυτού του τόπου, τον Αλέξαντρ τον στρατιώτη στα χαρακώματα της παραλίας στη Μαριούπολη – όλους αυτούς που με αγκάλιασαν, για τη Μαριούπολη. Τη Μαριούπολη που πλέον γνωρίζω ότι είναι η Μαριούπολή ΜΟΥ.

Θα επιστρέψουμε. Όχι «όταν τελειώσει ο πόλεμος»... Θα επιστρέψουμε, όταν νικήσουμε! **Α**

[*] **Μανώλης Ανδρουλάκης**, Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας στη Μαριούπολη (δηλώσεις του μετά την επιστροφή στην Ελλάδα, 22 Μαρτίου 2022)
Ο Δ.Μπ. είναι φωτογράφος/ντοκιμαντερίστας και ανθρωπολόγος, δημιουργός του βραβευμένου ντοκιμαντέρ «Forgotten Youth - Ukraine», για τα μη καταγεγραμμένα παιδιά στα καταφύγια και τα υπόγεια της Οδησσού. Μελετά ανθρωπολογικά την Ουκρανία για περισσότερο από δέκα χρόνια, επιτόνια.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΟΠΑΛΟΥΔΗΣ

Κανένα ελαφρυντικό για τους δολοφόνους της Ελένης μου

Λύση για τις διαρκείς αναβολές στο Εφετείο ζητεί ο πατέρας της Ελένης

Του ΤΑΚΗ ΣΚΡΙΒΑΝΟΥ

© EUROKINISSI/ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ

Αυτές τις ημέρες διεξάγεται στο Μεικτό Ορκωτό Εφετείο Αθηνών η δίκη σε δεύτερο βαθμό για την άγρια δολοφονία και τον βιασμό της 21χρονης φοιτήτριας Ελένης Τοπαλούδη, στις 28 Νοεμβρίου 2018, στη Ρόδο. Το «διεξάγεται» τρόπος του λέγειν δηλαδή, καθώς η δίκη έχει ήδη πάρει τέσσερις αναβολές, με τον πατέρα της Ελένης, Γιάννη Τοπαλούδη, να ζητεί να δοθεί μια λύση. Ζητεί, επίσης, να μην υπάρξουν ελαφρυντικά για τους δολοφόνους της Ελένης και οι γονείς να προσπαθήσουν να γίνουν καλύτεροι γονείς.

— Κύριε Τοπαλούδη, το Εφετείο πήρε αναβολή για τέταρτη φορά. Η σύζυγός σας είπε ότι κανείς δεν νοιάζεται για εσάς, που θα πρέπει να πηγαίνετε Αθήνα-Διδυμότειχο. Ποιο είναι το δικό σας μήνυμα;

Υφιστάμεθα μια τεράστια ταλαιπωρία, ψυχική, ακόμα και οικονομική, όταν υποχρεωνόμαστε να κάνουμε συνεχώς το δρομολόγιο Διδυμότειχο - Αθήνα. Μην ξεχνάτε ότι πίσω αφήνουμε κι ένα παιδί, με τη γιαγιά του, που πηγαίνει πρώτη λυκείου και χρειάζεται βοήθεια στα μαθήματά του, φροντίδα γενικότερα. Να ξεκαθαρίσω ότι κάποιες αναβολές που έγιναν για λόγους υγείας είναι απολύτως δικαιολογημένες και ευχόμαστε σε όσους ασθένησαν να γίνουν καλά και να είναι καλά στην υγεία τους. Δεν γίνεται όμως ο ένας από τους δολοφόνους της Ελένης μας να ορίζει δικηγόρο δύο ημέ-

ρες πριν από τη δικάσιμο. Καταλαβαίνω ότι ο δικηγόρος θα πρέπει να έχει ένα εύλογο χρονικό διάστημα για να μελετήσει την υπόθεση, δεν γίνεται όμως ο δράστης να ορίζει δικηγόρο στο παρά πέντε της δίκης.

Και δεν μιλάω μόνο για τη δική μας την υπόθεση, γιατί θα ακολουθήσουν και άλλα δικαστήρια ειδικών εγκλημάτων, το εφετείο της Ερατούς, το δικαστήριο για τη Γαρυφαλλιά, για την Καρολαίν. Κάποια στιγμή η Πολιτεία θα πρέπει να σταθεί και δίπλα στις οικογένειες των θυμάτων.

— Ζητήσατε ήδη από το προεδρείο να οριστούν συνεχόμενες δικάσιμοι.

Ναι, έχουμε προτάσεις, για να μην τραβάνε οι οικογένειες αυτόν τον Γολγοθά. Μία από αυτές είναι οι δικάσιμοι να ορίζονται συνεχόμενα, για 4, 5, 6 ημέρες. Όχι σήμερα δίκη, πάλι μετά από 15 ημέρες και ξανά μετά από μία εβδομάδα. Ακόμη, για να μην υπάρχουν δικαιολογίες, όταν θα κληρώνονται οι δικαστές και οι εισαγγελείς ενός δικαστηρίου από την πρώτη κιόλας εβδομάδα να ορίζονται οι δικηγόροι, να είναι όλα έτοιμα όταν αρχίζει η δίκη. Εξυπακούεται ότι ο καθένας έχει δικαίωμα στη νομική εκπροσώπηση, αλλά δεν μπορεί να ορίζει δικηγόρο την τελευταία ημέρα.

— Μετά το δικαστήριο στον πρώτο βαθμό, όπου επιβλήθηκαν ισόβια συν 15 χρόνια κάθειρξης στον καθένα από τους δράστες, είπατε ότι η μνήμη της Ελένης δικαι-

ώθηκε. Τι αναμένετε από το Εφετείο; Να παραμείνουν οι ποινές ως έχουν, να μην αναγνωριστούν ελαφρυντικά;

Είπα τότε ότι η μνήμη της Ελένης δικαιώθηκε επειδή οι ποινές ήταν οι ανώτερες που θα μπορούσαν να επιβληθούν. Για τα ελαφρυντικά που λέτε, ούτε ψευτοδικαιολογητικά, ούτε ψευτοϊατρικές γνωματεύσεις θα δεχτούμε, ούτε ότι ήτανε καλά παιδιά. Όσο για τις ποινές, είμαι βέβαιος ότι θα παραμείνουν ως έχουν.

— Με τους γονείς των δραστών, με το περιβάλλον τους, είχατε ποτέ κάποια επικοινωνία; Σας πλησίασαν εκείνοι, τους πλησίασατε εσείς;

Εμείς να τους πλησιάσουμε; Για ποιον λόγο; Μια φορά εγώ είχα απευθυνθεί στον πατέρα του ενός, στο πρώτο δικαστήριο, λέγοντάς του γιατί όταν το παιδί του ήτανε μικρό και έβγαζε σουσιγάδες στο σχολείο δεν έκανε κάτι ουσιαστικό, αντί να πηγαίνει και να βρίζει τους δασκάλους του. Όχι, δεν είχαμε ποτέ καμία επικοινωνία.

— Είχατε πει «να μην υπάρξει άλλη Ελένη», δυστυχώς, όμως, υπήρξαν και βλέπουμε σήμερα και τις μπτέρες της Ερατούς και της Γαρυφαλλιάς να σας συμπαράστέκονται και στο δικαστήριο.

Ναι, αυτό είχα ευχηθεί και δυστυχώς τόσα κορίτσια ακόμη χάθηκαν. Η ελληνική κοινωνία βλέπω ότι έχει πολύ πιο γρήγορα αντανάκλαστικά από την εκάστοτε κυβέρνηση. Πρέπει τα ισόβια σε ειδική εγκλήματα να είναι πραγματικά ισόβια. Δεν γίνεται εμείς να έχουμε τον ισόβιο ψυχολογικό θάνατο και ο άλλος να βγαίνει σε 15 χρόνια έξω. Το είχα ζητήσει και από την Πρόεδρο της Δημοκρατίας, όταν μας είχε επισκεφθεί στο σπίτι μας πέρυσι στις 20 Μαΐου, έναν ακριβώς χρόνο μετά την έκδοση της απόφασης του πρώτου δικαστηρίου. Θα είναι πιο ασφαλή τα παιδιά μας. Μακροπρόθεσμα, όμως, θα πρέπει να μάθουμε να είμαστε καλύτεροι γονείς. Όχι να επαναπαυόμαστε, «εντάξει, του έδωσα λεφτά» και τελείωσε η ιστορία. Πρέπει να αγαπήσουμε τα παιδιά μας, να είμαστε δίπλα σε αυτά και στις αγωνίες τους. Κι αν δούμε ότι κάτι δεν πηγαίνει καλά, να ακούμε τους εκπαιδευτικούς και τους άλλους ειδικούς. Και η Πολιτεία να είναι έτοιμη για εμάς όταν χρειαστούμε και ζητήσουμε βοήθεια. **Α**

Εκδότης-Διευθυντής Φώτης Γεωργελές

Σύμβουλος Έκδοσης Σταυρούλα Παναγιωτάκη Διευθύντρια Σύνταξης Αγγελική Μπιρμπιλή

Γενική Διεύθυνση Διαφήμισης Λουίζα Ναθαναήλ

Art Director Φώτης Πεκλιβανίδης

Τεχνικός διευθυντής Βάιος Συναϊριμάς

Υπεύθυνος Έλγης Τάκης Σκριβάνος
Επιμέλεια Έλγης Δήμητρα Γκρους,
Κωνσταντίνος Τσιγάκος

Διεύθυνση Web Δημήτρης Αθανασιάδης

Συντακτική ομάδα: Κ. Αθανασιάδης, Ν. Αμανίτης, Μ. Βελέντζας, Σ. Βλέτσας, Κ. Βνάτσιου, Ρ. Γεροδήμος, Ν. Γεωργελέ, Μ. Γκανά, Ι. Γκομούζα, Ν. Γεωργιάδης, Κ. Γιαννακίδης, Β. Γραμματικογιάννη, Β. Γρυπάρης, Θ. Ευθυμίου, Τ. Ζαραβέλα, Μ. Ζουμπουλάκη, Κ. Καϊμάκης, Κ. Καμπόσου, Δ. Καραθάνος, Α. Κερώση, Γ. Κοροβέσης, Β. Κορωνάιος, Σπ. Λαμπρόπουλος, Τζ. Μελιτά, Δ. Μαστρογιαννίτης, Β. Ματζάρογλου, Ευ. Μουζακίτη, Ελ. Μπεζιριάνογλου, Γ. Νένης, Α. Παπαδάκη, Γ. Χ. Παπαδόπουλος, Δ. Παπαδόπουλος, Π. Παναγιωτόπουλος, Κ. Παναγοπούλου, Ν. Παπαηλιά, Γ. Παυριανός, Μ. Προβατάς, Τζ. Ρουσάκη, Τ. Σκραπαλιώρη, Ζ. Σφυρή, Α. Τριανταφυλλίδη, Σ. Τριανταφύλλου, Zarastro, Σ. Τσιτσόπουλος, Γ. Φλωράκης, Ε. Χελιώτη, Γ. Ψύχας

Γραμματεία Σύνταξης Γεωργία Σκαμάγκα
info@athensvoice.gr
Υπεύθυνη οδηγού Δανάη Καμζόλα
avguide@athensvoice.gr

Ατελιέ Sotos Anagnos
LOOKmag Κωνσταντίνος Βλαχοπούλου

Εικονογραφήσεις art@athensvoice.gr
Φωτό: Θανάσης Καρατζάς, Γιώργος Ζαρζώνης, Τάσος Βρεττός, Έκτορας Δ. Βούτσας, Κώστας Αμοιρίδης, Βαγγέλης Τάτσης, Χρήστος Κισσάτζεκιάν, Δημήτρης Κλεάνθης, Μαρία Μαρκέζη, Πέτρος Νικόλτσος

Creative Marketing Director Βασιλική Κώτσου
Creative Director Στρατής Κανιμάς

Digital Advertising Director Εύα Βαγγέλη

Advertising Manager Πέπη Κράλιοβιτς

A.V. Network Advertising Manager
Αγγελική Κοκκορόγιαννη

Direct Market Advertising Managers
Μιχάλης Δρακάκης, Εύα Βαλαμάνου,
Νώντας Νταμπάνης

Υποδοχή Διαφήμισης Νίκη Σκαμάγκα
Συντονισμός Διαφήμισης Μαίρη Κούρτη
marketing@athensvoice.gr
Digital Traffic Manager Εύη Ταρνάρη
Digital Advertising Coordinator Μίνα Γιαννάκη

Διεύθυνση Λογιστηρίου Έφη Μούρτζη
Λογιστήριο Ουρανία Μιχάλη, Βασίλης Νάκος,
Μαίρη Λυκούση

Διαχωρισμοί - Εκτύπωση
«Καθημερινές Εκδόσεις ΑΕ»

Athens Voice S.A.
Χαρ. Τρικούπη 22, 106 79 Αθήνα
Σύνταξη: 210 3617.360, 3617.369
fax: 210 3632.317
Διαφημιστικό: 210 3617.530, fax: 210 3617.310
Athens Voice Radio 102.5: 210 3648.213
Αγγελίες: 210 3617.369
Λογιστήριο: 210 3617.170

www.athensvoice.gr

Αν δεν βρίσκετε την Α.Β. στα σημεία διανομής, μπορείτε να επικοινωνήσετε στα τηλέφωνα: 210 3617.360, 210 3617.369
Κωδικός εντύπου: 7021
ISSN 1790-6164

Εβδομαδιαία εφημερίδα, διανέμεται δωρεάν. Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή μερική, η διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της έκδοσης με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή έγκριση του εκδότη.

ATHENS

MYTILINEOS smart cities

loading...
mytilineos.gr

ΣΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ ΘΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΤΕΙ ΑΠΟ 31 ΜΑΡΤΙΟΥ ΚΑΙ ΓΙΑ ΕΠ

*Με
τη* **Louise
Bourgeois**

Φωτογραφημένη
από τον Δημήτρη
Γέρο το 2007, στο
σπίτι/εργαστήριό
της στη Νέα Υόρκη

Ο ΖΩΓΡΑΦΟΣ **ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΕΡΟΣ**, ΠΟΥ ΗΤΑΝ ΦΙΛΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΣΗΜΗΣ ΓΛΥΠΤΡΙΑΣ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ 10 ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΟ- ΤΑΝ ΣΥΧΝΑ, ΜΑΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΙ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥΣ

Είχα δει για πρώτη φορά έργα της γαλλοαμερικανίδας γλύπτριας *Louise Bourgeois* όταν ακόμη ήμουν πολύ νέος, σε κάποια γκαλερί της Γερμανίας, και με είχαν εντυπωσιάσει. Από τότε άρχισα να παρακολουθώ με μεγάλο ενδιαφέρον την καριέρα της, η οποία απογειώθηκε το 1982 όταν έγινε η αναδρομική της έκθεση στο Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης της Νέας Υόρκης. Έκτοτε οι μεγάλες γκαλερί και τα μουσεία όλου του κόσμου άρχισαν να παρουσιάζουν όλο και συχνότερα τη δουλειά της.

Loise Bourgeois

Φωτογραφημένη από
τον Δημήτρη Γέρο
το 2008, στο σπίτι/
εργαστήριό της στη
Νέα Υόρκη

ΟΤΑΝ ΚΑΠΟΤΕ ΑΝΕΦΕΡΑ στον διάσημο αμερικανό φωτογράφο Duane Michals ότι η Louise Bourgeois είναι φίλη μου εκείνος γούρλωσε τα μάτια και έξαλλος απεφάνθη: «*Μα αυτή είναι μια σκύλα!*». Την ίδια γνώμη είχα ακούσει και από άλλους και δεν θα έπαιρνα όρκο για το πόσο την αδικούσαν. Η αυταρχική και απρόβλεπτη συμπεριφορά της, που συχνά άγγιζε τα όρια της αγένειας, θα είχε ασφαλώς ενοχλήσει εκείνους που κάποτε την εισέπραξαν. Είχα γίνει μάρτυρας τέτοιου είδους εκτονωτικών συμπεριφορών της ακόμη και έναντι ανθρώπων που τη θαύμαζαν. Νομίζω όμως ότι αυτό οφειλόταν κυρίως σε μια προσπάθεια εντυπωσιασμού και άλλαζε αναλόγως της παρέας: περισσότεροι άνθρωποι, περισσότερη επιθετικότητα! Εγώ την επισκεπτόμουν όταν δεν υπήρχαν άλλοι στο σπίτι. Τότε, με συντροφιά τις περισσότερες φορές τον έναν από τους τρεις γιους της, τον Jean Louis, και τον βοηθό της Jerry, ήταν πολύ ευγενική και διέθετε άφθονο χιούμορ. Λόγω της διασημότητας αλλά και της ηλικίας της εννοείται πως οι ιδιοτροπίες μπορούσαν να συναγωνίζονται επάξια τις ιδιορρυθμίες της, αλλά σ' εμένα, που γνωρίζω καλά τους καλλιτέχνες, μου φαίνονται αμφότερες όχι μόνον εντός των ορίων αλλά και χαριτωμένες.

Τη συνάντησα για πρώτη φορά το 2000, όταν ήταν 89 ετών και την ίδια ημέρα τη φωτογράφησα. Ζούσε σ' ένα ιδιόκτητο, παλιό, πέτρινο σπίτι λίγων ορόφων, στο Chelsea της Νέας Υόρκης, όπου τώρα στεγάζεται το 'δρμά της. Είναι περίπου 5 μέτρα φαρδύ και μακρύ εις το διπλάσιο. Το ισόγειο ήταν και ο μόνος χώρος στον οποίο εκείνα τα χρόνια ζούσε και μπορούσε ακόμη να κυκλοφορεί χωρίς τη βοήθεια του Πι. Συνήθιζε να κάθεται αρκετές ώρες κοντά στο παράθυρο του δωματίου που έβλεπε στον δρόμο και από εκεί παρατηρούσε τους περαστικούς. Επειδή είχα αρκετούς φίλους στην περιοχή και περνούσα συχνά από τον δρόμο της, όταν την έβλεπα πίσω από τα τζάμια τη χαιρετούσα κουνώντας το χέρι κι εκείνη ανταπεδίδε χαμογελαστή. Το πιο καινούργιο αντικείμενο εκεί μέσα θα πρέπει να είχε αγοραστεί πριν από 50 χρόνια και άλλα τόσα φαίνεται πως είχε να ξεσκονιστεί ο χώρος. Υπήρχαν ελάχιστα έπιπλα, αν μπορεί κανείς να τα πει έτσι, και μόνον τα πιο απαραίτητα. Ένας και μόνον παλιός πίνακάς της ήταν κρεμασμένος σε έναν διάδρομο και αυτός αποσύρθηκε μετά από λίγο καιρό. Ο αριστερός τοίχος του πίσω δωματίου ήταν καλυμμένος με κιτρινωπά αποκόμματα και αφίσες και ο δεξιός ήταν γεμάτος με ράφια πάνω στα οποία υπήρχαν στοιβαγμένα τα σκονισμένα αρχεία της. Σ' αυτό το πίσω δωμάτιο υπήρχε ένας μακρύς καναπές όπου κοιμόταν η Louise και ένα τραπέζι-γραφείο.

Κάθε Κυριακή στις 3.30 άνοιγε το σπίτι της και την επισκέπτονταν νέοι, σχεδόν άνευ ενδιαφέροντος καλλιτέχνες και διάφοροι άλλοι τους οποίους δεν δεχόταν κατ' ιδίαν. Στην πλειοψηφία τους εκείνες οι Κυριακές ήταν για μένα πολύ πληκτικές, γι' αυτό και είχα πάει μόνον δύο φορές και αυτές κατόπιν δικής της επιμονής. Τη συναντούσα 2-3 φορές τον χρόνο, μόνον τις καθημερινές, και μιλούσαμε συχνότερα στο τηλέφωνο. Θυμόταν ακόμη πολλά πρόσωπα και γεγονότα του παρελθόντος. Καμιά φορά δε αναφερόταν στον Ιόλα και με ρωτούσε αν ζούσε. Μεταξύ άλλων της είχε κάνει εντύπωση και δεν ξεχνούσε μια παλιά φωτογραφία μου που απεικόνιζε έναν έφηβο με σαλιγκάρια να περπατούν πάνω στο γυμνό του στήθος κι όταν το θυμόταν μού έλεγε πόσο τα λαχταρούσε μαγειρεμένα με σάλτσα ντομάτας, σκόρδο, μαϊντανό, και στα μάτια της ήταν ολοφάνερη αυτή η επιθυμία. Της άρεσε να μιλάμε για την Ελλάδα και ξετρελαινόταν να ακούει ανέκδοτα τα οποία μου ζητούσε να της τα διαβάζω για να διασκεδάσει με τη βαριά προφορά μου, αν και η δική της δεν ήταν καλύτερη.

Καθώς περνούσαν τα χρόνια όλο και περισσότερο δυσκολευόταν να μετακινείται, ώσπου άρχισε να με δέχεται στο δεύτερο δωμάτιο που έβλεπε στον επίσης παραμελημένο κήπο, γεμάτο με θάμνους και ψηλά δέντρα. Τα δύο-τρία τελευταία χρόνια έβλεπα το Πι παρατημένο, μακριά της, και την ίδια καθισμένη πάντα πίσω από το τραπέζι-γραφείο πάνω στο οποίο έτρωγε, ζωγράφιζε και υπέγραφε τα έργα της. Οι λιγοστές μετακινήσεις της θα έπρεπε να γίνονταν πια μόνον με τη βοήθεια τρίτων. Οι φράσεις της επίσης λιγόστευαν σε έκταση ώσπου στο τέλος είχαν γίνει σχεδόν μονολεκτικές.

Ήταν Σάββατο 15 Μαΐου του 2010 όταν τη συνάντησα για τελευταία φορά, στις 6 το απόγευμα.

Τη βρήκα καθισμένη στην ίδια παλιά καρέκλα, τη φορτωμένη με μαξιλάρια ώστε να είναι αναπαυτικότερη και υψηλότερη, και είχε σκεπασμένα τα πόδια της με την ίδια κόκκινη κουβέρτα που χρησιμοποιούσε τον τελευταίο χρόνο. Το δωμάτιο ήταν σχεδόν σκοτεινό και φωτιζόταν μόνον από ένα παμπάλαιο, σαραβαλιασμένο αμπαζούρ που βρισκόταν στο πλάι της και δεν είδα να έχει αλλάξει τίποτα εκεί. Ακόμη και τα σκαμνιά, στα οποία κάθονταν μέχρι πριν δύο χρόνια οι επισκέπτες της Κυριακής, ήταν κι αυτά στις ίδιες θέσεις.

Η Louise επίσης παρέμενε ίδια. Τα τελευταία τέσσερα-πέντε χρόνια δεν είχα προσέξει καμιά σημαντική αλλαγή στην εμφάνισή της ή στη συμπεριφορά της και σκεπτόμουν πως είχε ξεγελάσει πια τον χρόνο, και θα συνέχιζε να ζει έτσι για μεγάλο ακόμη διάστημα.

«*Louise, θυμάσαι τον Δημήτρη;*» την ρώτησε ο Jerry όταν πέρασα στο δωμάτιο. «*Δημήτρη, ποιος Δημήτρη;*» τον ρώτησε. Όταν ο Jerry της είπε το επιθετό μου εκείνη απάντησε κοφτά, με γαλλική προφορά: «*Yes*», αλλά δεν είμαι σίγουρος πως με θυμόταν όπως δεν νομίζω να θυμόταν πλέον κανέναν από τους γνωστούς της.

Της έδωσα το χέρι και τη ρώτησα τι κάνει. «*Καλά*» απάντησε με χαμηλή, και μάλλον βραχνή φωνή. Κάθισα απέναντί της και καθώς μιλούσαμε την έβλεπα συχνά να κλείνει τα μάτια κουρασμένη. Εξάλλου, και λόγω της φθίνουσας ακοής, δεν μπορούσε πάντοτε να μας παρακολουθήσει. Τη μόνιμη αυτή κατάσταση των τελευταίων χρόνων τη διέκοπτε η ίδια με ξαφνικές ερωτήσεις: «*Μου έφερες κάτι να δω;*» «*Μερικές φωτογραφίες σου και θα ήθελα, σε παρακαλώ, να τις υπογράψεις*» της απάντησα και της έδωσα τα πορτρέτα που της είχα κάνει υποδεικνύοντάς της πού θα ήθελα να υπογράψει. «*Nice*» μου είπε σχολιάζοντας την πρώτη φωτογραφία που είδε και έγραψε το όνομά της από κάτω με μεγάλα γράμματα. «*Louise, μην υπογράφεις με το μικρό όνομα του πατέρα σου, να βάζεις και το έψιλον στο τέλος του ονόματός σου*» της

ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ
ΤΕΣΣΕΡΑ-ΠΕΝΤΕ
ΧΡΟΝΙΑ ΔΕΝ
ΕΙΧΑ ΠΡΟΣΕΞΕΙ
ΚΑΜΙΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ
ΑΛΛΑΓΗ
ΣΤΗΝ ΕΜΦΑΝΙΣΗ
ΤΗΣ Ή ΣΤΗ
ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ
ΤΗΣ ΚΑΙ ΣΚΕΠΤΟΜΟΥΝ
ΠΩΣ ΕΙΧΕ
ΞΕΓΕΛΑΣΕΙ ΠΙΑ
ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ,
ΚΑΙ ΘΑ ΣΥΝΕΧΙΖΕ
ΝΑ ΖΕΙ ΕΤΣΙ
ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΟ
ΑΚΟΜΗ
ΔΙΑΣΤΗΜΑ

Ο ζωγράφος Δημήτρης
Γέρος μαζί με τη Louise
Bourgeois, το 2000

υπενθύμιζε ο Jerry.

Της είχα δώσει εννιά φωτογραφίες αλλά στην τρίτη υπογραφή το χέρι της κουράστηκε και τα γράμματα άρχισαν να παραμορφώνονται. Περιμέναμε λίγο και αργότερα υπέγραψε και τις άλλες. «*Θέλεις κάτι να πεις;*» με ρώτησε και σήκωσε το παλιό τσιγκινό κύπελλο μέσα στο οποίο υπήρχε πάντοτε ένα κουτάκι sprite και ρούφηξε λίγο με το καλαμάκι. Της είπα ότι δεν ήθελα. Παρά την άρνησή μου εκείνη ζήτησε από τον βοηθό της να μου προσφέρει κονιάκ. Τη συνέχεια την ήξερα, την είχα ζήσει αρκετές φορές, όταν μου πρόσφερε κονιάκ το συνόδευε με τραγούδια του Jean Sablon και ο Jerry έβαζε το CD να παίζει.

Έμεινα αρκετά συζητώντας με τον βοηθό της που μου είπε πως η Louise τελευταία συνήθιζε να κοιμάται για 3 συνεχόμενες ημέρες, πως δεν δεχόταν πια κόσμο τις Κυριακές και μου έδειξε μερικές ωραιότερες κόκκινες ζωγραφιές που είχε κάνει πρόσφατα με υδροχρώματα ενώ την παρακολουθούσα με τα σκελετωμένα χέρια της ακουμπισμένα στο τραπέζι άλλοτε να μας κοιτά με μισόκλειστα μάτια, κι άλλοτε να επιστρέφει στον γερασμένο, αλλά και μοντέρνο, δικό της κόσμο κλείνοντάς τα εντελώς.

Επειδή μετά από τέσσερις ημέρες θα πήγαινα στο Μεξικό, ο Jerry μου είπε: «*Όταν επιστρέψεις να περάσεις να μας δεις και αν η Louise είναι σε καλή διάθεση τότε να την ξαναφωτογραφήσεις*». Τη Louise την είχα φωτογραφίσει αρκετές φορές και δεδομένου ότι οι φωτογραφίες άρεσαν και στη Wendy, τη μανάτζερ της, υπήρχε από καιρό η σκέψη κάποτε να τις εκθέσουμε. Επομένως θα μου ήταν χρήσιμη μία ακόμη φωτογράφιση.

Την ώρα που έφευγα, μια στρουμπουλή μαύρη ερχόταν να κάνει τη νυχτερινή βάρδια με τη Louise.

Την 1η Ιουνίου ήμουν ακόμη στο Μεξικό, στην Oaxaca. Ήταν νωρίς το πρωί όταν είχα πάει να συναντήσω τον Francisco Toledo, έναν από τους σημαντικότερους Μεξικανούς ζωγράφους. Τον βρήκα στο Ινστιτούτο που έχει ιδρύσει για να σπουδάζουν χαρακτηριστικά οι νέοι καλλιτέχνες. Ο Francisco ήταν όπως πάντοτε: αγχωμένος, σεμνός, ντροπαλός, λιγομίλητος. Μιλούσαμε όρθιοι, και σ' ένα τραπέζι πλάι μας υπήρχαν απλωμένα τρία βιβλία της Bourgeois που αποδείκνυαν όχι μόνον την ευρύτατη αποδοχή του έργου της αλλά και τον πλούτο του Ιδρύματος μιας σχετικά μικρής, φτωχικής επαρχιακής πόλης. Ξαφνικά μου είπε με βαθιά θλίψη: «*Είμαι εβδομήντα χρονών, Δημήτρη, και φοβάμαι ότι θα πεθάνω*» υπενθυμίζοντάς μου το μέγεθος της υποχονδρίας του. Πά να τον ενθαρρύνω και να τον παρηγορήσω του έδειξα τα βιβλία της Louise και του είπα: «*Μα, τι είναι αυτά που λες, δεν βλέπεις τη Louise που είναι εκατό χρονών κι ακόμα δημιουργεί;*» (Η Germaine Greer σε άρθρο της έχει εκφράσει έντονες απορίες για τη δημιουργικότητα της Bourgeois τα τελευταία χρόνια.)

Επιστρέφοντας λίγο αργότερα στο ξενοδοχείο άνοιξα το κομπιούτερ για να διαβάσω τα email και μεταξύ άλλων υπήρχε κι ένα από τη Wendy που μου έλεγε: «*Αγαπητέ Δημήτρη, εμαι σίγουρη ότι θα άκουσες πως η Louise έφυγε χτες το πρωί. Παρ' όλο που ξέραμε ότι πλησίαζε αυτή η μέρα είναι δύσκολο να αποδεχτούμε ότι δεν θα είναι πια μαζί μας... Πιστεύουμε ότι η Louise θα ζει για πάντα. Με πολύ θερμές ευχές, Jerry και Wendy.*»

To Dimitris with admiration,
Louise Bourgeois
Chicago June 14/2010

Γράμμα απο το **Κάλγκαρι**

Φωτό: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

Φωτό καταστημάτων:
ΑΛΚΗΣ ΜΩΡΑΪΤΗΣ, ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΤΑΤΣΗΣ

ΤΟ ΠΑΓΚ

Ο ΠΕΡΙΚΛΗΣ Φ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ*, βέρος Παγκρατιώτης κάποτε και σήμερα κάτοικος του μακρινού Κ

Μ

ετακομίσαμε στο Παγκράτι από του Παπάγου το 1966, όταν ήμουν ενός έτους και ο αδελφός μου αγέννητος. Στην αρχή σε ένα ρετιρέ στην οδό Πολεμοκράτους, που είναι παράλληλη της Αρχελάου. Το 1970 μετακομίσαμε σε ένα διαμέρισμα μιας νεόχτιστης πολυκατοικίας της οδού Νικοσθένους, πάνω από το άλσος. Το οικοπέδο που είχε χτιστεί η πολυκατοικία το είχε αγοράσει ο παππούς μου σαν επένδυση, όταν έφερε την οικογένειά του από την Κωνσταντινούπολη στην Αθήνα το 1920, και μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του '60 δεν ασχολείτο κανείς μαζί του. Η οικογένεια ζούσε στη Νέα Σμύρνη – φυσικά. Μετά δόθηκε σαν αντιπαροχή και χτίσθηκε η πολυκατοικία που μεγάλωσα.

Όταν μετακομίσαμε στο νέο μας διαμέρισμα, ο κατήφορος της Νικοσθένους προς την Αρριανού ήταν χωματόδρομος. Χώμα και λακκούβες από τα νερά της βροχής. Μετά λίγο καιρό στρώθηκε με τσιμέντο με κυματισμούς, για να μη γλιστράνε τα λιγοστά αυτοκίνητα της εποχής, των οποίων τα ελαστικά και οι αναρτήσεις αγκομαχούσαν να ανέβουν την ανηφόρα της Νικοσθένους, που τότε ξεκινούσε από την Ευτυχίδου, δεν κατέληγε.

Μερικές από τις πρώτες αναμνήσεις που έχω από το Παγκράτι, αρχές δεκαετίας '70, είναι οι χωματόδρομοι γύρω απ' την Πλατεία Μεσολογίου. Οι δρόμοι χωρίς παρκαρισμένα αυτοκίνητα, που παίζαμε μπάλα και δεν ενοχλούσαμε κανέναν. Το γανωματίδικο στην πλατεία Παγκρατίου, εκεί που είναι σήμερα η Τράπεζα Πειραιώς, που πήγαινε η μητέρα μου τα μαχαίρια της κουζίνας για ακόνισμα. Κατσαρόλες, τηγάνια, εξαρτήματα της κουζίνας, τροχοί ακονίσματος, σκουριές, διαφημίσεις ειδών της δεκαετίας του '50 παντού, κρεμασμένα απ' τους τοίχους και αραδιασμένα και στοιβαγμένα στα πατώματα, παντού. Ένα μαγαζί βγαλμένο από φωτογραφίες του 19ου αιώνα.

Το γωνιακό μπακάλικο του Μπάκα, στην πλατεία Πλαστήρα, εκεί που είναι σήμερα το ζαχαροπλαστείο Αθηναϊκό, με τα τσουβάλια με τα όσπρια και το ρύζι γύρω από την είσοδό του, που μου άρεσε, σαν παιδάκι, να κύνω μέσα τα χέρια

ΠΑΤΙΜΟΥ

Καναδά, γράφει ένα λεπτομερές, τρυφερό και άκρως διαφωτιστικό κείμενο για το δικό του Παγκράτι

Γράμμα από το Κάλγκαρι

ΤΟ ΠΑΓΚΡΑΤΙ ΜΟΥ

μου και να αισθάνομαι τα όσπρια και τα ρύζια σαν μικρές μπίλιες. Όλοι οι υπάλληλοι ντυμένοι με άσπρες ποδιές, σαν κι αυτές που φοράνε οι κρεοπώλες. «100 γραμμάρια φρέτα και 3 αυγά, παρακαλώ».

Ο Γκοβάτσος, το κρεοπωλείο της οδού Ιπποδάμου, με το καλύτερο κρέας της περιοχής. Λίγο παρακάτω, το Ελλάς, καφενείο μυθικών διαστάσεων. Στο παιδικό μας μυαλό, στο Ελλάς σύχναζαν «μεγάλοι» και όταν περνούσαμε απ' έξω σκύβαμε το κεφάλι και περπατούσαμε λίγο πιο γρήγορα για να το περάσουμε όσο το δυνατόν συντομότερα, λίγο φοβισμένοι και λίγο με ντροπή που δεν ήμασταν αρκετά μεγάλοι για να μπορέσουμε να καθίσουμε για μια πορτοκαλάδα.

Θυμάμαι το θέατρο και τον κινηματογράφο στο άλσος – που δεν υπάρχουν πια. Πηγαίναμε από την πίσω μεριά και βρίσκαμε τρύπες στο συρματοπλέγμα και κωνόμασταν για να δούμε ταινία τζάμπα. Οι υπεύθυνοι έβρισκαν τις τρύπες, τις έκλειναν, κι εμείς ψάχναμε για καινούργιες. Κάθε Δευτέρα, το καλοκαίρι, ο Ευγένιος Σπαθάρης είχε παράσταση караγκιόζη. Δεν έπεφτε καρφίτσα. Όλο το Παγκράτι ήταν εκεί. Στην τελευταία παράσταση της σεζόν είχε τον Γάμο του Καραγκιόζη, και στην είσοδο μοίραζαν καραμέλες – αντί για μπομπονιέρες. Ήταν ένα από τα highlights του καλοκαιριού.

Το καλοκαίρι μαζευόταν όλη η Αθήνα στο θέατρο του άλσους Παγκρατίου. Φασουλής, Παναγιωτοπούλου, Κοτανίδης, Αρζόγλου και οι λοιποί και λοιπές: το Ελεύθερο Θέατρο είχε τη μόνιμη έδρα του εκεί.

Το άλσος Παγκρατίου ήταν το λημέρι μας. Παίζαμε κρυφτό, παίζαμε μπάλα στον ακάλυπτο χώρο που υπήρχε παράλληλα της Σπύρου Μερκούρη, παίζαμε μπάλα στην παιδική χαρά απέναντι από το 7ο Γυμνάσιο. Κάποια στιγμή φτιάχναμε «αυτοκίνητα», με σανίδες που παίρναμε

από επιπλοποιεία της γειτονιάς και ρόδες που φτιάχναμε από ρουλεμάν, που βρίσκαμε πεταμένα στα συνεργεία, και κατεβαίναμε, χωρίς φρένα, τις κατηφόρες του άλσους και όποιον πάρει ο χάρος....

Το 1982 ο Δήμος αποφάσισε την αναβάθμιση του άλσους και μια μέρα άρχισαν να καταφτάνουν δεκάδες φορτηγά που κουβαλούσαν ζωντανή κοπριά, για λίπασμα, την οποία άδειασαν σε όλο το άλσος. Για ένα μήνα κανείς δεν μπορούσε να μπει στο άλσος και όσοι έμεναν 5 τετράγωνα γύρω γύρω δεν μπορούσαν να σταθούν την ημέρα ή να κοιμηθούν το βράδυ απ' την έντονη μυρωδιά της κοπριάς. Όταν «κωνεύτηκε» η κοπριά, στρώθηκε παντού και φυτεύτηκαν νέα δέντρα και θάμνοι. Πριν από την «επιχείρηση λίπασμα», η βλάστηση του άλσους ήταν αραιή και καχεκτική. Η πυκνή βλάστηση που βλέπετε σήμερα είναι αποτέλεσμα εκείνης της μοναδικής πρωτοβουλίας που είχε ο δήμος. Έχουν περάσει 40 χρόνια και ελάχιστοι θυμούνται ότι για ένα μήνα το κέντρο του Παγκρατίου μετατράπηκε σε στάβλο που ζούσαν χιλιάδες αγελάδες με διάρροια, και η συνοικία έχει έναν από τους πιο πυκνούς πνεύμονες οξυγόνου της Αθήνας.

Οι κινηματογράφοι του Παγκρατίου ήταν η διασκέδασή μας τα Σαββατόβραδα, τότε που το σχολείο λειτουργούσε έξι μέρες την εβδομάδα. Το Μετάλλειον στην Ευτυχίδου ήταν και αίθουσα εκδηλώσεων, όπου έκανε κάθε χρόνο τη χριστουγεννιάτικη γιορτή του το δημοτικό που πήγαινα μέχρι την τρίτη τάξη. Το Παλάς, στο τέρμα, ήταν ο μεγαλύτερος κινηματογράφος, με θερινό σινεμά στην ταράτσα. Το Λητώ στη Φορμίωνος, το Παγκράτιο στη Δαμάρεως, η Θερινή Όasis στην Πρατίνου, το Κορονέτ στη Φρύνης, το Μίνι Ρεξ στη Φορμίωνος και, φυσικά, το Πτι Παλαί στη Ριζάρη. Η πινακίδα «Καλό Καλοκαίρι - Ραντεβού τον Σεπτέμβριο» πάνω από την είσοδο του Πτι Παλαί σήμαινε την έναρξη του καλοκαιριού, εκείνη την εποχή, την προ κλιματισμού.

Θυμάμαι τα κίτρινα τρόλεϊ Alfa Romeo που ανεβοκατέβαιναν την Ευτυχίδου: όχι μόνο αυτά που αντικαταστάθηκαν το 1982 με εκείνα τα ελεεινά τετράγωνα ρωσικά, αλλά τα πιο παλιά, που ήταν σχεδόν κουκλίστικα, σαν τα παλιά τραμ της Λισαβώνας, με καμπύλο πίσω μέρος, και ξύλινες μπάρες μπροστά απ' τα παράθυρα. Τους εισπράκτορες με τα μπλοκάκια των εισιτηρίων, σε 20 διαφορετικά χρώματα, κρατημένα με λαστιχάκια – 1 δραχμή η διαδρομή. Τρεις στάσεις στην Ευτυχίδου, μία στον Άγιο Σπυρίδωνα και μετά εγκαταλείπει το Παγκράτι, σαν να βγαίνεις στην ανοιχτή θάλασσα: Καλλιμάρμαρο, Φωκινός, Ζάππειο, Σύνταγμα.

Παίζαμε μπάλα στη γειτονιά – οι δρόμοι άδειοι, με ένα ή δύο αυτοκίνητα παρκαρισμένα. Καμιά φορά σπάγαμε με την μπάλα τη τζαμαρία του κομμωτηρίου στο ημιυπόγειο και ο πατέρας του ενόχου πλήρωνε μερικές δεκάδες δραχμές για καινούργιο τζάμι. Το καλοκαίρι και τα Σαββατοκύριακα πηγαίναμε να παίζουμε μπάλα στο προαύλιο του Καλλιμάρμαρου, κάτω από τις πιπεριές.

Σε εκείνο το σημείο, μπροστά από την αριστερή είσοδο του Καλλιμάρμαρου, βρήκα νωρίς το πρωί της Κυριακής 25 Νοεμβρίου 1973 μια παρέα 50άρηδων να συζητούν και να λένε «Έκανε πραξικόπημα ο Ιωαννίδης». Στη Βασιλέως Κωνσταντίνου, μπροστά από το στάδιο, ήταν παρατεταγμένα τανκς και τεθωρακισμένα οχήματα μεταφοράς προσωπικού. Είχα ξυπνήσει νωρίς και είχα βάλει τη στολή μου του λυκόπουλου και είχα πάει στη λέσχη του 52ου Συστήματος Προσκόπων Ακροπόλεως που ήταν στην οδό Πausανίου (τότε – μετά πήγαμε στην τοπική εφορία Παγκρατίου και στο κτίριο του ΣΕΠ στην Πλατεία Προσκόπων). Κλειστή η λέσχη. Φοβήθηκα μην είχα αργήσει και περπάτησα ως το Καλλιμάρμαρο, που πηγαίναμε καμιά φορά για παιχνίδια αντί συγκέντρωσης στη λέσχη. Εκεί άκου-

σα για το πραξικόπημα και είδα τα τανκς. Έτρεξα πίσω στο σπίτι μας και μόλις βγήκα από το ασανσέρ άρχισα να φωνάζω «Μπαμπά, μπαμπά, ο Ιωαννίδης έκανε πραξικόπημα». Αφού τους εξήγησα πώς το ήξερα, ο καπνένος ο μπαμπάς μου παρά λίγο να πάθει εγκεφαλικό, που «πήγε το παιδί μόνο του στα τανκς» ενώ η μπτέρα μου γέλαγε.

Καμιά φορά μπαίναμε από την πίσω είσοδο του Καλλιμάρμαρου – τότε η πύλη της οδού Αρχιμήδους ήταν ανοικτή και κανείς δεν ήλεγχε ποιος μπαίνει και βγαίνει – και ανεβαίναμε στον Αρδηντό, είτε για τρέξιμο ή για να δούμε χωρίς εισιτήριο παιχνίδια μπάσκετ (της Εθνικής ή τελικούς Ελληνικών διοργανώσεων). Πηδάγαμε πάνω στον μαρμαρίνο τοίχο που χωρίζει τα διαζώματα από το άλσος του Αρδηντού, και καθόμασταν μαζί με τους θεατές, παιδάκια 10, 11 και 12 ετών τότε. Είδαμε την Εθνική Ελλάδος να παίζει εναντίον της ΕΣΣΔ και τον Κορωναίο να «ταπώνει» τον Τκατσένκο. Είδαμε τον Παναθηναϊκό να παραδίδει τα όπλα και να χάνει 110-68 από τον Ολυμπιακό στον τελικό του Κυπέλλου Ελλάδος.

Στο ρετιρέ της πολυκατοικίας μας, στην οδό Νικοσθένους, έμενε ο λαογράφος Νέστορας Μάτσας, αδελφός του ηθοποιού Άρτεμη Μάτσα. Στο ρετιρέ της νέας, τότε, πολυκατοικίας στη γωνία του δρόμου μας, έμενε ο Ζάχος Χατζηφωτίου. Δύο πολυκατοικίες από τη δικιά μας, η σκιτσογράφος της «Καθημερινής» Ελένη Σολομωνίδου-Μπαλάνου – η οποία πολύ με αντιπαθούσε γιατί έκανα φασαρία όταν παίζαμε μπάλα στον δρόμο μπροστά απ' το σπίτι της. Κάθε φορά που με πήγαινε η μπτέρα μου μαζί της στον Θανόπουλο, στην οδό Αρριανού, εκεί που σήμερα είναι ένα φαρμακείο, βλέπαμε τον Πάννη Βόγλη να κάνει βόλτα τα δύο τεράστια – για τα παιδικά μου μάτια – σκυλιά του.

Στη γωνία Φαίδρου και Παισαυνίου, στο ρετιρέ της μεγάλης γωνιακής πολυκατοικίας, έμενε η νεότατη τότε Νόρα Βαλσάμη, με τον σύζυγο της, σκηνοθέτη Ερρίκο Ανδρέου. Ήταν η πιο όμορφη γυναίκα που είχα δει μέχρι τότε – μετά τη μπτέρα μου, φυσικά. Μια φορά είχε κυλήσει η μπάλα στην κατηφόρα της Φαίδρου, και έτρεξα να την πιάσω. Εκείνη τη στιγμή βγαίνει η Νόρα Βαλσάμη από την πολυκατοικία της, φορώντας μια κελεμπία με μεγάλο σχίσμο και στις δύο πλευρές. Όταν μπήκε στο αυτοκίνητο, το σχίσμο της κελεμπίας άνοιξε και είδα όλο της το πόδι. Μία από τις εντονότερες αναμνήσεις των παιδικών μου χρόνων.

Και βέβαια, γείτονάς μας ήταν ο Μάνος Χατζιδάκις. Τα δύο αγαπημένα του στέκια ήταν ο περίφημος Μαγεμένος Αυλός, στην πλατεία Προσκόπων, και η ταβέρνα Καραβίτης, ειδικά το καλοκαίρι. Εκεί τον είδα τη μία και μοναδική φορά που τον είδα, με μια μεγάλη παρέα, στο πίσω μέρος της αυλής, κάτω από το υπόστεγο, ένα καλοκαιρινό βράδυ. Καθόντουσαν όλοι γύρω από ένα μακρόστενο τραπέζι, σαν την εικόνα απ' τον Μυστικό Δείπνο του Ντα Βίντσι, με τον Χατζιδάκι στη μέση. Ο Καραβίτης τότε είχε τα καλύτερα κεφτεδάκια της Αθήνας, και το καλύτερο γιουβετσάκι. Γι' αυτά τα δύο πιάτα πήγαιναν όλοι εκεί.

Και βέβαια, γείτονάς μας ήταν ο Μάνος Χατζιδάκις. Τα δύο αγαπημένα του στέκια ήταν ο περίφημος Μαγεμένος Αυλός, στην πλατεία Προσκόπων, και η ταβέρνα Καραβίτης, ειδικά το καλοκαίρι. Εκεί τον είδα τη μία και μοναδική φορά που τον είδα, με μια μεγάλη παρέα, στο πίσω μέρος της αυλής, κάτω από το υπόστεγο, ένα καλοκαιρινό βράδυ. Καθόντουσαν όλοι γύρω από ένα μακρόστενο τραπέζι, σαν την εικόνα απ' τον Μυστικό Δείπνο του Ντα Βίντσι, με τον Χατζιδάκι στη μέση. Ο Καραβίτης τότε είχε τα καλύτερα κεφτεδάκια της Αθήνας, και το καλύτερο γιουβετσάκι. Γι' αυτά τα δύο πιάτα πήγαιναν όλοι εκεί.

Το Πάσχα πηγαίναμε για Ανάσταση στον Προφήτη Ηλία, γιατί ο παππούς μου ήταν ένας απ' τους ευεργέτες που χρηματοδότησαν την ανέγερση του ναού και ο μπαμπάς μου μας πήγαινε εκεί γιατί τη θεωρούσε οικογενειακή μας εκκλησία. Για τον επιτάφιο κατεβαίναμε στην πλατεία Πλαστήρα, εκεί που συναντιόντουσαν κάθε χρόνο οι επιτάφιοι του Προφήτη Ηλία και του Αγίου Σπυρίδωνα και γινόταν, για μισή ώρα, του Κουτρούλη ο γάμος από την πολυκοσμία και την κοινή λειτουργία που έκαναν στην πλατεία οι δύο λιτανείες.

Στην Ευτυχίδου υπήρχε το Ζαχαροπλαστείο «της Μαλάμω», και απέναντί του, στο τέλος της Νικοσθένους, το εργαστήριο του Ζαχαροπλαστέιου. Η κυρία Μαλάμω ήταν στο κατάστημα και ο σύζυγός της, ο κύριος Πάννης, στο εργαστήριο. Η κυρία Μαλάμω ήταν ολοστρόγγυλη, με κοντά χέρια, και πάντα χτενισμένη και βαμμένη στην

τρίχα. Ο κύριος Πάννης δεν είχε ούτε μισό γραμμάριο πάχους πάνω του, ήταν πάντα καλυμμένος με αλεύρι και φορούσε μια λευκή ξεχειλωμένη φανέλα, που κρεμόταν από τους κοκκαλιάρικους ώμους του. Όταν έλεγαν οι Παγκρατιώτες «πέρασε απ' τη Μαλάμω» εννοούσαν «πήγαινε να φέρεις ένα ραβανί». Είχε το καλύτερο ραβανί. Μοσχοβολούσε βούτυρο, ήταν γεμάτο θρυμματισμένα αμύγδαλα και «έπλεε» σε σιρόπι που μοσχοβολούσε πορτοκάλι και λεμόνι. Λόγια δεν μπορούν να περιγράψουν αυτό το ραβανί. Όταν πηγαίναμε επισκέψεις σε συγγενείς, στον Ερυθρό Σταυρό, στην Καλλιθέα, στο Μεταξουργείο, στη Βούλα, περνάγαμε απαραίτητως απ' τη Μαλάμω για ραβανί.

Το μοναδικό μέρος για σουβλάκια στο κέντρο του Παγκρατίου εκείνη την εποχή ήταν ένα εστιατόριο που υπήρχε απέναντι από τον σημερινό Βενέτη, στην Ευτυχίδου. Ήταν κανονικό εστιατόριο, όχι σουβλατζίδικο, και νομίζω ότι λεγόταν Διεθνές. Όταν μας πήγαμε ο πατέρας μου πάντα παραγγέλναμε ποικιλία ντονέρ, που είχαν ελάχιστα μέρη τότε στην Αθήνα. Αυτό ήταν το κέρασμα που περιμέναμε, εγώ και ο αδελφός μου, από τον πατέρα μας, τις Κυριακές. Η μπτέρα μου ποτέ μα ποτέ δεν ήρθε μαζί μας, γιατί δεν της άρεσαν τα σουβλάκια.

Το πιο γνωστό μαγαζί του Παγκρατίου ήταν, χωρίς αμφιβολία, ο Θρυλικός Λέντζος, τα τραπέζια του οποίου απλωνόντουσαν σε όλη τη νότια πλευρά της πλατείας Παγκρατίου. Καφετέρια-ζαχαροπλαστείο. Κατελάμβανε όχι μόνο όλο το πεζοδρόμιο, αλλά το ισόγειο των πολυκατοικιών, στις δύο γωνίες της Τελεσίλης. Ο Λέντζος έγινε στέκι για όλη την Αθήνα μετά το λανσάρισμα του νεσκαφέ στην ελληνική αγορά, γύρω στο 1970. Έφτιαχνε τον καλύτερο φραπέ της Αθήνας. Μάλιστα, η τραζιόν του ήταν ο μέτριος φραπέ, για τον οποίο ο αστικός μύθος έλεγε ότι χρωστούσε τη γείωση του στο ότι έσπαγαν ένα ωμό αυγό μέσα στο ποτήρι και χτυπούσαν τον καφέ μαζί με το αυγό. Μόνο στον μέτριο φραπέ αυτό. Πολύ αμφιβάλλω εάν αυτό ήταν αλήθεια. Όμως, όλοι το πίστευαν. Στον Λέντζο γινόταν κάθε μέρα χαλασμός και μάχη για ένα τραπέζι. Μπορεί να πει κανείς ότι το Ντα Κάπο της δεκαετίας του 1970 ήταν ο Λέντζος της πλατείας Παγκρατίου.

Το Παγκράτι μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του '80, όταν η αστική Αθήνα αγόρασε δύο αυτοκίνητα και μετακόμισε στην Κηφισιά και τη Γλυφάδα, ήταν μια γειτονιά ένα τέταρτο με τα πόδια από την πλατεία Κολωνακίου και 20 λεπτά απ' την πλατεία Συντάγματος, στην οποία ζούσαν καλλιτέχνες, επαγγελματίες, επιστήμονες, δημόσιοι υπάλληλοι κ.λπ. που δεν μπορούσαν να ζήσουν στο Κολωνάκι αλλά ζούσαν στην επόμενη γειτονιά, και πήγαιναν παντού με τα πόδια ή με το τρόλεϊ.

Για πολλά χρόνια το Παγκράτι παρήκμασε. «Πνίγηκε» στα αυτοκίνητα. Τα λίγα παλιά σπίτια αφέθηκαν να ρημάξουν, δεν έγιναν παρεμβάσεις ανανέωσης των υποδομών. Οι παλιοί αστοί κάτοικοι του είτε απεβίωσαν ή μετακόμισαν. Μεταξύ τους κι εγώ και ο αδελφός μου και σχεδόν όλοι οι παιδικοί μας φίλοι. Όμως παραμένουν μερικά ορόσημα που θυμίζουν σε όσους μεγάλωσαν εκεί τα παιδικά τους χρόνια: το 7ο στη Σπύρου Μερκούρη, ο Μαγεμένος Αυλός και ο Καραβίτης, η Πλατεία Μεσολογίου, σχεδόν απαράλλακτη, ο Αρδηντός, και το Ελλάς στην πλατεία Πλαστήρα.

Ευτυχώς, τα τελευταία χρόνια, η συνοικία έχει αρχίσει να ξαναζωντανεύει και έχει αποκτήσει μια κοσμοπολίτικη αύρα που δεν είχε τα χρόνια εκείνα, που τα καφέ και τα στέκια ήταν ελάχιστα γιατί ο κόσμος δεν είχε διαθέσιμο εισόδημα για να τρώει brunch στην Αρχελαίου και Ασιατική κουζίνα στην πλατεία Βαρνάβα. Αυτή είναι μια καλοδεχούμενη εξέλιξη, τόσο για τους κατοίκους όσο και για τους «παλιούς», που από δω το φέρνουν, από κει το γυρίζουν, συχνά πυκνά η περπατησιά μας όλο γύρω απ' το Παγκράτι μας οδηγεί. Και η εξέλιξη αυτή ξεκίνησε εν μέσω της χρεοκοπίας του 2009-10. Εύχομαι η τάση αυτή να συνεχισθεί και να οδηγήσει στην αναβάθμιση των υποδομών του Παγκρατίου, στη δημιουργία χώρων στάθμευσης και την αποσυμφόρηση των δρόμων από αυτοκίνητα, και την αντικατάσταση των τεραστών πολυκατοικιών των τελευταίων 50 ετών με νέα, καλαίσθητα κτίρια. Ίδωμεν. **Α**

Ο Περικλής Φ. Κωνσταντινίδης είναι διευθύνων σύμβουλος της καναδικής επενδυτικής εταιρείας Syracuse Main, Inc. και Παγκρατιώτης από το 1966 έως το 1985.

ΤΟ ΠΑΣΧΑ ΠΗΓΑΙΝΑΜΕ ΓΙΑ ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΣΤΟΝ ΠΡΟΦΗΤΗ ΗΛΙΑ, ΓΙΑΤΙ Ο ΠΑΠΠΟΥΣ ΜΟΥ ΉΤΑΝ ΕΝΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΥΕΡΓΕΤΕΣ ΠΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΑΝ ΤΗΝ ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥ ΝΑΟΥ ΚΑΙ Ο ΜΠΑΜΠΑΣ ΜΟΥ ΜΑΣ ΠΗΓΑΙΝΕ ΕΚΕΙ ΓΙΑΤΙ ΤΗ ΘΕΩΡΟΥΣΕ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΜΑΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

ΤΟ ΠΑΓΚΡΑΤΙ ΣΗΜΕΡΑ

Της ΝΕΝΕΛΑΣ ΓΕΩΡΓΕΛΕ

Παίρνει με ενθουσιασμό τη ρεβάνς για τα χρόνια που υποτιμήθηκε ως αξία στην αθηναϊκή συζήτηση, καθώς παλιότερα εθεωρείτο μια «ήσυχη» και καθώς πρέπει γειτονιά χωρίς πολύ ενδιαφέρον. Οι ορδές των αθηναίων trend-setters συρρέουν στο Παγκράτι για να φάνε σε αστεράτα fine dining ρεστό, σε παλιάς και νέας κοπής ταβέρνες, σε ιταλικά εστιατόρια και σουσάδικα, για να brunchάρουν σε τρέντι καρεκλάκια στα πεζοδρόμια ή για να πιουν το ποτό τους αμέριμνοι κάτω από φανταχτερά φωτά ρίχνοντας κλεφτές ματιές σε άλλους cool θαμώνες. Όλα αυτά τα καινούργια έχουν φέρει τα πάνω κάτω στην περιοχή.

● **Θεωρείται Η trendy περιοχή.** Όλοι ψάχνουν μετά μανίας στις μικρές αγγελίες ένα σπίτι στο «καλό Παγκράτι» και σκοντάφτουν με φόρα πάνω στο Airbnb που επανέρχεται δριμύτερο μετά την πανδημία, ενώ η φράση «αναζητώ διόρι στο Παγκράτι σε καλή τιμή» λειτουργεί μόνο ως πετυχημένο, σύγχρονο αστικό ανέκδοτο.

● **Τα καινούργια και μοντέρνα.** Η καινούργια λαοθάλασσα έχει φέρει μαζί της και τα καταστήματα που την εξυπηρετούν: νυχάδικα και κομμωτήρια βγαλμένα από σελίδες ντιζάιν περιοδικών, κάβες με έξτρα ενημερωμένα ράφια, μανάβικα-deli με βιολογικά προϊόντα που ξεπηδούν και στριμώχνονται το ένα δίπλα στο άλλο ολοκληρώνοντας το μωσαϊκό μιας μετάβασης εν εξελίξει.

● **Και το παλιό Παγκράτι ζει και βασιλεύει.** Το βρίσκεις, ακόμη, στις κομψές ηλικιωμένες που βγαίνουν με το καροτσάκι για τη λαϊκή τις

Τρίτες και τις Παρασκευές και στις παλιές μαρκίζες που φαίνονται πια λίγο ξεθωριασμένες, σε κάτι παλιά και τιμημένα ζαχαροπλαστεία που όλοι ξέρουν και αγαπούν, στα ταπετσέρικα με τη ροκοκό πολυθρόνα στη βιτρίνα, στα μαγαζάκια που φιλοξενούν μαστόρους όλων των ειδικοτήτων. Όμως, το νέο παγκρατιώτικο κύμα έχει τόσο φόρα, είναι τόσο χρωματιστό και φασαριόζικο, που καλύπτει τους παλιούς θορύβους της γειτονιάς πια για τα καλά.

● **Αρχελάου, ο δρόμος - best seller.** Από τις πρώτες μεταλλάξεις της περιοχής, συνεχίζει ακάθεκτη να κρατάει τα νιά της ζωντανίας. Είναι ο δρόμος που δεν βαριέσαι ποτέ να μετράς τις καινούργιες αφίξεις, τα τραπεζοκαθίσματα, την κίνηση και τα Vans στα πόδια των θαμώνων. Μπροστά της το τρίγωνο που σχηματίζει την μικρή, «άγνωστη» πλατεία Ρογκάκου, δυο μέτρα πιο πέρα η διάσημη πλατεία Προσκόπων με αγαπημένα στέκια για όλους, δίπλα της η Βασιλέως Γεωργίου Β' με τις «προνομιούχες» πολυκατοικίες και τη θέα στον Λυκαβηττό και την Ακρόπολη.

● **Οι διάσημοι δρόμοι.** Από την πλατεία Πλαστήρα ξεκινάνε πια τρεις από τους πιο σημαντικούς δρόμους για την παγκρατιώτικη διασκέδαση: η Ερατοσθένους, η Αρχιμήδους και η Ευτυχίδου. Πλατεία δεν τη λες, αλλά είναι κέντρο, είναι πέρασμα, είναι πλέον το σημείο που δίνεις ραντεβού και όχι ένα τρίστρατο που χαζεύεις απ' το τρόλεϊ χωρίς να πολυδίνεις σημασία.

● **Το Μουσείο Γουλανδρή.** Άνοιξε πριν 3 χρόνια βάζοντας την Αθήνα στον χάρτη των μητροπόλεων της Τέχνης, δίνοντας μαζί και ένα νέο, σημαντικό ρόλο στο Παγκράτι. Οι ε-

πισκέπτες δημιουργούν ουρές στην είσοδό του, περιηγούνται στους τρεις ορόφους του Μουσείου κι ύστερα κατευθύνονται στο πολύ χαριτωμένο café του μουσείου για να πιουν ή τσιμπήσουν κάτι και να συζητήσουν όλα τα ωραία που μόλις είδαν και απόλαυσαν. Είναι όμως πολλοί και αυτοί που δίνουν εδώ τα ραντεβού τους –ανεξάρτητα από επίσκεψή τους στο μουσείο–, γοητευμένοι από το αρτίστικο περιβάλλον και τις comfort νοστιμιές του.

● **Στον Άγιο Σπυρίδωνα ένα δειλινό.** Το Μουσείο Γουλανδρή έδωσε άλλη ώθηση στα περίξ της μεγάλης εκκλησίας και μεταμόρφωσε την Ερατοσθένους, τον δρόμο που μέχρι πρόσφατα λειτουργούσε κυρίως ως πέρασμα για άλλες, πιο θελκτικές γωνιές της περιοχής, σε ένα νέο προορισμό, αφού κοντά στο μουσείο έχουν ξεφυτρώσει και πολλά άλλα, εστιατόρια και hip μεζεδοπωλεία με ψαγμένο τσίπουρο. Έξτρα νοστιμιά, τα μικρά κάθετα πεζοδρομάκια με τα διώροφα κτίσματα και τα κουκλίστικα εστιατόρια.

● **Αρχιμήδους, ο πιο Notting Hill δρόμος της Αθήνας.** Ο όμορφος μεγάλος δρόμος με τα «αρχοντικά» σπίτια που περνάει από την πλατή του Καλλιμάρμαρου και στην ανηφόρα του πλησιάζει παράλληλα την πλατεία Βαρνάβα, ζει μεγάλες δόξες. Προσεγγμένα μαγαζάκια με ωραία εμφάνιση, χαμηλά κτίσματα και λαϊκή κάθε Παρασκευή.

● **Η πλατεία που έγινε βιβλίο.** Η πλατεία Μεσολογγίου που τα ρετιρέ της ποτέ δεν έχασαν την αξία τους, με το μεγάλο, τετράγωνο σχεδιασμό, την απλυσία και το λαμπερό φως από την άνοιξη και μετά, έχει δανείσει το όνομά της ακόμη και σε συλλογή διηγημάτων (του Βαγ-

γέλν Προβιά). Το πρωί φιλοξενεί παιδιά που τα έχουν βγάλει βόλτα οι παππούδες και την κανονική ζωή της πόλης, με τα μανάβικα και τους συνταξιούχους στα καφενεία. Το βράδυ η πλατεία μεταμορφώνεται, αφού hip wine bar και μεζεδοπωλεία μαζεύουν φοιτητές και λάτρεις της καλής ετικέτας. Όλες τις ώρες, σταθερή αναφορά η Εκλεκτούλα, το ρετρό ζαχαροπλαστείο με το παγωτό «μουστάρδα», με ανθόνερο και καραμέλα.

● **Και η άλλη που έγινε τραγούδι.** Όταν το Παγκράτι βγήκε ραντεβού με το Μετς, την από πάντα καλλιτεχνική πλευρά της γειτονιάς, γεννήθηκε η πλατεία Βαρνάβα. Η πιο ζωντανή πλατεία του Παγκρατίου όποια ώρα της ημέρας και να πας. Συνορεύει με τη μισελενάτη Σπονδή και πλέον φιλοξενεί στους γύρω δρόμους της έθνικ μαγαζιά, hip καφέ και το φάντασμα του Μανού Τσάο που κάποτε έπαιζε μουσική στα παγκάκια της Εμπεδοκλέους προκαλώντας ταραχή. Ακολούθησε η παρότρυνση του Φοίβου Δεληβοριά «βγες και πάρε απ' τη Βαρνάβα τσιγάρα, μάθε λίγη κιθάρα», την οποία ασπάστηκαν μιλιούνια Παγκρατιώτες και μη που έχρισαν τη Βαρνάβα το καθιερωμένο ραντεβού για τη διασκέδαση της μετακίνησης 6 την περίοδο της καραντίνας.

● **Παγκράτι στάζει γλύκα.** Ευτυχίδου, ο δρόμος των γλυκών, από το Fresh μέχρι τα επικά ρυζόγαλα Στάμου και το προφιτερόλ του Mon Chou. Πιο πέρα όμως έχουν στηθεί και «ghost labs» σαν το Madame Fraise, δηλαδή σύγχρονα pastry shops με μεγάλα και πικρά ονόματα της καινούργιας «ζαχαροπλαστικής σκηνής» της Αθήνας να φτιάχνουν γλυκά -καλλιτεχνήματα τόσο από άποψη εμφάνισης όσο και νοστιμιάς. Ανακάλυψέ τα! **Α**

Η ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ ΜΕ ΤΙΣ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΑΤΕΙΕΣ

A.V. Team

Και όμως υπάρχει μια συνοικία στην Αθήνα που χωρά τις περισσότερες πλατείες της πόλης. Ακόμα και αν κάποιες φορές η μία ενώνεται με την άλλη μέσω ενός και μόνο δρόμου. Όταν αρχίζεις να μετράς τις πλατείες του Παγκρατίου πραγματικά χάνεις τον λογαριασμό. Πλατεία Αγίου Σπυρίδωνος, πλατεία Πλαστήρα, πλατεία Βαρνάβα, πλατεία Προφήτη Ηλία, πλατεία Παγκρατίου, πλατεία Μεσολογγίου, πλατεία Προσκόπων. Κάθε μία έχει τη δική της προσωπικότητα και τη δική της αύρα. Άλλες παισιώνονται από εκκλησίες και μουσεία, άλλες διαθέτουν παιδικές χαρές και άλλες είναι διακοσμημένες με σκιερά δέντρα και σιντριβάνια. Ορισμένες αλλάζουν χρώματα τη νύχτα και γίνονται πιο φασαριόζες ή κοσμοπολίτικες, άλλες είναι πιο αρτιστικές και κάποιες πιο οικογενειακές. Το σίγουρο είναι ότι καλύπτουν όλες τις πιθανές απαιτήσεις που μπορεί να έχουν από μια πλατεία κάτοικοι, επισκέπτες και περαστικοί της ίδιας συνοικίας.

Πλατεία Βαρνάβα. Βρίσκεται πολύ κοντά στην αρχή της Εμπεδοκλέους. Σφύζει από ζωή και νεολαία. Τα τραπέζια μόλις ανοίγει ο καιρός έχουν την τιμητική τους ενώ οι πολυπληθείς παρέες δίνουν παλμό ακόμα και στους γύρω δρόμους. Ένα παράθυρο στη ζωηρή πλευρά της πόλης, μια παλέτα εικόνων σε ελάχιστα βήματα.

Πλατεία του Προφήτη Ηλία. Ανάμεσα στην Ευφράνορος και την Υμηττού, αποτελεί ένα από τα κεντρικότερα σημεία του Παγκρατίου. Κοντά στον Βύρωνα, τον Άγιο Αρτέμιο αλλά και το Μετς, η πλατεία Προφήτη Ηλία αποτελεί πραγματικό πέρασμα που τέμνει τη ραχοκοκαλιά της πόλης.

Πλατεία Προσκόπων. Ανάμεσα στις οδούς Αμύντα και Πτολεμαίων η πλατεία είναι έτοιμη να προσφέρει ευχάριστες εκπλήξεις. Στην περιοχή σύχναζαν εμβληματικές προσωπικότητες του καλλιτεχνικού και πνευματικού κόσμου. Ένα μέρος με ιδιαίτερο μαγνητισμό που φαντάζει με μικρή όαση τοποθετημένη δίπλα σε κεντρικές αρτηρίες.

Πλατεία Αγ. Σπυρίδωνος, πολύ κοντά στο Καλλιμάρμαρο και δίπλα στη Βασιλέως Κωνσταντίνου. Μια ανάσα από το Ζάππειο, διαθέτει την αύρα της παλιάς Αθήνας. Αγγίζει διακριτικά την Ερατοσθένους και μοιάζει να ενώνει τα πιο ήσυχχα σημεία με την πιο γρήγορη πλευρά της πόλης.

Πλατεία Πλαστήρα. Ένα ζωντανό πέρασμα, ένα κεντρικότατο σημείο που ενώνει μεταξύ άλλων την Ιπποδάμου, την Ευφράνορος, την Πολυδάμαντος, την Πρόκλου και με νοτιές γραμμές βρίσκεται σχεδόν στη μέση από τρεις άλλες πλατείες (Παγκρατίου, Βαρνάβα, Σπυρίδωνος). Αν περνάς από το σημείο πεζός, μοιάζουν όλα να είναι πολύ κοντά.

Η πλατεία ανάμεσα στην Αντήνορος και την Ιοφώντος. Ένας χώρος, θα λέγαμε πάρκο και πλατεία μαζί, με κοσμοπολίτικο αέρα που καταφέρνει ταυτόχρονα να δίνει την αίσθηση της οικειότητας. Το σημείο γειτνιάζει σχεδόν με Καισαριανή, Ιλίσια, Παγκράτι και κέντρο Αθήνας. Κοντά στο μετρό, ένα σταυροδρόμι για επισκέπτες και κατοίκους, που σου χαρίζει εικόνες αστικής ομορφιάς.

Πλατεία Παγκρατίου. Κεντρικό πέρασμα της ομώνυμης περιοχής. Ενώνει ζωές, παρέες συναντήσεις, περάσματα, βόλτες. Ένα σημείο που μοιάζει να αφουγκράζεται το ρυθμό αυτής της συνοικίας.

Πλατεία Μεσολογγίου. Μια μεγάλη πλατεία με σκιερά δέντρα και χώρο για περπάτημα, για να παίξουν τα παιδιά και να ξεκουραστούν οι περαστικοί. Περπατώντας στους στενούς γύρω δρόμους δεν φαντάζεσαι ότι θα εμφανιστεί μπροστά σου μια τόσο ευρύχωρη και γεμάτη ζωντάνια πλατεία. Ένα ξέφωτο στο γκρίζο της πόλης. ●

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΠΑΓΚΡΑΤΙ

THE ATHENIAN CALLIRHOE

Jazz, Ακρόπολη και δυνατές γεύσεις...

Το κέντρο της Αθήνας δεν έχει μόνο funky bars, αλλά και το all-time-classic roof top του ξενοδοχείου The Athenian Callirhoe, που θα μας χαρίσει δύο μοναδικές βραδιές με θέα την Ακρόπολη και live jazz μουσική. Οι μουσικές βραδιές επιστρέφουν το Σάββατο 9 Απριλίου καθώς και το Σάββατο 30 Απριλίου (μετά το Πάσχα). Ο χώρος του roof top θα μεταμορφωθεί σε Jazz Club, που θα υποδεχτεί το κουαρτέτο του διεθνούς φήμης σαξοφωνίστα και συνθέτη Δημήτρη Βασιλάκη. Jazz, blues και αγαπημένες μπαλάντες θα σας ταξιδέψουν σε άλλες εποχές, μαζί με τα μοναδικά cocktails και τις ανανεωμένες γεύσεις που σας προτείνει το ξενοδοχείο.

Η τιμή της εισόδου για τις special αυτές βραδιές έχει οριστεί στα 23 ευρώ ανά άτομο και περιλαμβάνει ένα ποτό, μαζί με

μια εξαιρετική επιλογή από finger food. Γιατί να μην συντονιστείτε με τα social media του ξενοδοχείου, για να δείτε περισσότερες λεπτομέρειες για τα επερχόμενα ανοιξιάτικα events.

Όλοι οι χώροι του The Athenian Callirhoe εναρμονίζονται πλήρως με όλα τα απαραίτητα υγειονομικά μέτρα προκειμένου οι επισκέπτες να απολαύσουν με άνεση και ασφάλεια τη βραδιά τους.

Save the Dates

Σάββατο 9 Απριλίου & Σάββατο 30 Απριλίου, ώρα έναρξης: 21.30

Μουσικοί

Ντραμς: Γιώργος Πολυχρονάκος

Μπάσο: Μάνος Λούτας

Πιάνο: Εμμανουήλ Σαριδάκης

Καλλιτεχνική επιμέλεια, Σαξόφωνο &

Τραγούδι: Δημήτρης Βασιλάκης

 Καλλιρρόης 32, 210 9215353

www.tac.gr/el/archiki The.Athenian.Callirhoe.Exclusive.Hotel

 @theatheniancallirhoe

BABA GHANOUSH

Στο Παγκράτι για τα ωραιότερα φαλάφελ της πόλης και αραβικό brunch!

Τραγανό, με χρυσαφένια κρούστα και μια μυρωδιά που σου σπάει τη μύτη, το φαλάφελ αυτό μένει αξέχαστο από την πρώτη κιόλας δαγκωνιά και είναι η αιτία που η φήμη του Baba Ganoush εξαπλώθηκε σε όλη την πόλη με το που άνοιξε, 7 χρόνια πριν. Σήμερα, το Baba Ganoush παραμένει σταθερά ένα από τα αγαπημένα χορτοφαγικά και vegan στέκια της Αθήνας. Προσανατολίζεται στη λιβανέζικη κουζίνα, εξειδικεύεται στα φαλάφελ και κάθε φορά καταφέρνει να μας αφήνει άφωνους. Εκτός από το φαλάφελ, το οποίο θα το βρεις σε μερίδα ή μέσα σε αραβική πιτούλα που φτιάχνεται καθημερινά εδώ, αξίζει να δοκιμάσεις και τα άλλα πιάτα-θρύλους: το χορτοφαγικό burger με μπιφτέκι από γλυκοπατάτα και κινόα που σερβίρεται με τις τέλειες τηγανιτές πατάτες, την άκρως δροσιστική σαλάτα

με φακές beluga (αλλά κι εκείνη με την κινόα!), τις σούπες ημέρας (αχνιστές τον χειμώνα, κρύες το καλοκαίρι) και φυσικά το άπαιχτο Baba Ganoush τους. Τώρα τελευταία δε, εμφανίστηκε και μία ακόμη έκπληξη: Τα Σαββατοκύριακα (09.30-17.00) το Baba Ganoush μαγειρεύει... αραβικό brunch, δίνοντάς μας ακόμη μία αφορμή να το επισκεφθούμε! Δοκίμασε τα αυγά Sakshuka που τηγανίζονται μέσα σε μια υπέροχη, πικάντικη σάλτσα ντομάτας, τις μαροκίνες κρέπες που μοιάζουν με μικρές τηγανίτες, τα λιβανέζικα αυγά με πατάτες, οπωσδήποτε το «πρωινό για δύο», που περιλαμβάνει ό,τι θα είχε το πρωινό σου αν ξύπναγες στο Μαρόκο: αυγά (βραστά ή Sakshuka), βουβαλίσιο καϊμάκι, χαλούμι, χειροποίητο τυρί Labneh και χαλούμι, μέλι, ελιές, φρούλια και μαροκινό τσάι! Ξερογλιφθήκατε; Κι εμείς!

📍 Εμπεδοκλέους 25-27, Παγκράτι, 2121050351

www.babaghanoush.gr [babaghanoushathens](https://www.facebook.com/babaghanoushathens) [@babaghanoushathens](https://www.instagram.com/babaghanoushathens)

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΠΑΓΚΡΑΤΙ

ΚΟΙ SUSHI BAR

Το στέκι που έκανε το sushi προσιτό σε όλους

Αν θες να εξερευνήσεις τη νοστιμιά της ιαπωνικής κουζίνας, αυτή η μικρή, cozy γωνιά του Παγκρατίου είναι το ιδανικό μέρος. Οι λάτρεις του sushi γνωρίζουν απ' έξω το Κοί, καθώς πρόκειται για ένα από τα εστιατόρια που έκαναν το sushi γνωστό και προσιτό σε όλους. Οι τιμές του είναι κάτι παραπάνω από καλές, ενώ η ποιότητά του βρίσκεται σταθερά στα ύψη, από την πρώτη μέρα που άνοιξε μέχρι σήμερα. Ανάμεσα στα πιάτα που πρέπει οπωσδήποτε να δοκιμάσεις το Rock Shrimp tempura (δηλαδή πεντανόστιμα ρολάκια με γέμιση αβοκάντο, μαύρο σουσάμι και από πάνω τηγανη-

τή γαρίδα, που σερβίρονται με sweet chili mayo), τα Salmon Teriyaki (ρολάκια με γέμιση αγγούρι, αβοκάντο και από πάνω καψαλισμένο σολομό με teriyaki sauce και σουσάμι), τα αφράτα σαν σύννεφο bao buns με κοτόπουλο ή γαρίδα tempura, αλλά και τα Baked Rolls, που ψήνονται ελαφρώς στο πάνω μέρος τους και ανήκουν στα best sellers του Κοί. Αν προτιμάς τα noodles, στο Κοί θα βρεις επίσης πολλές επιλογές, όπως, για παράδειγμα, τα άκρως πληθωρικά noodles με κοτόπουλο που είναι ξακουστά σε όλη την Αθήνα! Και delivery μέσω efood, BOX και τηλεφωνικά.

📍 Ευτυχίδου 10, Παγκράτι, 2107010033

www.koisushibars.com [koisushibarpagrati](https://www.facebook.com/koisushibarpagrati) [@koisushibarpagrati](https://www.instagram.com/koisushibarpagrati)

B&E GOULANDRIS CAFÉ- RESTAURANT

**Η τέχνη συναντά τη
δημιουργική κουζίνα στο
Ίδρυμα B&E Γουλανδρή**

Η αισθητική του σύγχρονου και διακριτική, ταιριάζει σ' ένα αστικό «κουκούλι» απομόνωσης από τη βαβούρα της πόλης αλλά και στο περιβάλλον ενός μουσείου μοντέρνας τέχνης. Το φαγητό του comfort φιλοσοφίας, αγαπά τη δημιουργική μεσογειακή κουζίνα, τις φρέσκιες πρώτες ύλες και τα ελληνικά προϊόντα και φέρει τη σφραγίδα του IT restaurant.

Είτε περάσουμε για μια επίσκεψη από τη διάσημη συλλογή και τις περιοδικές εκθέσεις του μουσείου είτε αναζητούμε ένα σημείο συνάντησης με στίλ και ψαγμένες γεύσεις, το café-εστιατόριο στον χώρο του Ιδρύματος Βασίλη & Ελίζας Γουλανδρή στην Αθήνα φιγουράρει πάντα ψηλά στις προτιμήσεις μας. Βρίσκεται, άλλωστε, στην καρδιά της αγαπημένης μας αθηναϊκής γειτονιάς και σε σημείο, στην πλατεία Αγίου Σπυρίδωνος, που εξυπηρετεί τα ραντεβού μας στο κέντρο.

Ζεστό και με διακριτικό design, το B&E Goulandris Café-Restaurant αναπτύσσεται μεταξύ του ισογείου και του πρώτου ορόφου. Μας αρέσει η ηρεμία που αποπνέει το σκουρόχρωμο ξύλο και οι λιτές γραμμές στην επίπλωση στο εσωτερικό του. Όταν, όμως, η λιακάδα χαμογελά στην πόλη, πίνουμε καναπέ στο αίθριο, πλάι στις πρασιές και κάτω από τα αρτίστικα στέγαστρα.

Το μενού πλούσιο και ευφάνταστο διαθέτει προτάσεις για όλους (μεγάλους και μικρούς) και για κάθε διάθεση. Το πρωί ποντάρουμε σε κάτι δυναμωτικό, επιλέγοντας το προζυμένιο toast κολοκύθας με αυγό μάτι, μπέικον γαλοπούλας και μασκαρπόνη. Το μεσημέρι η οσπριόσαλα με γαρίδες είναι ιδανική για ένα ελαφρύ γεύμα, όπως και η burrata με κολοκύθα, αχλάδι και φουντούκι. Κι αν φθάσουμε με γλυκιά διάθεση; Δεν λέμε ποτέ όχι σ' ένα λαχταριστό τιραμισού με dacquoise σοκολάτας ή έναν «πειραγμένο» μπακλαβά.

📍 Ερατοσθένους 13, Παγκράτι, 2107562895

goulandris.gr

ΑΦΙΕΡΩΜΑ 📍 ΠΑΓΚΡΑΤΙ

Το Μαύρο Πρόβατο

**Το αγαπημένο στέκι
πάντα πρώτο στην καρδιά
και τις επιλογές μας**

Καθημερινά γεμάτο από την πρώτη μέρα που άνοιξε πριν 10 χρόνια, το δημοφιλέστατο σε όλους τους Αθηναίους στέκι του Παγκρατίου βρίσκει πάντα τρόπους να κρατάει ζωντανή τη σχέση μας. Είναι η ωραία, ζεστή του ατμόσφαιρα που σε χαλαρώνει με το που κάθεσαι στα τραπέζια του και αφήνεσαι στην άψογη εξυπηρέτηση των ευγενέστατων ανθρώπων του. Η χαρούμενη κουνιάρη μπρεζντ, τα άψογα κοτομπριζολάκια με τις τηγανητές πατατούλες, το συκωτάκι με τα ξερά κρεμμύδια και τα μυρωδικά, η σαλάτα-σουζέ που τη φωνάζουν Δήμητρα, τα λιγκουίνα με τα θα-

λασσινά, το αρνάκι με το κρητικό πιλάφι και τις πατάτες φούρνου κι άλλα πολλά που λόγω επιτυχίας δεν λείπουν ποτέ από τον κατάλογο. Αλλά κι ένα σωρό καινούργιες που όλο και προστίθενται και μας ανοίγουν κι άλλο την όρεξη όπως το σούπερ νόστιμο cheeseburger, τα μοσχαρίσια παϊδάκια μπρεζέ με αποξηραμένα φρούτα, το χοιρινό κλέφτικο με φέτα, πιπεριές και μυρωδικά που αργοψήνεται στη λαδόκολλα μέχρι να γίνει λουκούμι. Είναι κυρίως το ότι το Μαύρο Πρόβατο μας ανταποδίδει την αγάπη του κρατώντας τόσα χρόνια τις τιμές του στα πιο χαμηλά επίπεδα έτσι ώστε να μπορούμε να το επισκεπτόμαστε ξανά και ξανά χωρίς αυτό να επηρεάζει σε τίποτα την ποιότητα που παραμένει πάντα κορυφαία. Αυτό συμβαίνει πάντα με το Μαύρο Πρόβατο: εμείς βάζουμε την όρεξη κι αυτό συμπληρώνει όλα τα άλλα...

📍 Αρριανού 31, Παγκράτι, 2107223466, Ζαΐμη 2 & Σωκράτους, Μελίσσια, 2108102466
www.tomauroprovato.gr 📱 TomavroprovatoPagkrati 📷 @tomavroprovato

Αρβαρόριζα

Ένα από τα πιο αγαπημένα
στέκια στο Παγκράτι

Δεν γίνεται να σκεφτείς το Παγκράτι και να μη σου έρθει αυτόματα στο μυαλό η Αρβαρόριζα. Το στέκι της πλατείας Πλαστήρα, που σύντομα θα γιορτάσει τα 8 χρόνια λειτουργίας του, καταφέρνει να τα συνδυάζει όλα και να ικανοποιεί ακόμα και τους πιο απαιτητικούς. Αυτός είναι ο λόγος που οι θαμώνες του έρχονται από όλη την Αθήνα! Η μέρα εδώ αρχίζει με εξαιρετικό καφέ και λαχταριστό brunch και συνεχίζει με ένα πληθωρικό μενού γεμάτο νόστιμα πιάτα, όλα σε πολύ προσίτες τιμές. Τα ξακουστά cocktails είναι, όμως, που έκαναν την Αρβαρόριζα γνωστή στους κατοίκους της πόλης. Θα σε εντυπωσιάσει το γεγονός ότι έχουν έντονο το ελληνικό στοιχείο, καθώς για τη δημιουργία τους χρησιμο-

ποιούνται αποστάγματα από ούζο, μαστίχα, ρακί ή κρασί, ανάλογα με την εποχή και τα κέφια των bartenders. Οι συνταγές τους ανανεώνονται συνεχώς, οπότε στον κατάλογο βρίσκεις όλο και κάτι διαφορετικό, που καταφέρνει κάθε φορά να σε εκπλήσσει ευχάριστα. Οι εμπνευσμένες συνταγές (τόσο στα cocktails, όσο και στο φαγητό), το φιλικό προσωπικό, ο όμορφος χώρος και οι καλές τιμές είναι που τελικά κάνουν την Αρβαρόριζα το στέκι της παρέας και ιδιαίτερα αγαπητή στη νεολαία. Να γιατί έγινε αμέσως το meeting point του Παγκρατίου! Extra tip: Η Αρβαρόριζα είναι πάντα μια καλή ιδέα (και) το καλοκαίρι. Η μεγάλη αυλή και το μπαλκονάκι της είναι ότι πρέπει για τις ζεστές αθηναϊκές νύχτες.

📍 Πλατεία Πλαστήρα 10, Παγκράτι, 2107019530

📱 @arbaroriza.cafe.rakomelo.cocktail 📷 @arbaroriza_athens

ΑΦΙΕΡΩΜΑ 📍 ΠΑΓΚΡΑΤΙ

JENNY'S CAFÉ

All day με ιστορία και
χαρακτήρα

Θα μπορούσες να το πεις και ιστορικό το Jenny's Café, το οποίο λειτουργεί εδώ και 30 χρόνια, έχοντας προσφέρει φοβερές στιγμές στους πελάτες του, οι οποίοι πλέον είναι φίλοι, μια μεγάλη οικογένεια. Για όσους δεν το γνωρίζουν, το Jenny's είναι ένα all day café bar με αληθινά ζεστή και φιλική ατμόσφαιρα και υπέροχη θέα μέχρι εκεί που φτάνει το μάτι!

Ανοίγει από νωρίς το πρωί, από τις 8, με τη μυρωδιά του καλοφτιαγμένου καφέ να αγκαλιάζει τον χώρο και την κουζίνα να ετοιμάζει ένα σωρό νοστιμιές οι οποίες προσφέρονται σε όλη

τη διάρκεια της ημέρας. Αλμυρά και γλυκά pancakes, εξαιρετικές ομελέτες, κρουασάν, αζεπεράστα carrot cake και red velvet, ποικιλία από δυναμωτικά σάντουιτς, αλλά και comfort προτάσεις, όπως πίτσα, μπέργκερς, κλαμπ σάντουιτς και άλλα ωραία. Ιδανικό για έξοδο μετά τη δουλειά ή και πιο αργά, θα βρείς κλασικά και signature κοκτέιλ, καλό κρασί σε ποτήρι, καθαρά ποτά, ωραίες μουσικές, πολλά χαμόγελα και κέφι, κι αν δεν το έχετε κάνει ήδη, να γίνετε φίλοι στα social μιας και συχνά το Jenny's οργανώνει ενδιαφέροντα events, από live και dj sets μέχρι stand up comedy!

📍 Λεωφόρος Καρέα 100, Βύρωνας, 2107654854

📱 JENNYSCAFEKAREAS 📷 @jennys_cafe

ΤΟ ΚΑΠΛΑΝΙ

Οι αυθεντικές γεύσεις της Κρήτης

Μοναδική εμπειρία κάθε επίσκεψη στο Καπλάνι, ένα εξαιρετικό εστιατόριο που φημίζεται για τη δημιουργική μεσογειακή του κουζίνα με παραδοσιακές γεύσεις από την Κρήτη. Στο Καπλάνι θα βρείτε αυθεντική κρητική φιλοξενία, υψηλού επιπέδου υπηρεσίες και μια πολύ φιλική ατμόσφαιρα, σε έναν καλαίσθητο χώρο που μοιράζεται σε τρία επίπεδα: ο εσωτερικός, ο επάνω χώρος και ο εξωτερικός.

Το Καπλάνι, που χρησιμοποιεί άριστες πρώτες ύλες, στη μεγάλη τους πλειοψηφία από την Κρήτη, από τις γραβιέρες, τα απάκια και τα μέλια, μέχρι τα κρασιά, τα αναψυκτικά και τα νερά, μας ετοιμάζει αυτές τις ημέρες κάποιες απίστευτες σαρακοστιανές απολαύσεις! Χταπόδι στιφάδο, γαρίδες κριθαρότο με φρέσκα μυ-

ρωδικά και ντομάτα, χταπόδι στη σχάρα με φάβα, τσιγαριστά χόρτα με φρέσκια ντομάτα, φρέσκο κρεμμύδι και λαδολέμονο είναι κάποιες μόνο από αυτές, ενώ πάντα υπάρχουν και οι επιλογές του κανονικού μενού. Ανάμεσα στις προτάσεις του το ξεχωριστό γαμοπίλαφο, το πρόβειο κότσι με πουρέ σελινόριζας, η πανσέτα φουρνιστή με πατάτες χωριάτικες με τη φλούδα τους, οι κοχλιοί μπουμπουριστοί με φρέσκο δενδρολίβανο, ελαιόλαδο, θαλασσινό αλάτι και παλαιωμένο ξύδι και άλλα πολλά!

Ιδανικός προορισμός για την έξοδό σας, αλλά και για να πραγματοποιήσετε κάθε κοινωνική ή επαγγελματική σας εκδήλωση. Ώρες λειτουργίας: Δευτέρα - Παρασκευή 17.00-12.30, Σάββατο 13.00-12.30, Κυριακή 13.00-18.00.

📍 Ευφρονίου 47, περιοχή Caravel, 2107211161, 2107211191

www.tokaplani.gr tokaplani tokaplani

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΠΑΓΚΡΑΤΙ

MILLYBIRD

Το σαλόνι που ονειρεύτηκες έγινε café!

Ατμοσφαιρικό, ζεστό, φωτεινό, με πολύ όμορφη αισθητική, σαν το σαλόνι των ονείρων σου. Κάτι τέτοιο είναι και στην πραγματικότητα το Millybird, ένα πολύ cozy café που θα μπορούσε να είναι το σαλόνι του σπιτιού σου, ανοικτό για όλους τους καλούς σου φίλους!

Εδώ στο Millybird οι άνθρωποι έχουν μεράκι και αγάπη γι' αυτό που κάνουν και αυτό φαίνεται σε κάθε λεπτομέρεια. Η ημέρα ξεκινάει με εκλεκτό καφέ, με τη Μελίσσα να ετοιμάζει καθημερινά χειροποίητες αλμυρές και γλυκές απολαύσεις, όπως θα τις έφτιαχνε και για τους αγα-

πημένους της. Από αλμυρά, θα επιλέξεις από φοβερές τάρτες, πεντανόστιμες πίτες, bagels και μια μεγάλη ποικιλία από σάντουιτς, ενώ και τα γλυκά δεν πάνε πίσω, με πρωταγωνιστές τα carrot cake, τη μηλόπιτα και την τάρτα λεμόνι!

Να θυμάσαι ακόμη ότι τα Σαββατοκύριακα το Millybird προσφέρει και εξαιρετικό brunch με αυγά σε διάφορες εκδοχές, αγαπάει τη σαμπάνια και το καλό κρασί και από τον Απρίλιο οι Τετάρτες, οι Πέμπτες και οι Παρασκευές θα είναι αφιερωμένες στα αγαπημένα αυτά ποτά, συνοδεία finger foods έως τις 23.00. Θα το αγαπήσεις.

📍 Αρριανού 29, Παγκράτι, 2114063156

MillybirdHouse millybird_house

GERPETTO THE BAR

Το κεφάτο all day στέκι της πλατείας Βαρνάβα

Είναι το ορόσημο της ανήσυχης πλατείας Βαρνάβα. Στα ηλιόλουστα τραπεζάκια του ζευγάρια πίνουν καφέ τα πρωινά και νεαροπαρέες δίνουν ραντεβού τα βράδια. Στεγασμένο σε ένα εντυπωσιακό κτίριο του 1920, το Gerpetto The Bar είναι το στέκι όπου συναντιούνται όλοι. Ξυπνάει από το πρωί σερβίροντας υπέροχο καφέ, αλλά και brunch που έχει αποκτήσει το δικό του φανατικό κοινό. Δοκίμασε οπωσδήποτε τα αυγά Benedict με σολομό και αβοκάντο, το αφράτο brioche με κοτόπουλο, ρόκα και ανθότυρο, αλλά και τα λαχταριστά pancakes σε πρωτότυπες εκδοχές, όπως cheesecake ή Lila Pause! Όσο κυλά

η ώρα, το Gerpetto the Bar μετατρέπεται σε ένα κεφάτο bar με μουσική επιλεγμένη από dj (από Τετάρτη έως Κυριακή) και μια αριστουργηματική cocktail list που έχει επιμεληθεί ο γνωστός bartender Κωνσταντίνος Κώτσος. Βρες τη θέση σου στη σάλα με τις έντονες ξύλινες λεπτομέρειες (σ.σ. εξού και η ονομασία "Gerpetto") και απόλαυσε ένα συναρπαστικό cocktail ή κάποια από τις πολλές διαφορετικές ετικέτες σε αποστάγματα, ενώ ακούς funky μουσικές και αγαπημένα τραγούδια από τις ξέγνοιαστες δεκαετίες των 80s και 90s. Είναι τόσο ωραία κι ανέμελα που βάζουμε στοίχημα ότι θα μείνεις παραπάνω από ό,τι υπολόγιζες...

📍 Στίλπωνος 2, Πλατεία Βαρνάβα, Παγκράτι, 2107525665

📱 @geppettothebar 📺 @geppetto_thebar, Και delivery μέσω Wolt

ΑΦΙΕΡΩΜΑ 📍 ΠΑΓΚΡΑΤΙ

T + TOGGS

Καφές, brunch, aperitivo και socializing στην Πλατεία Βαρνάβα

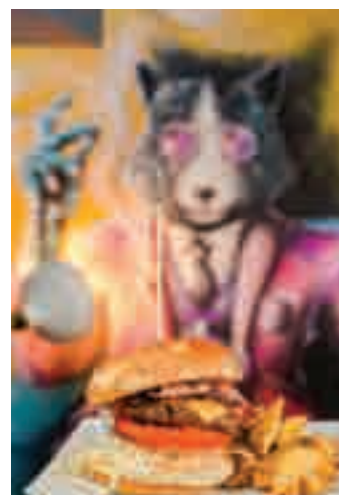
Ακριβώς πάνω στην Πλατεία Βαρνάβα, το T+Toggs γράφει τη δική του ιστορία ως το στέκι της περιοχής για κάθε στιγμή της ημέρας. Από νωρίς το πρωί μπορείς να κάτσεις στα τραπεζάκια του για ωραίο καφέ και πληθωρικό brunch (ο κατάλογος θα εμπλουτιστεί με νέες προτάσεις την άλλη εβδομάδα κιόλας) με θέα τη hot αυτή πλατεία της πόλης. Αργότερα θα έρθεις ξανά για tapas και δημιουργικά cocktails με βάση το Spritz για να ζήσεις το δικό σου aperitivo hour στην καρδιά του Παγκρατίου. Τα βράδια όμως

συμβαίνει η πραγματική μαγεία: τότε που τα φώτα χαμηλώνουν, οι μουσικές δυναμώνουν και οι ανήσυχες παρέες δίνουν ραντεβού εδώ για να αρχίσουν ή να τελειώσουν τη νύχτα τους. Το T+Toggs είναι από τα στέκια εκείνα όπου θα ακούσεις ωραίες μουσικές, θα πεις ακόμη ένα ποτό και θα φλερτάρεις πολύ...

Extra tip: Το T + Toggs διαθέτει επίσης ένα ήσυχο, cozy πατάρι, ιδανικό για τα επαγγελματικά σου meetings ή για όσους ψάχνουν μια απομονωμένη γωνιά για να δουλέψεις ή να διαβάσεις. Τσέκαρέ το!

📍 Πλατεία Βαρνάβα, Παγκράτι, 2107564967

📱 t&togs 📺 @ttoggs

MARABOO

**Το Παγκράτι είναι περήφανο
για το φυσικό παγωτό του**

Μπορεί το Maraboo να είναι μια σταλιά, το παγωτό του όμως είναι τεράστιο. Δεν είναι τυχαίο που η φήμη αυτής της μικρής παγκρατιώτικης γωνιάς έχει εξαπλωθεί σε όλη την Αθήνα. Ιδιοκτήτριά και ψυχή της η Βίκυ, που έμαθε την τέχνη του παγωτού στη Ρώμη, ύστερα επέστρεψε στην Ελλάδα κι άνοιξε το Maraboo μαζί με τον Ιγκόρ. Από τότε όλο το Παγκράτι (κι όχι μόνο) συναντιέται εδώ για να απολαύσει αγνό παγωτό, χωρίς συντηρητικά, κακά λιπαρά ή γαλακτοματοποιητές, φτιαγμένο μόνο με τις καλύτερες πρώτες ύλες. Δεν υπάρχει τίποτα έτοιμο, τα πάντα γίνονται εδώ από την αρχή, ακόμη και οι συνταγές των παγωτών (πράγμα καθόλου εύκολο). Η παραγωγή είναι μικρή και καθημερινή, ενώ τα παγωτά ποτέ δεν προλαβαίνουν να μείνουν και δεύτερη μέρα στη βιτρίνα... Σταθερά υπάρχουν τέσσερις γεύσεις και είναι η μια καλύτερη από την άλλη: σοκολάτα γάλακτος,

καραμέλα με αλάτι, σορμπέ μαύρης σοκολάτας και το ξακουστό ανθόγαλο. Από εκεί και πέρα οι γεύσεις εμπλουτίζονται ανάλογα με την έμπνευση της κάθε ημέρας και τα υλικά της εποχής. Για παράδειγμα, κατά καιρούς μπορεί να πετύχεις από παγωτό μαύρη μπίρα και καρύδα με γιασεμί μέχρι... παγωτό μπουγάτσα! Επίσης θα βρεις αρκετές vegan επιλογές (όπως φιστίκι, κάσιους, αμύγδαλο, σορμπέ φρούτων, φρούτα εποχής αλλά και τροπικά φρούτα όπως μάνγκο, μπανάνα, ανανάς), που σύντομα θα εμπλουτιστούν ακόμη περισσότερο. Και επειδή ένα κυπελλάκι σίγουρα δεν θα σου είναι αρκετό, υπάρχει η δυνατότητα να πάρεις το εκπληκτικό αυτό παγωτό και για το σπίτι σε συσκευασίες του μισού και ενός κιλού.

Υ.Γ. Αξίζει να πούμε ότι το Maraboo σέβεται το περιβάλλον, οπότε όλες οι συσκευασίες του είναι οικολογικές, χωρίς ίχνος πλαστικού.

📍 Αρχελάου 17, Παγκράτι, 2107247037

📱 Maraboo Ice Cream 📷 @marabooicecream

Ώρες Λειτουργίας: καθημερινά 15.00-23.00, Σαββατοκύριακα: 13.00-23.00

ΑΦΙΕΡΩΜΑ 📍 ΠΑΓΚΡΑΤΙ

TOP GREEK WINES

**Η ολοκαίνουργια κάβα στο
Παγκράτι ξέρει τα πάντα για
το ελληνικό κρασί**

Η νέα κάβα αυτής της ανήσυχης γειτονιάς έχει μόλις μία εβδομάδα που άνοιξε και στα ράφια της κρύβει όλα τα διαμάντια του ελληνικού αμπελώνα. Ιδιοκτήτης της είναι ο Ανδρέας Τολιόπουλος, ο οποίος δημιούργησε αυτή την οινική γωνιά από βαθιά αγάπη για το ελληνικό κρασί. Εμπιστευτείτε τον, ακολουθήστε τις συμβουλές του για τις ελληνικές ποικιλίες και είναι σίγουρο ότι θα φύγετε με εμπλουτισμένες γνώσεις, αλλά και με το ιδανικό για εσάς κρασί. Άλλωστε, όπως λέει κι ο ίδιος: «Η κάβα μας δεν έχει να κάνει μόνο με τη θέση, ή την ποικιλία στο ράφι, αλλά και με τη γνώση και την εμπειρία που έχουμε πάνω στο κρασί. Σκοπός μας είναι ο κάθε οινόφιλος που θα έρθει εδώ να γνω-

ρίσει λίγο καλύτερα το κρασί, να μιλήσει μαζί του, να συνδεθεί με μια ωραία ετικέτα, να την απολαύσει μαζί με την παρέα του». Στην Top Greek Wines θα βρείτε περισσότερες από 700 (!) ετικέτες ελληνικών κρασιών, ανάμεσά τους και πολλές από τις λιγότερο γνωστές γηγενείς ποικιλίες, όπως το Μαρούδι, η Σκλάβα, το Βερτζαμί, το Μούχταρο, η Κυδωνίτσα, το Σεριφιιώτικο. Θα βρείτε επίσης μερικά ωραία ελληνικά τυριά και καυτερές μαρμελάδες για να συνοδέψετε το κρασί σας, όπως και πολύ αξιόλογα ελληνικά (κι όχι μόνο) αποστάγματα. Κι αν το Παγκράτι σας πέρνει μακριά, η Top Greek Wines διαθέτει και e-shop (www.topgreekwines.gr) με παράδοση σε όλη την Ελλάδα. Στην υγεία μας!

📍 Ευφράνορος 31-33, Παγκράτι και Εθνικής Αντιστάσεως 18, Άνω Ιλίσια, 6945706663

www.topgreekwines.gr 📱 TopGreekWines 📷 topgreekwines

ΚΕΡΑΝΝΥΜΙ

**Εξειδικευμένο παντοπωλείο
με παραδοσιακά
ελληνικά προϊόντα**

Ο παράδεισος όσων αναζητούν τη νοστιμιά και την αυθεντικότητα των σπάνιων ελληνικών προϊόντων, τα οποία έρχονται κατευθείαν από τους παραγωγούς. Θα βρείτε μεγάλη ποικιλία τυριών ωρίμανσης κυρίως από νησιά, όπως Ιθάκη, Νάξο, Ίο, Κάσο και Λέρο, τυριά από αιγοπρόβριο γάλα ή μόνο κατσικίσιο από την Κρήτη, εξαιρετική φέτα, κατσικίσια Μονεμβασιάς, βαρελίσια από την ορεινή Κορινθία και ωρίμανσης από τα Στύρα Ευβοίας), αλλαντικά από ατόφιο φιλέτο κρέατος, αλίπαστα, 20 ποικιλίες μελιού, πεντανόστιμα όσπρια, παραδοσιακές χειροποίητες ζύμες και φανταστικά καλτσούνια Κρήτης.

Το κάθε τι που θα βρείτε στο Κεράννυμι είναι προσεκτικά διαλεγμένο από τους ανθρώπους του, οι οποίοι καθημερινά με μεράκι αναζητούν τα καλύτερα για να τα προσφέρουν σε όλους εμάς. Σάλτσες και αλείμματα, παξιμάδια, γλυκά και μαρμελάδες, αλλά και 20 ποικιλίες χύμα κρασιού απ' όλη την Ελλάδα μαζί με εμφιαλωμένες ετικέτες (κάποια από αυτά και βιολογικά), τσικουδιά Κρήτης, τσίπουρο Τυρνάβου, μπίρες από ελληνικές μικροζυθοποιίες και άλλα πολλά, τα οποία εάν μένετε στο Παγκράτι μπορούν να έρθουν και στο σπίτι σας με παραγγελία. Αν κι εμείς θα σας προτείναμε να πάτε από εκεί να τα δείτε όλα από κοντά!

📍 Εργοτίμου 3, 2130260805

www.kerannymi.gr 📱 Κεράννυμι

ΑΦΙΕΡΩΜΑ 📍 ΠΑΓΚΡΑΤΙ

ΠΑΡΟΤ BAR

**Μπαρ αληθινό με
χαρακτήρα**

Μπαράκι από τα λίγα, κι ε-
ξηγούμαστε: Εάν έχετε
συνηθίσει σε καταστάσεις
κάπως επιτηδευμένες και στημέ-
νες, mainstream μουσικές και λοι-
πά, προσπερνάς. Το ΠαΡοΤ Bar έχει
άλλη αύρα και δυναμικό χαρακτή-
ρα και το λες και παρεΐστικο παρότι
θα δεις κόσμο απ' όλες τις γειτονίες
της Αθήνας. Εδώ, στον πεζόδρομο
της Τιμοθέου από το 2014, με τον
ιδιοκτήτη του να δουλεύει χρόνια
πίσω από τις μπάρες, έχει βάλει κι
αυτό το δικό του λιθαράκι για να
γίνει το Παγκράτι το hot spot που
όλοι ξέρουμε σήμερα.

Ανοιχτό καθημερινά από τις 6 το
απόγευμα, που σημαίνει ότι αποτε-
λεί μια πολύ καλή πρόταση και για

ένα ποτάκι μετά τη δουλειά, πρό-
σεξε όμως γιατί είναι πολύ πιθανό η
ενέργειά του να σε κρατήσει μέχρι
αργά, ειδικά Παρασκευές και Σάβ-
βατα που τις μουσικές επιλογές α-
ναλαμβάνουν djs ή εάν πέσεις σε
live βραδιά, με τζαζ και φανκ μου-
σικές. Όλα αυτά σε έναν χώρο που
αμέσως καταλαβαίνεις ότι κάποιος
δίνει βάση και στη λεπτομέρεια, με
χαλαρή ατμόσφαιρα που θα σου
δώσει την αίσθηση της οικειότη-
τας, με ελαφρώς πειραγμένα κλα-
σικά κοκτέιλ και καθαρά ποτά σε
value for money τιμές.

Extra tip: Το ΠαΡοΤ Bar συχνά δι-
οργανώνει και bar theater events,
να ρωτήσεις να σου πουν ή να το
ακολουθείς στα social.

📍 Πεζόδρομος Τιμοθέου 7, Παγκράτι, 2108211800

📱 ParrotBarPagrati 📷 @PaPoT Bar

SILVER SPURS

All day σπιρούνια και ροκ ύμνοι στην καρδιά του Παγκρατίου

O Lee Hazlewood και η Nancy Sinatra εξιστόρησαν τραγουδιστά στο θρυλικό «Summer Wine» τους «Περπάτησα στην πόλη με ασημένια σπιρούνια που κουδούνιζαν, ένα τραγούδι που είχα τραγουδήσει μόνο σε λίγους».

Το Silver Spurs στο κέντρο του Παγκρατίου έχει να διηγηθεί πολύ περισσότερες ροκ ιστορίες συνοδεία μουσικής στο φιλόξενο χώρο του. Μέχρι να έρθει η παραγγελία σου –μοναδικά εκλεκτοί καφέδες και επιλεγμένα ροφήματα, υπέροχες δροσερές μπύρες και τίμια ούισκι– παρέα θα σου κάνουν η Tina Turner, ο Johnny Cash, η Nina Simone, ο Jimi Hendrix, οι Blondie, ενώ θα χαζεύεις τον «The Wall» διακοσμημένο τοίχο, tribute του μαγαζιού στους progressive Pink Floyd.

Αν είσαι τυχερός και αν ψαχτείς λίγο παρα-

πάνω, το Silver Spurs διοργανώνει στο μικρό, με αγάπη φτιαγμένο stage του, αξέχαστες ακουστικές βραδιές, live από φίλους για φίλους. Οι νύχτες εκεί απογειώνονται μουσικά και οι θαμώνες επιστρέφουν ξανά και ξανά στο ροκ στέκι που έχει τον τρόπο του να σε ξεσηκώνει.

Ο χώρος είναι, μεταξύ άλλων, pet friendly, ενώ χειμώνα-καλοκαίρι κόβεις κίνηση, μαζεύεις ήλιο και αράξεις στα οβάλ ξύλινα τραπέζια ακριβώς έξω από το αγαπημένο στέκι, κάτω από τη φροντισμένη ταμπέλα που απεικονίζει τον Jim Morrison σε μία από τις φωτογραφίες της εποχής που μεσουρανούσε και που είναι αδύνατον να μη ρίξεις ματιά μια δεύτερη φορά.

Extra tip: Με εξαιρετικά φιλόξενο προσωπικό και ιδιοκτήτες.

📍 Ευφράνορος 22-24, 2107567262, www.silverspurs.gr

📱 [silverspursgr](https://www.facebook.com/silverspursgr) 📺 [silverspursgr](https://www.instagram.com/silverspursgr)

ΑΦΙΕΡΩΜΑ 📍 ΠΑΓΚΡΑΤΙ

WINE BARRIQUE

Ένα wine bar με αληθινό πάθος για το ελληνικό κρασί

“Barrique” είναι το δρύινο βαρέλι των 225lt μέσα στο οποίο παλαιώνει το κρασί, αλλά και μία ζεστή γωνιά στους πρόποδες του Υμηττού όπου θα εξερευνήσεις τη μαγεία των ελληνικών αμπελώνων. Ιδιοκτήτες της η sommelier Άννα Νινέ και ο σεφ Τάσος Παπαδάκης. Οι δυο τους διαμορφώνουν ένα δυναμικό δίδυμο καθώς ο Τάσος δημιουργεί πιάτα εμπνευσμένα από τη μεσογειακή και διεθνή κουζίνα, και η Άννα αναλαμβάνει να τα ταιριάζει με το κρασί. Στη λίστα κρασιών του, η οποία ανανεώνεται συχνά, θα βρεις περίπου 40 ετικέτες, οι 38 από τις οποίες, σχεδόν όλες δηλαδή, σερβίρονται και σε ποτήρι. Ανάμεσά τους και δυσεύρετες γηγενείς ποικιλίες όπως την πελοποννησιακή Σκλάββα, τον Αυγουσιτιάτη από τη Ζάκυνθο, το Μούχταρο από τη Βοιωτία ή τη Ζακυνθινή ποικιλία του Παύλου. Όπως λένε η Άννα και ο Τάσος «Θέλουμε οι επισκέπτες μας να γνωρίσουν τον ελληνικό αμπελώνα μέσα από γηγενείς και διεθνείς ποικιλίες σταφυλιών. Αν είναι ήδη λά-

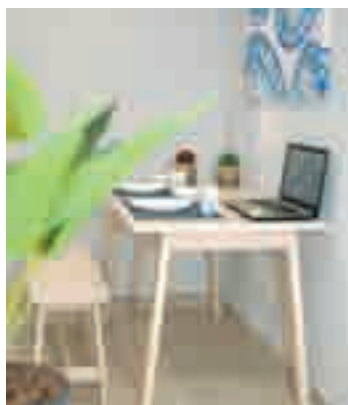
τρες του κρασιού να μπορούν να δοκιμάζουν διαφορετικά κρασιά και αν δεν γνωρίζουν κάτι για το κρασί να τους δώσουμε τη δυνατότητα να το μάθουν και να το αγαπήσουν όπως εμείς». Το πιο σημαντικό, όμως, είναι ότι μιλάμε για ένα wine bar που έχει πάρει την προσωπική εξυπηρέτηση σε άλλο επίπεδο. Η Άννα θα έρθει στο τραπέζι σου και θα συζητήσετε για να καταλήξετε μαζί στο ιδανικό κρασί για εσένα. Για να συνοδέψεις το κρασί σου, θα βρεις ωραία τυριά από κάθε γωνιά της Ελλάδας, και φυσικά τα νόστιμα πιάτα του Τάσου. Βάλε «στα οπωσδήποτε» τη λαδένια Κιμώλου με βουβαλίσια Burrata, ντοματίνια κονφί, σύγκλινο Μάνης, φρέσκο κρεμμυδάκι και θυμάρι, τα sushi rolls γαρίδας με μαγιονέζα teriyaki, αλλά και την καταπληκτική πατατοσαλάτα καπνιστής πέστροφας με sauce passion fruit!

Extra tip: Το Wine Barrique αναλαμβάνει και μενού on demand, δηλαδή ένα μενού προσαρμοσμένο απόλυτα στο γούστο σου, αρκεί να το ζητήσεις δύο μέρες πριν.

📍 Πλατεία Υμηττού 1, Υμηττός, 2107623557

www.winebarrique.gr 📱 [winebarriqueathens](https://www.facebook.com/winebarriqueathens) 📺 [@winebarriqueathens](https://www.instagram.com/winebarriqueathens)

OMNIA PAGRATI APARTMENTS

by K. Erikat

**Άψογης αισθητικής ενοικιαζόμενα
διαμερίσματα στη γειτονιά του Παγκρατίου**

Πραγματικά τα διαμερίσματα που θα ήθελες να ζεις για πάντα, στην urban γειτονιά του Παγκρατίου. Με 23 άψογης αισθητικής και απόλυτα λειτουργικά διαμερίσματα, από 20 έως και 50 τ.μ., τα οποία μπορούν να φιλοξενήσουν από δύο έως τέσσερα άτομα, τα Omnia Pagrati Apartments είναι ιδανικά για αυτούς που θέλουν να αισθανθούν τα local vibes της πόλης. Πολύ κοντά στο κέντρο και στην πλατεία Συντάγματος, αλλά σε μια ήρεμη και ασφαλή περιοχή, σε μια παραδοσιακή αθηναϊκή γειτονιά, και μάλιστα πολύ ανεβασμένη τα τελευταία χρόνια, στον πιο εμπορικό δρόμο του Παγκρατίου, με εστιατόρια, καφέ, σινεμά σε απόσταση αναπνοής.

Πρόκειται για διαμερίσματα στα οποία, υποθετικά, όντως θα μπορούσε να ζήσει κανείς για πάντα, καθώς είναι καινούργια, πλήρως ανακαινισμένα, με όλο τον απαραίτητο εξοπλισμό ενός νοικοκυριού: Έχουν κανονική κουζίνα, ψυγείο, πλυντήριο, τουαλέτα, πόρτα ασφαλείας, δωρεάν wi-fi, γι' αυτό άλλωστε υπάρχουν φιλοξενούμενοι που μένουν από μία ημέρα έως και έξι μήνες.

Είτε έρθετε στην Αθήνα για επαγγελματικούς λόγους είτε για τουρισμό, τα Omnia Pagrati Apartments θα σας δώσουν την αίσθηση της ασφάλειας και της ιδιωτικότητας, αλλά και να νιώσετε τον αληθινό σφυγμό της πόλης.

📍 Χρερωνίδου 30, 2107001426

www.omnia-pagrati.com [omnia.pagrati.33](https://www.facebook.com/omnia.pagrati.33) [omniapagrati](https://www.instagram.com/omniapagrati)

HOLIDAY SUITES ARNIS STREET

**Καλαίσθητο, λειτουργικό, μια ανάσα από το κέντρο,
σε έναν κατάφυτο πεζόδρομο**

Ιδανική πρόταση για διαμονή στην Αθήνα το Holiday Suites Arnis Street, δίπλα στο κέντρο και σε όλα τα αξιοθέατα και μόλις 3 λεπτά από τον σταθμό του μετρό Μέγαρο Μουσικής και συγχρόνως ήσυχος, ασφαλές και διακριτικό, στον καταπράσινο πεζόδρομο της Άρνης.

Καλαίσθητο, λειτουργικό και πλήρως ανακαινισμένο πρόσφατα, το Holiday Suites Arnis Street αποτελεί εξαιρετική επιλογή για οικογένειες, ζευγάρια και επαγγελματίες, διαθέτοντας 34 απόλυτα σύγχρονες σουίτες, σχεδιασμένες για να σας προσφέρουν ξεστασιά και χαλάρωση, που μπορούν να φιλοξενήσουν από 2 έως και 4 άτομα. Κάθε σουίτα διαθέτει, μεταξύ άλλων, kitchenette και καναπέ που γίνεται κρεβάτι, το πρωινό σας μπορείτε να το πάρετε είτε στην αίθουσα

πρωινού είτε στη σουίτα σας, η πρόσβαση στο διαδίκτυο είναι δωρεάν σε όλους τους χώρους, το προσωπικό είναι ευγενέστατο και άρτια καταρτισμένο.

Επιπλέον, για την ακόμα πιο άνετη διαμονή σας στη διάθεσή σας βρίσκονται και οι εγκαταστάσεις και παροχές του γειτονικού, βραβευμένου «αδελφού» Crowne Plaza Athens City Centre Hotel, όπως ATM, υπόγειο πάρκινγκ 150 θέσεων, γυμναστήριο, σάουνα, πισίνα στο roof garden το καλοκαίρι.

Extra tip: Το Holiday Suites Arnis Street είναι ένα απόλυτα pet friendly ξενοδοχείο, όπου χάρη στην υπηρεσία "Happy Pet Project" το κατοικίδιό σας, γατάκι ή σκυλάκι, θα απολαύσει εξίσου τη διαμονή του. Μάλιστα, όλα τα έσοδα από τη διαμονή των κατοικίδιων προσφέρονται στη Φιλοζωική Οργάνωση Stray.

📍 Άρνης 4, Αθήνα, 2107278500

www.holiday-suites.com/en [HolidaySuitesAthens](https://www.facebook.com/HolidaySuitesAthens) [@holiday.suites](https://www.instagram.com/holiday.suites)

info@holiday-suites.com

Επιμέλεια:
TANIA ΔΕΛΗ

Η CONVERSE έρχεται ανανεωμένη και ανακυκλώσιμη

▶ Πάντα τέτοια εποχή προβληματίζομαι για το τι ρούχα να φορέσω. Για τα παπούτσια δεν αγχώνομαι, αφού τα **Converse** μου είναι ό,τι ακριβώς χρειάζομαι για την εποχή, τη βόλτα, το γραφείο... από το πρωί μέχρι το βράδυ. Ενθουσιάστηκα λοιπόν βλέποντας τη νέα συλλογή του brand που συνδυάζει το κλασικό design με νέους χρωματικούς πειραματισμούς, όπως παστέλ ή γήινες αποχρώσεις. Το πιο σημαντικό ωστόσο είναι ότι ο καμβάς της συλ-

λογής είναι φτιαγμένος από ανακυκλωμένο πολυεστέρα και ανακυκλωμένες βαμβακερές ίνες. Το **Chuck 70** διατηρεί τον πάτο που το καθιέρωσε ως iconic basketball παπούτσι, ενώ το **Converse AllStar classic** επανέρχεται με εσωτερικό πάτο ενισχυμένο με OrthoLite σόλα και καμβά από 50% recycled βαμβάκι. Τα **AllStar Lift** και **RunStar Hike** διαθέτουν επίσης καμβά κατασκευασμένο από 50% ανακυκλωμένα υλικά σε υπέροχες neutral αποχρώσεις.

SALVATORE FERRAGAMO
Τετράγωνο φουλάρι

NUXE
Βιολογικό Huile Prodigieuse Néroli €36,40

SOPHIA ENJOY THINKING LIVE

Κεραμική ροζέτα Apollon €26,50

MAC
Κρεμώδης πούδρα λάμψης €43

ADIDAS

Κολάν από ανακυκλωμένα υλικά €45

SWATCH

Πολύ Mission to the Sun, από τη συλλογή OMEGA X SWATCH MoonSwatch €250

THE BODY SHOP

Αρωματικό spray για το μαξιλάρι με αιθέρια έλαια λεβάντας €16

CALZEDONIA

Αθλητικές κάλτσες με τουλίπες €4/ζευγάρι

TOMS
Εσπαντρίγιες €60

ΝΤΟΡΙΤΑ ΑΥΓΕΡΟΥ

Κρεμαστά σκουλαρίκια

TOMMY HILFIGER

Πουκάμισο σε boyfriend γραμμή €165,90

ΖΟΥΜΒΟΥΛΑΚΙΣ GALLERIES

Διακοσμητική κεραμική καρδιά €42

LANCÔME

Αρώμα Oui, La Vie Est Belle

Φλοράλ μοτίβα και πώς να τα φορέσεις

Της ΕΛΕΝΗ ΜΠΕΖΙΡΙΑΝΟΓΛΟΥ

Καθώς ο καιρός αλλάζει, αρχίζουμε να δείχνουμε περισσότερο δέρμα στον ήλιο και να επιλέγουμε λουλουδάτα μοτίβα. Οι περισσότερες γυναίκες λατρεύουν τα φλοράλ, όμως υπάρχουν και αρκετές που τα αποφεύγουν γιατί δεν είναι σίγουρες πώς μπορούν να το προσαρμόσουν στο στιλ τους. Ενώ ένα φλοράλ φόρεμα θεωρητικά είναι εξαιρετική επιλογή, μπορεί να αποτελέσει πρόκληση το πώς θα το συνδυάσεις, μιας και τα σχέδια των λουλουδιών είναι μαξιμαλιστικά και πολύχρωμα. Ποιο χρώμα θα το αναδείξει καλύτερα, πώς φτιάχνεις τα μαλλιά σου και πώς διαλέγεις τα παπούτσια ή τα αξεσουάρ σου; Ακολουθούν μερικά βασικά tips για να σε βοηθήσουν.

Ένα λουλούδι τη φορά

Αν σκοπεύεις να φορέσεις για πρώτη φορά φλοράλ, ίσως είναι καλύτερα να ξεκινήσεις με κάτι μικρό. Δεν εννοώ μικρό λουλούδι, αλλά μικρή επιφάνεια. Δοκίμασε ένα φουλάρι, μια ζώνη ή μια μπλούζα με φλοράλ λεπτομέρεια. Ακόμη, υπάρχουν πιο «αφηρημένα» μοτίβα και tropical prints που μπορεί να σου ταιριάζουν καλύτερα.

Όσο λιγότερο τόσο το καλύτερο

Είναι σημαντικό να κρατάς το σύνολο ισορροπημένο. Όταν φοράς ένα φλοράλ φόρεμα, καλύτερις μεγάλη επιφάνεια με το έντονο print, οπότε τα αξεσουάρ θα πρέπει να είναι πιο μίνιμαλ. Αντίστοιχα, μπορείς να «φωτίσεις» ένα απλό μονόχρωμο σύνολο με ένα φλοράλ σακάκι ή παπούτσια.

Το μέγεθος μετράει

Τα μεγάλα prints δίνουν την εντύπωση μεγαλύτερης επιφάνειας, οπότε αν θέλεις να δείχνεις πιο λεπτή διάλεξε κομμάτια με μικρά λουλούδια. Αν είσαι μικροκαμωμένη, επέλεξε print με λουλούδια τουλάχιστον στο μέγεθος της παλάμης σου.

Διάλεξε θέση

Το τύπωνμα θα προσελκύσει τα βλέμματα εκεί που θα τοποθετηθεί. Αν θες να τραβήξεις την προσοχή μακριά από τα πόδια σου, δοκίμασε ένα φλοράλ top σε έντονο χρώμα. Αν πάλι έχεις κοιλίτσα και θέλεις να την «καμουφλάρεις», συνδύασε μια φλοράλ παντελόνα με ένα μονόχρωμο top.

Όχι άλλα oversized

Τα φλοράλ σε συνδυασμό με μια πολύ φαρδιά φόρμα μπορεί να σου προσθέσουν όγκο. Αν το στιλ σου είναι τα oversized, δοκίμασε τα με μια ζώνη που να αναδεικνύει τη μέση σου ή κάτι πιο κοντό για να φαίνονται τα πόδια σου.

Mix 'n' Match

Οι πιο τολμηρές συνδυάζουν το φλοράλ με έντονα χρώματα ή άλλα prints. Η αλήθεια είναι ότι δεν υπάρχουν όρια στους συνδυασμούς που μπορείς να κάνεις, αρκεί να σε εκφράζουν. Ξεχώρισε τα χρώματα που εμφανίζονται στο μοτίβο και χρησιμοποίησέ τα ως βάση για τα υπόλοιπα κομμάτια του outfit. Η επέλεξε ένα κλασικό print, όπως το πούα, το ριγέ ή το καρό.

Αειθαλή λουλούδια

Το πιο σημαντικό είναι να ξέρεις είναι ότι το φλοράλ δεν έχει εποχή. Συνηθίζουμε να το φοράμε περισσότερο την άνοιξη που όλη η φύση γεμίζει λουλούδια, όμως μπορείς να το φορέσεις άνετα οποιαδήποτε μέρα του χρόνου θέλεις, συνδυάζοντάς το με τα κατάλληλα για την εποχή χρώματα και υφές. ●

Τα λεφτά
δεν είναι το παν.
Συνήθως
δεν είναι
καν αρκετά.
- Ανώνυμος

CITY GUIDE

Gimme Shelter Film Festival Pop Up Monday

Το ντοκιμαντέρ της **PJ Harvey**, «*A Dog Called Money*», για πρώτη φορά στην Αθήνα, τη Δευτέρα 4 Απριλίου, στο **Gagarin 205 Live Music Space**

Επίκαιρο όσο ποτέ, με τη φρίκη του πολέμου και τη δύναμη της γυναικείας φωνής σε πρώτο πλάνο. Η μουσικός και συγγραφέας PJ Harvey και ο βραβευμένος Ιρλανδός φωτογράφος, σκηνοθέτης και συγγραφέας Seamus Murphy ξεκίνησαν ένα μεγάλο ταξίδι έμπνευσης και δημιουργίας που πέρασε από Αφγανιστάν, Κόσσοβο, Ειδομένη και Ουάσινγκτον. Εκείνη συλλέκτης λέξεων, εκείνος συλλέκτης εικόνων. Στην επιστροφή οι λέξεις έγιναν ποιήματα. Τραγούδια. Ολόκληρο άλμπουμ που ηχογραφήθηκε μπροστά σε κοινό, σε ένα μοναδικό καλλιτεχνικό πείραμα, στο installation «Recording in Progress», στο Somerset House του Λονδίνου.

Ευφάνταστο, ευαίσθητο και πρωτότυπο, όσο και η δημιουργική διαδικασία που καταγράφει, το «*A Dog Called Money*» αποτελεί ένα οδοιπορικό στην έμπνευση, τη σύνθεση και την ηχογράφηση του 9ου studio album της PJ Harvey, «*The Hope Six Demolition Project*». Το rockumentary θα προλογίσει ο σκηνοθέτης Seamus Murphy και τη βραδιά θα ανοίξουν οι The Noise Figures, το συγκρότημα που άνοιξε την τελευταία εμφάνιση της PJ Harvey στην Αθήνα το 2016.

-Δ. Αθανασιάδης

Περισσότερες πληροφορίες στο www.GSFFathens.com

ΓΕΥΣΗ

Επιμέλεια
NENEΛΑ
ΓΕΩΡΓΕΛΕ

Στου Sam για αυθεντικό burger όπως Αμερική

Ο μάγος του burger βρίσκεται στο Κουκάκι

Στον πάγκο με θέα τον πεζόδρομο της Δράκου κάθονται στη σειρά τρία πιτσιρικά, ηλικίας 6-8 χρονών. Ευλαβικά αποσιωμμένα στο γεύμα τους: ζουμερά burgers που ξεπερνούν κατά πολύ το μέγεθος της παιδικής τους χούφτας. Δεν ακούγεται ούτε κιχ. Η μαμά τους έχει αποσυρθεί στην απέναντι γωνία, απολαμβάνει με την ψυχία της το δικό της burger. «Δεν μπορείς να φανταστείς πώς κάνουν για τα burgers σου», την ακούω να λέει στον Sam. Πλησιάζω κι εγώ αυτή την αεικίνητη φιγούρα που πλάθει μπιφτέκια, τηγανίζει πατάτες, σταλάζει κέτσαπ μέσα σε ψωμάκια — όλα την ίδια στιγμή. “Give me five!”, λέει γελαστά ο Sam, κλείνοντας μου το μάτι. Και «σε πέντε» αρχίζει να μου εξιστορεί τη ζωή του...

«Από πολύ μικρός μου άρεσε να μαγειρεύω. Την τέχνη του burger όμως τη διδάχτηκα στο Memphis, στο εστιατόριο του θείου μου, που έκανε burgers από πολύ παλιά. Μπήκα στην κουζίνα με το έτσι θέλω και δήλωσα: “Θέλω να μάθω να φτιάχνω burgers”! Όταν γύρισα πίσω στην Ελλάδα, έφερα μαζί μου ένα original menu, πιστό στις συνταγές, το ψωμί, και σε όλο αυτό το concept που λέγεται burger. Είμαι πολύ αυστηρός στην ποιότητα των υλικών μου. Το μυστικό; Να είναι όλα φρέσκα! Εκεί είναι η επιτυχία. Παίρνω ένα συγκεκριμένο κομμάτι από φρέσκο μοσχαράκι γάλακτος για τον κιμά μου, το ψωμάκι το φτιάχνω μόνος μου, το μπέικον είναι αληθινό μπέικον και όχι πολτός, η BBQ sauce μου είναι από την Αμερική, ακόμη και το αλάτι που βάζω έχει τη σημασία του».

Ο Sam γύρισε από την Αμερική το '15 και την ίδια χρονιά άνοιξε το πρώτο του εστιατόριο στα Χανιά. Κατά τύχη. Είχε πάει στην Κρήτη για να βρει σπίτι στο γιο του που πέρασε στο Πολυτεχνείο εκεί. Ερωτεύτηκε την πόλη με την πρώτη ματιά, και αποφάσισε να μείνει. Τον λάτρεψαν όλοι, γιατί ο Sam είναι καλλιτέχνης κι έξω καρδιά: εκτός από φοβερός μπεργκερομάγειρας, παίζει μουσική, τραγουδάει και αστειεύεται. Το Sam Burgers της Αθήνας, μια

ανάσα από το σταθμό του μετρό Συγγρού Φιξ, άνοιξε τον περασμένο Μάιο. Και γνωρίζει τέτοια επιτυχία που από τότε μέχρι σήμερα ο Sam έχει ζυμώσει τόνους και τόνους κιμά!

Ο Sam επιμένει ότι πρέπει οπωσδήποτε να δοκιμάσω το ομώνυμο Sam Burger. Αφού γνώσω καταφατικά, χάνεται για λίγα λεπτά στην κουζίνα, ύστερα επιστρέφει με ένα πελώριο burger και χρυσαφένιες πατατούλες. «Αυτό είναι το X Large μέγεθος;» ρωτάω.

«Μα όχι!», λέει ο Sam «είναι το κανονικό!». Στην πρώτη μπουκιά νομίζω αλληθώρισα. Για τι να πρωτοπώ; Για το συννεφένιο, βουτυράτο ψωμάκι (που για εμένα ο Sam θα έπρεπε να το κάνει πατέντα); Για το ζουμερότατο μπιφτέκι; Για το τραγανό, πεντανόστιμο μπέικον; Για το άψογο καραμελωμένο κρεμμύδι; Για τις σάλτσες (mayo και BBQ Mississippi sauce) που έδεναν όλα τα υλικά μεταξύ τους φέρνοντας την απόλυτη αρμονία; Μα τον Θεό των burgers, τούτο εδώ το μπιφτεκόψωμο ήταν από τα καλύτερα της ζωής μου! Γεγονός που μάλλον αποκάλυψε το γουρλωμένο βλέμμα μου, έτσι που ο Sam έβαλε τα γέλια. «Στο είπα: όποιος έρχεται εδώ, φεύγει με χαμόγελο», λέει και τρέχει πάλι τραγουδώντας στην κουζίνα.

Υ.Γ. Στον κατάλογο θα βρεις 10 burgers με μοσχαράκι και 4 με κοτόπουλο. Να τα δοκιμάσεις όλα, ένα προς ένα. Αποκλείεται να μην σε ενθουσιάσουν. Μαζί να πάρεις οπωσδήποτε πατάτες, αλλά και το Dr Pepper, το all time classic αναψυκτικό της Αμερικής, πιο παλιό και από την Coca Cola!

Δράκου 3-5, Κουκάκι, 210 7546066, Fb: Sam Burgers, Instagram: @samburgers_gr, Και delivery μέσω efood και Wolt

ΠΟΥ
ΤΡΩΜΕ

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ
ΒΝΑΤΣΙΟΥ

ΚΡΙΤΙΚΗ
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΩΝ /
ΠΡΟΣΩΠΑ /
ΑΦΙΞΕΙΣ /
ΣΥΝΤΑΓΕΣ /
TIPS ΓΕΥΣΗΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΟΥΣΑΚΗΣ

Ένας σύγχρονος νομάδας

ΤΕΧΝΗ

ΠΡΟΤΖΕΚΤΟΡΑΣ

Της VILLY CALLIGA

Γεννήθηκε και μεγάλωσε στη Αθήνα. Στα 80s, σε ηλικία 15 ετών, σε μια υπαίθρια αγορά αγόρασε την πρώτη του κάμερα Zenit μαζί με ένα παλιό πτυσσόμενο αναλογικό εξοπλισμό σκοτεινού θαλάμου σε βαλιτσάκι. Αυτό ήταν. Τη φωτογραφία την ένωσε δικιά του ως μέσο, από την αρχή. Στην πορεία, όπως λέει, αναγκαζόταν να μάθει ολοένα καλύτερα το τεχνικό κομμάτι για να έχει μεγαλύτερη ελευθερία στο δημιουργικό. Μιλήσαμε με τον Γιάννη Ρουσάκη, με αφορμή τη νέα του σειρά ψηφιακών κολάζ με τίτλο «LIVE LIKE THIS» που θα παρουσιαστεί στον Πολιτιστικό Χώρο Macart τον Απρίλιο.

Γιάννη, πρόσφατα επέστρεψες στην Ελλάδα από Σιγκαπούρη που ζούσες και εργαζόσουν. Πριν σε βρήκαμε στην Αγγλία και πιο παλιά σε διάφορες χώρες ανά τον κόσμο. Είσαι ένα είδος σύγχρονου νομάδα... Ζω και δουλεύω σε διάφορα μέρη του κόσμου εδώ και πολλά χρόνια. Αυτός ο τρόπος ζωής μου ταιριάζει, η αίσθηση ότι τίποτα δεν είναι για πάντα. Δίνει χώρο για εξέλιξη η περιπλάνηση έξω από την περίμετρο της κουλτούρας στην οποία γεννιέται κάποιος. Γίνομαι νευρωτικός όταν νιώθω ότι εγκλωβίζομαι σε καταστάσεις που μου επιβάλλονται. Προτιμώ να είμαι κάπου πραγματικά παρών, όσο μπορώ κι αντέχω να είμαι, γνωρίζοντας ότι το διάλεξα συνειδητά.

Ζώντας για χρόνια σε διάφορες χώρες έγινες κοινωνός του πολιτισμού και της κουλτούρας τους. Αυτό επηρέασε τη φωτογραφική ματιά σου; Ως φωτογράφος δούλεα θέματα που με κινητοποιούσαν στην κάθε περίοδο της ζωής μου. Φωτογράφισα σκηνές σε βουδιστικά μοναστήρια στο Κασμίρ. Έζησα στην Ινδία, την Γκάνα, το Ομάν. Λάτρεψα τη ζωή στην Καμπότζη και το Λάος. Στη Μέση Ανατολή, όπου έζησα χρόνια, είδα τη σύγκρουση της νομαδικής παράδοσης των Βεδουίνων με τον σύγχρονο ομογενοποιημένο κόσμο. Βρήκα ζωές φτιαγμένες από το τίποτα στη μέση της ερήμου, να πατούν ταυτόχρονα στο χτες και το σήμερα.

Δεν φοβήθηκες ότι θα κατέληγες δέσμιος του couleur locale; Στην αρχή ανησυχούσα υπερβολικά να μην πέσω στη παγίδα του φολκλόρ, του οριεντάλ στερεοτύπου, να μην αδικήσω την κουλτούρα με την άγνοιά μου. Μια μέρα σταμάτησα σε ένα χωριό στη μέση του πουθενά, στα σύνορα Εμιράτων και Σαουδικής Αραβίας, μπροστά σε μια μεγάλη σκηνή με παλιά κόκκινα χαλιά, όπου οι γέροντες της κοινότητας έπιναν τσάι στη σειρά, με λευκές καντούρες, μαγκούρες και τουφέκια, μπροστά σε μια γιγαντοσθόνη που έπαιζε ένα επεισόδιο από τα «Χρυσά κορίτσια». Εκεί κατάλαβα πως καλά θα έκανα να χαλαρώσω λίγο και να το απολαύσω.

Παρόλο που φωτογράφιζες χρόνια, απέφυγες να εκθέσεις τη δουλειά σου. Ήταν συνειδητή επιλογή; Ναι, μου πήρε χρόνια να δείξω δουλειά μου σε κοινό. Ό,τι έφτιαχνα ήταν προσωπική υπόθεση, πίστευα ότι δεν θα αφορούσε και κανέναν έτσι κι αλλιώς. Έκανα λάθος. Έχει σημασία να νιώθει κανείς ότι υπάρχει και επικοινωνεί σε ένα κοινωνικό σύνολο. Είμαι ευγνώμων προς όλους όσοι έρχονται να δουν τη δουλειά μου.

Το ψηφιακό κολάζ με ποιον τρόπο μπήκε στη ζωή σου; Το ψηφιακό κολάζ ήρθε κι έμεινε χωρίς να το καταλάβω. Το χαίρομαι και το γλεντάω, με κάνει να νιώθω ελεύθερος. Με τη φωτογραφία νιώθω ένα ιδιαίτερο βάρος ευθύνης στην αποτύπωση, ειδικά όταν δουλεύω με

ανθρώπους που μου εμπιστεύονται τη στιγμή τους για να την κάνω εικόνα. Στο κολάζ, όμως, η διαδικασία είναι εντελώς προσωπική και ελαφρώς αναρχική. Είμαι μόνος με τις αναφορές, τις διαθέσεις, τις εμμονές μου και ορμάω με κέφια προς σουρεαλιστικές κατευθύνσεις. Κάνω πάρτι μόνος μου, με λίγα λόγια!

Τον επόμενο μήνα θα παρουσιάσεις στο κοινό μια νέα σειρά από κολάζ. Θα μας μιλήσεις λίγο για αυτή την έκθεση; Το θέμα, στο οποίο γυρνάω με τη νέα σειρά κολάζ με τίτλο «LIVE LIKE THIS», είναι η αναμέτρηση με τις συλλογικές και προσωπικές ψευδαισθήσεις μας. Η κατανόηση της πραγματικότητας από ένα παραληρηματικό ανσάμπλ μανιακών θηλαστικών, όπως είναι το ανθρώπινο γένος.

Γιατί θεωρείς ότι το ανθρώπινο γένος είναι μανιακό; Είμαστε το μόνο είδος στον πλανήτη που πρέπει να σπρωχθεί πρωί πρωί, να ντυθεί και να πάει να πουλήσει φριτζές στο mall, έχοντας ταυτόχρονα σαφή επίγνωση του κύκλου της ζωής και του θανάτου του. Και γι' αυτό τον λόγο, πιστεύω, έχουμε ως γκρουπ άλυτα θέματα και νεύρα, γενικώς.

Η επίγνωση του κύκλου ζωής και θανάτου μας δεν θα έπρεπε να μας κάνει πιο σοφούς στον τρόπο που επιλέγουμε να «συναλλαχθούμε» με τον εαυτό μας και τους γύρω μας; Θα έπρεπε αλλά δυστυχώς παίρνουμε τον εαυτό μας και τις απόψεις μας πολύ στα σοβαρά. Κάνουμε όσο περισσότερο θόρυβο μπορούμε. Βάζουμε με στόμφο παντού κόκκινες γραμμές, έντρομοι και χαμένοι στις παραισθήσεις μας. Για χιλιάδες χρόνια, έργα τέχνης μιλούσαν ακριβώς για αυτή την εντελώς άνιση και παράλογη μάχη των ανθρώπων με το εγώ τους, που παθαίνει ντελίριο, αντιμέτωπο με υπαρκτά μεγέθη και ερωτήματα.

Οι ήρωές σου έρχονται αντιμέτωποι με αυτά τα ερωτήματα; Οι ήρωές μου βιώνουν την κατάρρευση μιας μεταπολεμικής αφήγησης ευημερίας και ασφάλειας στην οποία στήριζαν τις ζωές τους και τον αυτοπροσδιορισμό τους. Ίσως νιώθουν εξαπατημένοι και βουβά συμμετοχοί σε πράγματα στα οποία έπρεπε να αντιδράσουν. Η κλιματική κρίση και η κατάρρευση των οικοσυστημάτων, τα social media και η ζωή ως κυνική performance, η υπερκατανάλωση και οι επιπτώσεις της, όλα αυτά είναι ζητήματα που θίγονται στη δουλειά αυτή.

Θα έπρεπε να ήμασταν προετοιμασμένοι τον 21ο αι. για όσα ήρθαν καθώς τα προκαλέσαμε με τον έναν ή άλλο τρόπο; Το πρόβλημα με τον 21ο αι. είναι πως δεν έχουμε πια την πολυτέλεια για δικαιολογίες και βολικές αυταπάτες. Δεν μιλάμε πια για τόξα, βέλη και άγριο φυσικό πλούτο που μοιάζει ανεξάντλητος. Σήμερα ο βασιλιάς είναι γυμνός, παθολογικά άπληστος, καίει τόνους πετρέλαιο κάθε μέρα και κάθετα πάνω σε πυρηνικές κεφαλές.

Οι εικόνες σου δείχνουν τη γύμνια του βασιλιά; Δοκίμασα να φτιάξω εικόνες στις οποίες ο θεατής θα περιπλανάται με οικειότητα, αλλά και με μια παράλληλη αίσθηση ότι κάτι δεν πάει καλά. Προσπάθησα να αγγίξω τα θέματα με τρόπο υπερρεαλιστικό, με εναλλαγή/συνύπαρξη τραγικού και κωμικού, σοβαρού και αστειού, με αντιπαραβολή τετριμμένου και εξωφρενικού/ονειρικού, ακροβατώντας μεταξύ κυνισμού και βαθιάς τρυφερότητας.

«LIVE LIKE THIS», εγκαίνια Σάβ. 16/4, Πολιτιστικός Χώρος Macart, Λενορμαν 244, καθημερινά 11.00-19.00

www.athensvoice.gr

Διαβάστε όλη τη συνέντευξη

ΑΔΙΑΦΟΡΗ ★
ΜΕΤΡΙΑ ★★
ΚΑΛΗ ★★★
ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ ★★★★
ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ ★★★★★

☞ Το πιο διάσημο
χαστούκι στο Χόλιγουντ

critic's CHOICE

MORBIUS

MORBIUS ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Ντάνιελ Εσπινόζα ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Τζάρεντ Λέτο, Άντρια Αρτζόνα, Ματ Σμιθ, Τζάρεντ Χάρις

Παγιδευμένος για όλη του σχεδόν τη ζωή σε ένα σώμα σημαδεμένο από σπάνια ασθένεια του αίματος που τον οδηγεί αργά αλλά σταθερά στο θάνατο, ο ιδιοφυής βιοχημικός Μάικλ Μόρμπιους πειραματίζεται με παράνομες και ανορθόδοξες μεθόδους. Το αποτέλεσμα είναι να μεταμορφωθεί σε ένα είδος βαμπίρ που οι υπεράνθρωπες δυνάμεις του διατηρούνται μόνο όσο ι ανθρωπίνο αίμα.

Ο Morbius είναι από τους πιο αμφιλεγόμενους ήρωες της Marvel. Γεννημένος το 1971 στο τεύχος 101 του *Amazing Spider Man*, με αρχική αποστολή του να είναι η αντιπαλότητα με τον Άνθρωπο-Αράχνη, ο Morbius αποτελεί έναν χαρακτήρα που πασχίζει να κάνει το καλό αλλά οι συνθήκες της νέας του ζωής δεν του το επιτρέπουν. Με πειραματόζωο τον ίδιο του τον εαυτό, ο αποφασισμένος και απελπισμένος επιστήμονας πετυχαίνει όχι μόνο να κερδίσει παράταση ζωής αλλά και να αποκτήσει υπεράνθρωπες δυνάμεις. Όμως το συνθετικό αίμα της νυκτερίδας που πλέον κυλά στις φλέβες του χρειάζεται συνεχή ενίσχυση από ανθρώπινο αίμα για να διατηρεί τις θαυματουργές ιδιότητές του. Η σύζευξη του κλασικού βαμπρικού μύθου με την τεχνοτροπία των υπερηρώων της Marvel προκαλεί την προσδοκία μιας αληθινά ξεχωριστής περιπέτειας. Στο καλοφτιαγμένο πρώτο μέρος κάμπτονται οι απαιτήσεις ακόμη και των πιο δύσκολων θεατών, καθώς ο άνισος Ντάνιελ Εσπινόζα («Child 44», «Το κρησφύγετο», «Life») πετυχαίνει διάνια στη δημιουργία μιας υπερβατικής για το είδος ατμόσφαιρας τρόμου. Χάρη σε μια σειρά ψαγμένων στιγμιότυπων (ευρηματικές εικόνες, πετυχημένοι χαρακτήρες, δυνατές ανάσες χιούμορ) που συνθέτουν μια αίσθηση απροσδιόριστης μελαγχολίας, ο Σουηδός σκηνοθέτης καταφέρνει να δώσει μια σχετικά ρεαλιστική πραγματικότητα. Οι βασικοί χαρακτήρες σε τούτο το πένθιμο σκηνικό σπκνώνουν τον δικό τους σταυρό του μαρτυρίου. Καθώς ο ήρωας με τον επίσης ανάπμο κολλητό του βγάζουν όλη την πίκρα τους —αν και πασπαλισμένη από διαλόγους αυτοσαρκασμού— για τη μοίρα των «λίγων απέναντι στους πολλούς» ο σκηνοθέτης τους δίνει ξεκάθαρο ηθικό προβάδισμα για όσα μακάβρια ακολουθήσουν. Το καθοριστικό πείραμα στο πλοίο δεν είναι μόνο η επιβεβαίωση όλων των παραπάνω αλλά και μια σκηνή φτιαγμένη με τρομερή ένταση. Το υπόγειο θρίλερ που υφαινόταν για σχεδόν 40 λεπτά αρχίζει πλέον να παίρνει ξεκάθαρη μορφή, καθώς το πρόσωπο του αιμοσταγούς βρικόλακα εναλλάσσεται με αυτό της αγγελικής ομορφιάς του Λέτο (κάτι που προφανώς είχε στον νου του ο Εσπινόζα όταν επέλεγε τον μέχρι πρότινος «Τζόκερ» της «Ομάδας αυτοκτονίας» για τα δικά του σχέδια) και το πέρασμα της δράσης σε άλλα επίπεδα ανοίγει την όρεξη για περισσότερο θέαμα. Όμως δυστυχώς η ταινία δεν ολοκληρώνεται με την ανάλογη ισορροπία. Η κατασκευή αρχίζει να βαραίνει από τον βομβαρδισμό των ειδικών εφέ, οι εξαυλωμένες φιγούρες του Καλού και του Κακού πετάνε από τον ένα ουρανοξύστη στον άλλον, πολλές φορές χωρίς σκοπό, το συναισθηματικό βάθος της κεντρικής ιδέας καλύπτεται πλέον από ανούσια ηθικά διλήμματα ή τετριμμένα τσιτάτα για το «τέρας που κρύβουμε μέσα μας». Ακόμη κι έτσι πάντως, η ταινία βλέπεται με άνεση και, αν συνοδευτεί από την αναμενόμενη εμπορική επιτυχία, λογικά σε κάνα-δυο χρόνια θα έχουμε και τη συνέχεια της, όπως δηλώνει άλλωστε και το ανοιχτό φινάλε της.

JUST THE FACTS

Morbius ***½

Η Marvel σε ξένα λημέρια

Ο πατέρας ***

Σερβικό δράμα, οικουμενική πραγματικότητα

Γυναίκες μαχήτριες: Η τριπλή απελευθέρωση ***

Οι εργάτριες της επανάστασης

Cunningham ***½

Ο φιλόσοφος του Χορού

Sonic: Η ταινία 2 -

Videogame μεταμορφώσεων

Τα ρόδια του Ναγκόρνο Καραμπάχ -

Ο όλεθρος του πολέμου

ΑΚΟΜΗ

Το «**Sonic: Η ταινία 2**» του Τζεφ Φάουλερ αποτελεί συνέχεια της πρώτης ταινίας που βασίζεται σε έναν χαρακτήρα videogame της Sega, βγήκε στις αίθουσές μας τον Φεβρουάριο του 2020 κι είχε κόψει γύρω στις 35.000 εισιτήρια πριν βάλει λουκέτο στα σινεμά η πανδημία.

Ξανά συνδυασμός ανθρώπων και ψηφιακών ηρώων (θυμίζουμε ότι ο Σόνικ είναι σκαντζόχοιρος) σε μια κωμική περιπέτεια όπου ο Τζιμ Κάρρεϊ έχει και πάλι τον πρώτο κωμικό ρόλο.

»» Το ντοκιμαντέρ «**Τα ρόδια του Ναγκόρνο Καραμπάχ**» του Θωμά Σίδερη είναι μια καταγραφή του ξεριζωμού του ντόπιου πληθυσμού της πόλης του Νοτίου Καυκάσου εξαιτίας του πολέμου.

Γυναίκες μαχήτριες: Η τριπλή απελευθέρωση ***

ΠΑΡΑΓΩΓΗ - ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ - ΣΕΝΑΡΙΟ: Λεωνίδας Βαρδαρός MONTAZ: Αγγελική Χατζή

Η ιστορία κάποιων γυναικών που έζησαν πολύχρονες διώξεις, φυλακίσεις και εξορίες από την εποχή της δικτατορίας του Μεταξά μέχρι τον Εμφύλιο και τη Χούντα των Συνταγματαρχών.

Το σινεμά του έμπειρου κινηματογραφιστή Λεωνίδα Βαρδαρού είναι ταγμένο δίπλα στους πολιτικούς και κοινωνικούς αγώνες του ελληνικού λαού στη διάρκεια του 20ού αιώνα. Μέσα από αυθεντικές μαρτυρίες 22 γυναικών που έδωσαν τον δικό τους αγώνα και τιμωρήθηκαν για αυτό, μαθαίνουμε τις προσωπικές ιστορίες τους και τις πιέσεις που τους ασκήθηκαν από τα αυταρχικά καθεστώτα. Αρκετές από αυτές είδαν τους άνδρες ή τους γονείς τους να παίρνουν τον δρόμο της φυλακής, της εξορίας, ακόμη και του εκτελεστικού αποσπάσματος και δεν δίστασαν να ακολουθήσουν την ίδια πορεία. Η ιστορική έρευνα ανήκει στις ιστορικούς Τασούλα Βερβενιώτη και Λη Σαράφη. Το κυριότερο ατού του φιλμ είναι ο αφτιασίδωτος λόγος των γυναικών που αποφεύγουν τις μεγάλες κουβέντες και δείχνουν ότι τα «κατορθώματά» τους δεν ήταν τίποτε περισσότερο από τον μοναδικό δρόμο που μπορούσαν να τραβήξουν.

Cunningham **1/2

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ - ΣΕΝΑΡΙΟ - MONTAZ: Άλα Κόβγκαν
ΜΟΥΣΙΚΗ: Βόλκερ Μπέτελμαν

Η ιστορία του καινοτόμου χορογράφου Μερς Κάνινγκχαμ, οι πρώτες δουλειές του οποίου είχαν αντιμετωπιστεί με δυσπιστία και επιφυλακτικότητα από το καλλιτεχνικό στερέωμα της εποχής.

Το τρισδιάστατο θέαμα σε μερικές από τις πιο φημισμένες δουλειές του Αμερικανού δημιουργού Μερς Κάνινγκχαμ είναι από μόνο του ικανό κριτήριο για να επιλέξει να δει κάποιος το φιλμ της Κόβγκαν που έχει πλούσιο αρχαιακό υλικό ενισχυμένο από τις πρωτοπόρες δουλειές του καλλιτέχνη. Επιπλέον κάποιες χρήσιμες πληροφορίες από την προσωπική ιστορία του χορογράφου που προσέγγισε από μια άλλη, σαφώς πιο ανατρεπτική και μεταμοντέρνα οπτική, την ανθρώπινη κίνηση καθιστούν το ντοκιμαντέρ κάτι παραπάνω από ενδιαφέρον. Ο χορός όχι μόνο ως εργαλείο καλλιτεχνικής έκφρασης αλλά ως κατευθυντήριο τρόπος ζωής προσφέρεται μέσα από κάποιες δυνατές σκηνές σε αυτό το υβρίδιο τεχνολογικής υπεροχής, νοσταλγικής ματιάς και μεταμοντέρνας αντίληψης.

Ο πατέρας (ΟΤΑ) ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Σρνταν Γκολούμποβιτς
ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Γκόραν Μπογκντάν, Μπόρις Ισάκοβιτς

Σε μικρή πόλη της Σερβίας ένας μεροκαματιάρης πατέρας χάνει την κηδεμονία των παιδιών του επειδή «δεν μπορεί να τους προσφέρει τα απαραίτητα στοιχεία μιας αξιοπρεπούς ζωής» σύμφωνα με το πόρισμα των εκπροσώπων της κοινωνικής πρόνοιας. Ο Σέρβος σκηνοθέτης Σρνταν Γκολούμποβιτς έχει αποδείξει και στο παρελθόν την αδυναμία του στα οικογενειακά δράματα όπου ένας γονιός μπαίνει σε σκληρή δοκιμασία για τη σωτηρία των δικών του. Κι αν στην «Παγίδα» του 2007 το πρόσχημα της δράσης ήταν ένα δίλημμα που οριακά δεν γινόταν ηθοπλαστικό, εδώ ο ώριμος σκηνοθέτης προσεγγίζει ευαίσθητα και εσωτερικά το συγκινητικό δράμα του ήρωά του. Το σενάριο βασίζεται σε πραγματικά γεγονότα: ο σκηνοθέτης το εμπνεύστηκε όταν έμαθε την ιστορία ενός πατέρα που εγκαταστάθηκε στο Υπουργείο Εργασίας για μέρες, διαμαρτυρόμενος που του πήρε τα παιδιά η Πρόνοια. Ο Γκολούμποβιτς πήγε να τον γνωρίσει και να του συμπαρασταθεί, μαθαίνοντας έτσι από πρώτο χέρι την περιπέτειά του. Η ταινία, που κέρδισε 2 βραβεία στο Φεστιβάλ Βερολίνου (κοινού και οικουμενικής επιτροπής), ξεκινά με μια σκηνή απόφας απελπισίας – η μητέρα που απειλεί να καεί μαζί με τα παιδιά της αν δεν δώσουν στον άντρα της τα λεφτά που του χρωστούν – και συνεχίζει με μια αμεσότητα που μιλά κατευθείαν στην καρδιά του θεατή. Μεγάλο μερίδιο της αξίας του φιλμ ανήκει στον σπουδαίο πρωταγωνιστή που ήταν υποψήφιος για την κορυφαία αντρική ερμηνεία της χρονιάς στα βραβεία της Ευρωπαϊκής Ακαδημίας Κινηματογράφου.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Δημήτρης ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΗΣ

Ο Χορός του Οδυσσέα: Επώδυνη Διαδρομή στη Γνώση

Ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΗΣ ΜΙΛΑΕΙ ΓΙΑ ΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΟΥ ΕΓΡΑΨΕ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ «ΟΔΥΣΣΕΩΣ ΣΧΕΔΙΑ» ΤΟΥ ΔΗΠΕΘΕ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ, ΣΕ ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑΝΝΗ ΜΑΡΓΑΡΙΤΗ

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΦΛΩΡΑΚΗ

© MANOLIS BARDANIS

Από τα «Bass Fairy Tales», τον προηγούμενο δίσκο του **Δημήτρη Οικονομάκη**, παρακολουθούσα τον ιδιαίτερο τρόπο που έχει να αναμιγνύει και να εναλλάσσει τους ήχους των οργάνων. Διαλέγει μια σειρά από μοτίβα και πάνω σ' αυτά στήνει σφικτοδεμένα ενορχηστρώσεις που αναπτύσσονται περίπου με τον τρόπο που δουλεύει η αράχνη για να υφάνει τον ιστό της. Στο «Ulysses Dance» τα πράγματα είναι ακόμη πιο ενδιαφέροντα. Ίσως για εδώ, το βίωμα είναι πολύ πιο έντονο: όλοι μεγαλώσαμε με τα ταξίδια του Οδυσσέα, όλοι νιώσαμε την αγωνία του για την επιστροφή, όλοι ζήσαμε τη νοσταλγία του, όλοι διαβάσαμε ανάμεσα στις γραμμές, ότι το ταξίδι προς τη γνώση γίνεται πάνω σε μια μικρή σχεδιά...

Πότε θυμάστε να διαβάζετε για πρώτη φορά την Οδύσσεια; Στα «Κλασσικά εικονογραφημένα». Φαντασμαγορικές περιπέτειες που μάγεψαν όλα τα παιδιά. Επανερχόμουν βέβαια ανά δεκαετία. Ανακαλύπταμε καλλιτεχνικά το 2013, όταν μου ζήτησε να γράψω τη μουσική για το «Πέερ Γκύντ» στο ΚΘΒΕ. Δεν ξέρω πώς, έτσι ξαφνικά, του ήρθε η ιδέα... Τρόμαξα λίγο, έπρεπε να αναμετρηθώ με τον Grieg! Έκανα λοιπόν τα δικά μου, μάλλον τα κατάφερα αλλά κυρίως μαγεύτηκα από το θέατρο. Όλα ξεκινούν με μια απλή ανάγνωση και σιγά σιγά δημιουργείται ένας θαυμαστός κόσμος. Συνεννοηθήκαμε αμέσως με τον Μαργαρίτη. Αναφορές, αισθητική, όραμα, σαφήνεια. Έκτοτε συνεργαζόμαστε σταθερά.

Ποια είναι τα στοιχεία που σας κάνουν να νιώθετε κοντά σ' αυτό το ποίημα του Ομήρου; Τα πολλά πρόσωπα της θάλασσας. Ξέρετε, για πολλούς μήνες ζω και φτιάχνω τις μουσικές μου πάνω σε ένα ιστιοπλοϊκό. Νά 'ναι καλά η τεχνολογία! Εντάξει, δεν περνάω και τις περιπέτειες του ήρωα αλλά αφήνω τη φαντασία μου να υπερβάλλει πού και πού. Υποθέτω ότι η τέχνη είναι ένα παιχνίδι του μυαλού που τρέφεται από τους μύθους και πλάθει καινούργιους.

Πώς ξεκίνησε η συνεργασία σας με τον Γιάννη Μαργαρίτη, σκηνοθέτη της «Οδυσσέως Σχεδίας»; Ξεκίνησε στο συγκρότημα του σχολείου. Έπαιζα μπάσο κι αυτός τραγουδούσε το «Hey Jude». Ξαναβρεθήκαμε καλλιτεχνικά το 2013, όταν μου ζήτησε να γράψω τη μουσική για το «Πέερ Γκύντ» στο ΚΘΒΕ. Δεν ξέρω πώς, έτσι ξαφνικά, του ήρθε η ιδέα... Τρόμαξα λίγο, έπρεπε να αναμετρηθώ με τον Grieg! Έκανα λοιπόν τα δικά μου, μάλλον τα κατάφερα αλλά κυρίως μαγεύτηκα από το θέατρο. Όλα ξεκινούν με μια απλή ανάγνωση και σιγά σιγά δημιουργείται ένας θαυμαστός κόσμος. Συνεννοηθήκαμε αμέσως με τον Μαργαρίτη. Αναφορές, αισθητική, όραμα, σαφήνεια. Έκτοτε συνεργαζόμαστε σταθερά.

Ποια στοιχεία σας εντυπωσίασαν στην οπτική του Μαργαρίτη πάνω στην Οδύσσεια; Δημιούργησε μια τελετουργία που περιγράφει την επώδυνη διαδρομή προς τη γνώση. Το ζύγισμα ανάμεσα στον ηρωισμό και τον συμβιβασμό. Έχει μια συγκινητική θεατρική, σκηνική και υποκριτική λιτότητα. Η λέξη «Σχεδία» υπονοεί πολλά.

Πόσο εύκολο ή δύσκολο είναι να γράψει κάποιος μουσική για ένα τόσο σπουδαίο έργο; Νομίζω ότι τόσο μεγάλα έργα, που ταυτόχρονα έχουν περιγραφική δύναμη και εξωστρέφεια, υπαγορεύουν το υλικό στον μουσικό. Θα βάλω τους δικούς μου ήχους βέβαια, τη δική μου ματιά. Θα είναι και η δική μου ιστορία. Αλλά οι εικόνες είναι έντονες. Με οδηγούν.

Ποια όργανα διαλέξατε; Βιολοντσέλο και φλάουτο, που προσδίδουν μια κλασικότερη διαχρονικότητα. Νέι και μακρινός απόηχος μπαγλαμά που προσδίδουν ένα μεσογειακό άρωμα. Ένα άγριο σαξόφωνο σε μία μάχη. Κι αλλού υπόκωφος ηλεκτρισμός με συνειδητά παλιομοδίτικες ηλεκτρικές κιθάρες, επίκληση στη νοσταλγία. Έγχορδα, κοντραμπάσο και δυνατά, συχνά πρωτόγονα, κρουστά. Εξάιρετοι μουσικοί με συνοδεύουν. Μαυρογενίδου, Λαμπράκης, Βονε, Φωτίου. Και μια συγκινητική φωνή, η Μαρίνα Σκιαδαρέση. Ήθελα κι εγώ, ταξιδεύοντας με τον ήρωα, να πω δυο λόγια με ένα τραγούδι.

Υπάρχουν πολλά και διαφορετικά ιδιώματα που περνούν μέσα από την «Οδυσσέως Σχεδία». Τι σας έκανε να απλωθείτε τόσο πολύ μουσικά; Πρώτον γιατί το ζητά η αφήγηση. Τα συναισθήματα και οι εικόνες αλλάζουν με σφοδρότητα. Ο μύθος κι ιστορία, το δυσδιάκριτο «τότε» και το ομιχλώδες «σήμερα». Η μουσική ακολουθεί. Αλλάζει κι αυτή. Αλλά αυτή είναι η χαρά κι η πρόκληση. Γιατί δεν αισθάνομαι εγκλωβισμένος στο «στιλ», πράγμα που ίσχυε για τις προηγούμενες δισκογραφικές μου δουλειές. Είναι και θέμα χαρακτήρα. Δεν έγινα και σπουδαίος «τεχνικά» παίκτης... όχι ότι παίζω άσχημα δηλαδή. Το να γίνεις δεξιότεχνος προϋποθέτει μια ασκητική και συχνά εμμονική αφοσίωση στο όργανο ή στο είδος. Εγώ αγαπούσα την αλλαγή. Στην πορεία μου υπέκυπτα στη γοητεία των διαφορετικών ακουσμάτων χωρίς να αφήνω τα προηγούμενα. Έχει και αυτό το κόστος του. Χάνεις σε εξειδίκευση, ίσως και σε βάθος, κερδίζεις σε ευρύτητα. Τέλος πάντων, έτσι είμαι φτιαγμένος. Γι' αυτό αγαπώ το θέατρο, το soundtrack και τους σκηνοθέτες με ανοιχτούς ορίζοντες. Είμαι ελεύθερος να μιλήσω με όλους τους ήχους που αγάπησα και θαύμασα. Και κυρίως να φτιάξω καινούργιους.

Ποια είναι τα στοιχεία που πρέπει να έχει μια μουσική που συνοδεύει ένα δρώμενο για να τη θεωρήσετε αυτόνομη; Να διαθέτει δομή. Και κυρίως να διαθέτει ύψος. Σε κάθε έργο προηγείται μια συζήτηση με τον σκηνοθέτη. Και δημιουργείται, πριν αγγίξω τα όργανα, μια ατμόσφαιρα, ένας ήχος. Σε κάθε έργο διαφορετικός και διακριτός που διαπερνά όλο το έργο. Μπορεί να αφορά στα ηχοχρώματα, στην πολυπλοκότητα ή στην λιτή αρμονική δομή. Στον λυρισμό ή τη σκληρότητα. Αλλά κάθε έργο θέλω να είναι ιδιαίτερο. Μην νομίζετε ότι μιλώ μόνο για τα βαρύγδουπα, «Οδύσσεια», «Πέερ Γκύντ», «Γυάλινος κόσμος» κ.λπ. Έγραψα με την ίδια σοβαρότητα τη μουσική για το κουκλοθέατρο στην «Παραμυθοχώρα», Γλέντι.

Η μουσική της «Οδυσσέως Σχεδίας» πρόκειται να κυκλοφορήσει σε δίσκο ή cd; Άλλαξε πολύ ο τρόπος ακούμε τη μουσική. Πλατφόρμες, ψηφιακά άλμπουμ. Το cd μάλλον δεν έχει λόγο ύπαρξης πια. Το βινύλιο ως ρομαντικός φρετιχισμός –γιατί όχι– το σκέπτομαι. Για χρόνια ζήσαμε και δημιουργήσαμε με τον παλιό τρόπο παραγωγής. Όπου οι δισκογραφικές εταιρείες χρηματοδοτούσαν τις δουλειές μας ή «νοίκιαζαν» τα χέρια και τις ικανότητές μας για άλλους. Τέλος! Πλέον, εμείς οι μουσικοί είμαστε συσπειρωμένοι. Ήρθαν οι φίλοι μου κι έπαιξαν για εμένα. Πάω εγώ σε αυτούς. Στέλνουμε τα ηχογραφημένα μέρη μας μέσω internet. Ο φίλος μου ο Λύρας μου κάνει mastering στο Memphis και μου στέλνει το υλικό την άλλη μέρα. Όλοι για έναν και έναν για όλους. Έχει κι αυτό τη μαγεία του.

Ποιες είναι οι αγαπημένες σας διαδρομές στην πόλη; Ποιες μουσικές συνοδεύουν αυτές τις διαδρομές το τελευταίο διάστημα; Δεν περπατάω και πολύ στην πόλη. Αλλά τη βλέπω από το μπαλκόνι μου –έχω ωραία θέα– κι ο νους μου ταξιδεύει. Βάζω και τις μουσικές μου. Esbjorn Svensson Trio και Brad Mehldau, το έχουν προχωρήσει το είδος. Επίσης, κατόπιν προτροπής, τον Νικόλα Οικονόμου και τον Schnitzke. Για δεσ πόσα μας ξεφεύγουν! Τραγούδια δεν πολυακούω γιατί ο λόγος, αυτό είναι για εμένα το ισχυρό στοιχείο, περιορίζει τη φαντασία μου. Και ως συνθέτη. Έκαστος εφ' ω ετάχθη.

Τι ετοιμάζετε στο άμεσο μέλλον; Αυτές τις μέρες ξεκίνησε ο «Μπέμπης», βραβευμένο κείμενο της Βίλης Σωτηροπούλου σε σκηνοθεσία της Άσπας Τομπούλη. Ετοιμάζουμε δύο καινούργια θεατρικά με τον Μαργαρίτη. Ετοιμάζω την έκδοση άλλων 2 ψηφιακών άλμπουμ με μουσική από το θέατρο. Έχω να τρέξω και σε ιστιοπλοϊκούς αγώνες. Και να, με τις μουσικές, τα όνειρα, τα σχέδια, ξέχασα για λίγο ότι υπάρχει πόλεμος δίπλα μας. Αλλά έτσι πάει η ζωή... **Α**

www.athensvoice.gr
Διαβάστε όλη τη συνέντευξη

Monophonics: Επιστροφή με το "Sage Motel"

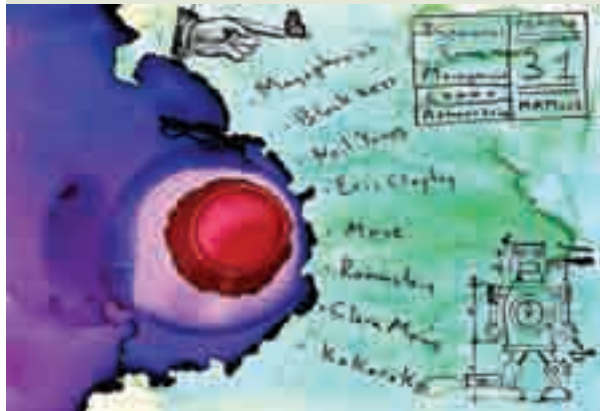
⇒ Υπάρχει στην πόλη Vernal της Utah ένα μικρό μοτέλ, που λέγεται Sage. Εκεί, ένας συγγραφέας γράφει σε μια παλιομοδίτικη Maplefield ένα μυθιστόρημα γεμάτο έρωτα, πάθος, θυμό και παραφορά. Εκεί, μια νεαρή καμαριέρα μελαγχολεί καθώς σκέφτεται τη ζωή της στη μέση του πουθενά. Εκεί, ένας ληστής τράπεζας αναρωτιέται αν τον έχει εντοπίσει η αστυνομία. Εκεί, οι **Monophonics**, αρκετά κοντά αλλά και αρκετά μακριά από τον τόπο καταγωγής τους, τη Bay Area του San Francisco, στήνουν το σκηνικό του πρώτου single "Warpaint", από τον νέο τους δίσκο, που έρχεται στις 13 Μαΐου κι έχει για τίτλο του το όνομα αυτού του ιστορικού motel της αμερικάνικης επαρχίας. Ο Kelly Finnigan και η σύγχρονη soul παρέα του στον έκτο δίσκο τους από το 2007, χρησιμοποιούν και πάλι υλικά που γνωρίζουν καλά όσοι τους υποστήριξαν φανατικά –και στην Ελλάδα– τα τελευταία χρόνια.

⇒ Άλλο ένα συγκρότημα, εξίσου αγαπητό στην Ελλάδα, που επιστρέφει ακριβώς έναν χρόνο μετά την προηγούμενη δουλειά του, είναι οι **Black Keys**. Αν το "Delta Kream" περιείχε μόνο διασκευές τραγουδιών από τον κόσμο των blues –και μάλιστα από τις σκληρότερες εκφάνσεις του– το "Dropout Boogie" περιλαμβάνει αποκλειστικά συνθέσεις του ντουέτου Auerbach/Karney, οι οποίοι μάλιστα υπόσχονται και πάλι σκληρό ήχο, που θα παραπέμπει στις πρώτες ηχογραφήσεις της μπάντας. Το "Wild Child" δείχνει απολύτως τις διαθέσεις και την κατεύθυνση του νέου δίσκου. Το "Dropout Boogie" κυκλοφορεί –κι αυτό, ακριβώς– στις 13 Μαΐου.

⇒ Ο **Neil Young** έρχεται με την επανακυκλοφορία σε box set τεσσάρων ακόμη δίσκων του, που κυκλοφόρησαν στη δεκαετία του '80. Πρόκειται για δίσκους που δεν θεωρήθηκαν από τους καλύτερους του Καναδού μουσικού, παρότι είχαν εξαιρετικές στιγμές. Πρόκειται για το folk "Hawks And Doves", το σκληρό "Reactor", το bluesy/jazzy –με τους Blue Notes– "This Note's For You" και το "Eldorado", ένα ep που είχε κυκλοφορήσει εκείνη την εποχή μόνο στην Ιαπωνία και τη Νέα Ζηλανδία.

Σημειώσεις Ενός Μονομανούς CXXXV

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΦΛΩΡΑΚΗ

⇒ Έχουμε πολύ μέλλον μέχρι τότε αλλά επειδή πάντα οι κυκλοφορίες της **Mobile Fidelity** έρχονται σε περιορισμένα αντίτυπα, οι φανατικοί του **Eric Clapton** που έχουν γερά hi-fi, καλό είναι να σπεύσουν να προπαραγγείλουν την audiophile –όπως πάντα– έκδοση της εταιρείας στο "Unplugged", που οι τυχερότεροι –και μεγαλύτεροι– από εμάς είχαν παρακολουθήσει από το MTV τον Ιανουάριο του 1992. Μαύρο βινύλιο, 45 στροφές και αριθμημένο box set, για ένα από τα πιο ιδιαίτερα albums του σπουδαίου βρετανού μουσικού.

⇒ Πρέπει να ομολογήσω ότι οι **Muse** δεν με άγγιξαν ποτέ ιδιαίτερα, με εξαίρεση τα πρώτα ένα ή δύο albums τους, την εποχή δηλαδή που συμμετείχαν με τον δικό τους ξεχωριστό τρόπο σ' αυτό το ιδίωμα, που ονομάζαμε εκείνη την εποχή brit pop. Καθώς οι δεινοσαυρικές ενορχηστρώσεις περισσότερο με ενοχλούν παρά με ελκύουν, απέτυχα να τους παρακολουθήσω στις αρχές των zeros, όταν υπέγραψαν με πολυεθνική. Δεν με μάγεψε διόλου ούτε το ολοκαίνουργιο "Compliance" από το επερχόμενο –στα τέλη του Αυγούστου– "Will Of The People", αλλά κάνει τόση φασαρία που είναι αδύνατο να το αγνοήσει κανείς.

⇒ Αν και ο ήχος των **Rammstein** με είχε κουράσει περίπου την ίδια εποχή που με κούρασαν και οι Muse, λίγο μετά το "Mutter", δηλαδή, βρίσκω το "Zeit" που προλογίζει το ομώνυμο υπό έκδοση album –στα τέλη Απριλίου– συγκλονιστικό και κορυφαίο! Έτσι προπαρήγγειλα μερικές από τις εκδόσεις του νέου τους δίσκου και περιμένω υπομονετικά, παίζοντας στην επανάληψη το ομώνυμο κομμάτι από το 10ιντσο, που ήδη κυκλοφορεί.

⇒ Όχι, η **Clara Mann** δεν είναι κάποια αποκάλυψη, κάποια καινούργια μεγάλη φωνή στην ιστορία της μουσικής, έρχεται όμως από την πατρίδα μου το Bristol, κουβαλώντας απόλυτα την αύρα της πόλης. Έτσι, την αγάπησα βαθιά κι είπα να γράψω δύο λέξεις για το mini album "Consolations", έναν γλυκό και τρυφερό δίσκο που φέρνει στο μυαλό την ομίχλη του Bristol κι ένα βαθύ εσωτερικό τραύμα.

P.S.: Να μη μας ξεφύγει για κανένα λόγο το "Could We Be More" των **Kokoroko**, αυτού του απίθανου σχήματος της νέας σκηνής της jazz του Λονδίνου! Κυκλοφορεί από την Brownswood του Gilles Peterson.

ΜΙΣΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΟΛΙΕΡΟΥ

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ ΑΝΤΖΕΛΑ ΜΠΡΟΥΣΚΟΥ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΩΡΓΑΛΗΣ ΜΑΡΙΑ ΔΙΑΚΟΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

ΠΑΡΘΕΝΟΠΗ ΜΠΟΥΖΟΥΡΗ ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΠΑΝΑΔΗΣ

ΘΑΝΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΤΣΙΛΙΚΑ

ΧΑΡΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΚΑΖΕΠΗΣ ΘΑΝΟΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΙΑΜΑΖ ΧΟΥΣΜΕΝ

ΘΕΑΤΡΟ ΣΦΕΝΔΟΝΗ

ΜΑΚΡΗ 4 ΑΘΗΝΑ ΣΤΑΣΗ ΜΕΤΡΟ: ΑΚΡΟΠΟΛΗ

ΕΝΑΡΞΗ 26 ΜΑΡΤΙΟΥ 2022

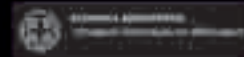
ΠΕΜΠΤΗ - ΣΑΒΒΑΤΟ 21:00 / ΚΥΡΙΑΚΗ 19:30

ΠΡΟΠΩΛΗΣΗ VIVA.GR
ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΚΡΑΤΗΣΕΩΝ 694 5054160

ΣΥΜΠΑΡΑΓΙΣΤΗ ΘΕΑΤΡΟ ΔΩΜΑΤΙΟΥ

Η ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΕΙΤΑΙ

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

BIBΛΙΟ

Επιμέλεια:
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΠΙΡΜΠΛΗ

ΠΑΙΔΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ

Μια αδελφίδα από λέξεις και εικόνες

Του ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ

«Θα έδινα τα πάντα» (Ψυχογιός)

Το παιδικό βιβλίο δεν συνιστά μόνο την πρώτη επαφή των μελλοντικών αναγνυστών με την ανάγνωση, ούτε απλώς ένα προγύμνασμα για την αυριανή είσοδό τους στη λογοτεχνία των ενηλίκων. Είναι από μόνο του κάτι πολύ περισσότερο. Είναι ένα αυτόφωτο, μεγάλο σύμπαν, γεμάτο κυριολεκτικά από τα πάντα: από όλα τα συναισθήματα, από όλες τις πτυχές της ζωής, από όλη τη μαγεία. Δεν μπορούμε να φανταστούμε έναν κόσμο από τον οποίο θα απουσιάζει το παιδικό βιβλίο — θα ήταν ένας κόσμος μισερός, αποκαρδιωμένος, και γκρίζος. Όμως για πολλά παιδιά ο κόσμος τους είναι ήδη έτσι. Και μάλιστα είναι έτσι αυτήν ακριβώς τη στιγμή. Είναι ένας κόσμος βίας, ολέθρου και ξεριζωμού. Πώς μπορεί να μιλήσει σε αυτά τα παιδιά το βιβλίο; Και πώς μπορεί να απαντήσει στα ερωτήματα των άλλων παιδιών, των τυχρών, αυτών που παρακολουθούν με απορία, από την ασφάλεια του σπιτιού τους, όσα γίνονται σήμερα στη μαρτυρική Ουκρανία; Και πώς οι εικόνες των παιδικών βιβλίων, οι ζωγραφιές τους, τα αναπαριστούν όλα αυτά; Και έως ποίου σημείου μπορούν ή «πρέπει» να το κάνουν;

Για τον φετινό εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας Παιδικού βιβλίου, θέσαμε τρεις επίκαιρες ερωτήσεις σε εκδότες και υπεύθυνους έκδοσης παιδικού βιβλίου από δέκα εκδοτικούς οίκους: **Δομνίκη Σάνδη** (Ψυχογιός), **Αλεξάνδρα Αυγερινού** (Διόπτρα), **Βασίλης Παπαθεοδώρου** (Καστανιώτης), **Ασημίνα Γιαννοπούλου** (Κλειδάριθμος), **Θεόδωρος Τσώλης** (Μεταίχμιο), **Μαριάννα Ψύχαλου** (Μικρή Σελήνη), **Γιάννης Κωνστανταρόπουλος** (Μίνωας), **Χριστίνα Παπαδοπούλου** (Παπαδόπουλος), **Έλενα Πατάκη** (Πατάκης) και **Νίκος Χατζόπουλος** (Φουρφούρι). Τους ευχαριστώ πολύ. Όπως ευχαριστώ πολύ τη **Ναταλία Καπατσούλια** για την εικονογράφηση του εξωφύλλου.

📖 **Γιατί είναι τόσο σημαντική και απαραίτητη η παιδική λογοτεχνία, ειδικά σε περιόδους κρίσης και πολέμου;**

Δομνίκη Σάνδη (Ψυχογιός): Η παιδική και νεανική λογοτεχνία είχε και συνεχίζει να έχει τη μαγική ιδιότητα να μεταφέρει τον αναγνώστη του σε μέρη και σε καταστάσεις που δεν μπορεί, και στη συγκεκριμένη περίπτωση, και μακάρι να μη ζήσει. Μέσα από τα μάτια μυθοπλαστικών παιδιών μπορεί να βιώσει τις καταστάσεις, να τις ζήσει αλλά και να μάθει τρόπους με τους οποίους μπορεί να τις χειριστεί και να τις κατανοήσει. Το κείμενο αλλά και η εικόνα μπορούν να περάσουν μηνύματα και συναισθήματα στο παιδί για να καταλάβει τι συμβαίνει.

Αλεξάνδρα Αυγερινού (Διόπτρα): Ο πόλεμος στην Ουκρανία μάς άφησε όλους μουνδιασμένους να παρακολουθούμε μια φριχτή πραγματικότητα. Τα Μέσα μάς κατακλύζουν με σκληρές εικόνες και θα θέλαμε πολύ να γινόταν να ξυπνήσουμε από τον εφιάλτη των τραγικών γεγονότων. Τα παιδιά εκτίθενται και αυτά στην υπερπληροφόρηση, είτε από το σχολείο είτε από την τηλεόραση και το διαδίκτυο. Δεν μπορούμε και δεν χρειάζεται να αποφύγουμε τη συζήτηση. Είναι καλύτερο να μιλήσουμε ανοιχτά για αυτό που συμβαίνει, για την απώλεια και τον θρήνο, για τους ανθρώπους που αναγκάζονται να φύγουν από τα σπίτια τους και την πατρίδα τους για να προστατευτούν. Μέσα από τα βιβλία μπορούμε με ειλικρίνεια να μιλήσουμε για τα γεγονότα.

Βασίλης Παπαθεοδώρου (Καστανιώτης): Αισθάνομαι άβολα να ισχυρίζομαι ότι είναι τόσο σημαντική και απαραίτητη σε περίοδο πολέμου, τη στιγμή που άνθρωποι βομβαρδίζονται, λιμοκτονούν ή θρηνούν τους δικούς τους στα συντρίμια, καθώς το σημαντικό σε εκείνες τις στιγμές είναι άλλο. Όμως σε κάθε περίπτωση η παιδική λογοτεχνία είναι δυνατόν να προσφέρει ένα είδος παρηγοριάς και δύναμης. Πιστεύω ωστόσο ότι μπορεί να δώσει και απαντήσεις σε παιδιά που βρίσκονται εκτός εμπόλεμων περιοχών και —μην καταλαβαίνοντας τι γίνεται— απορούν.

Ασημίνα Γιαννοπούλου (Κλειδάριθμος): Παρηγοριά, αγάπη, δύναμη, χαρά: το παιδικό βιβλίο τα χαρίζει όλα στα παιδιά, και τα στηρίζει πάντα, σε κάθε στιγμή της ζωής τους, κρατώντας τα από το χέρι και ψιθυρίζοντάς τους στο αυτί λόγια που μόνο μέσα από τις σελίδες τους μπορούν να βγουν. Το παιδικό βιβλίο ζεσταίνει τις πιο όμορφες ημέρες ενός παιδιού. Τα παιδιά του πολέμου δεν μπορούν, βέβαια, να σωθούν από ένα βιβλίο,

αλλά όλα τα υπόλοιπα μπορούν να καταλάβουν μέσα από τα βιβλία τους τι σημαίνει πόλεμος και γιατί γεμίζει φόβο τον κόσμο.

Θεόδωρος Τσώλης (Μεταίχμιο): Η παιδική λογοτεχνία θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως μία ιδιότυπα «στρατευμένη» λογοτεχνία στην πλευρά του φωτός, από τη στιγμή που είτε συνειδητά είτε ασυνείδητα προσπαθεί να «μορφώσει» τους καλύτερους ανθρώπους του μέλλοντος, μέσω της προαγωγής ιδανικών όπως η φιλία, η δημοκρατία, η δικαιοσύνη, η αλληλεγγύη και η ελευθερία. Ως εκ τούτου, σε περιόδους ανθρωπιστικών κρίσεων και πολέμων είναι εξαιρετικά σημαντική, αφού αποτελεί τον αντίθετο πόλο στο σκοτάδι και στην αποτυχία που συνιστούν αυτές οι καταστάσεις για την ανθρωπότητα.

Μαριάννα Ψύχαλου (Μικρή Σελήνη): Η Τέχνη είναι το καταφύγιο της ελπίδας. Για αυτό και η παιδική λογοτεχνία μπορεί να αποτελέσει ένα ασφαλές και ανακουφιστικό περιβάλλον για την ψυχή και τη φαντασία ενός παιδιού. Ένα καταφύγιο που έχει πάντα θέση για όλους σαν μια τεράστια αγκαλιά. Αρκεί να υπάρχουν βιβλία.

Γιάννης Κωνστανταρόπουλος (Μίνωας): Κανονικά οι έννοιες παιδικό βιβλίο και πόλεμος δεν θα έπρεπε καν να συνυπάρχουν σε μια πρόταση. Δυστυχώς, όμως, ο πόλεμος είναι μια πραγματικότητα και δεν σταματά ποτέ να υπάρχει κάπου στον πλανήτη μας. Το παιδικό βιβλίο μπορεί και οφείλει να γαλουχήσει ανθρώπους που μελλοντικά θα μάθουν να αποστρέφονται τον πόλεμο και να εκτιμούν την αξία της ειρήνης.

Χριστίνα Παπαδοπούλου (Παπαδόπουλος): Τα παιδικά βιβλία μάς ταξιδεύουν σε κόσμους φανταστικούς, μας εμπνέουν και μας προσφέρουν

2 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ

ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Θα έδινά τα πάντα για ένα
κόσμο γεμάτο βιβλία, ειρήνη
και παιδικά χαμόγελα.

Η ζωή σε βιβλία

www.psichogios.gr

«Η Σκοτεινούπολη» (Κλειδάριθμος)

«Μέλη και Μελέκ» (Διόπτρα)

«Ο πόλεμος των Ούφρων και των Τζούφρων» (Μίνωας)

«Η βαλίτσα με τα μυστικά του κυρίου Μπένγιαμιν» (Φουρφούρι)

ΠΑΙΔΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ

ανεκτίμητες γνώσεις. Το σημαντικότερο, συμβάλουν στην κατανόηση πανανθρώπινων αξιών και δύσκολων καταστάσεων. Προκαλούν ευχάριστα συναισθήματα αλλά και την αίσθηση της ασφάλειας, ψυχαγωγούν και, τελικά, λειτουργούν ως καταφύγιο ψυχής για μικρούς και μεγάλους.

Έλενα Πατάκη (Πατάκης): Θα σας απαντήσω με μια ερώτηση. Γιατί είναι απαραίτητη μια ισορροπημένη καθημερινότητα για ένα παιδί σε περίοδο κρίσης και πολέμου; Γιατί σε μια μεγάλη απώλεια ο γιατρός θα υπογραμμίσει πως πρέπει να κάνεις τα απαραίτητα, όπως να πλένεσαι, να μαγειρεύεις για να τρως και να κινείσαι; Θέλω να πω πως κάνετε την ερώτηση σ' έναν άνθρωπο που θεωρεί το βιβλίο βασικό κομμάτι της καθημερινότητας και της υγείας ενός παιδιού, ενός ατόμου γενικότερα. Φυσικά μιλάτε για οριακές

καταστάσεις. Δεν ξέρω αν ένα παιδί που τρέχει να σωθεί, που ανεβαίνει σε μια βάρκα, που παίρνει τον δρόμο της προσφυγιάς έχει ανάγκη ένα βιβλίο. Είμαι σίγουρη όμως πως ένα παιδί που έχει διαβάσει πολλά βιβλία τις περιόδους κρίσης μπορεί να τις διαχειριστεί καλύτερα. Επίσης από τη μεριά των ενηλίκων πιστεύω πως μ' ένα βιβλίο μπορείς να μιλήσεις για πολλά που δυσκολεύεσαι να μιλήσεις.

Νίκος Χατζόπουλος (Φουρφούρι): Ο κόσμος των παραμυθιών αποτελεί κρησφύγετο που ωρακίζει τις παιδικές ψυχές από την οδυνηρή συνθήκη του πολέμου. Τελικά ο στόχος που έχει κάθε παιδική ιστορία που ασχολείται με τον πόλεμο είναι το παιδί να συντονίζεται ξανά με τις πανανθρώπινες αξίες ενάντια στον διαμελισμό της ανθρωπιάς σε περιόδους κρίσης.

Μπορεί το παιδικό βιβλίο να γίνει ασπίδα απέναντι στα τραύματα που επιφέρει μια εισβολή;

Δομνίκη Σάνδη (Ψυχογιός): Σ' ένα παιδί που ζει μια εισβολή, το παιδικό βιβλίο μπορεί να του προσφέρει μια φυγή αλλά ίσως και την ελπίδα για κάτι όμορφο και ειρηνικό. Συνήθως το βιβλίο βοηθά τα παιδιά εκτός μιας πολεμικής κατάστασης να κατανοήσουν την κακή αυτή πλευρά της ανθρωπότητας, αλλά για τα παιδιά εντός της κατάστασης τα βιβλία προσφέρουν το όνειρο για ειρήνη, καλосύνη, ασφάλεια και ανθρωπιά.

Αλεξάνδρα Αυγερινού (Διόπτρα): Θεωρητικά ναι. Είναι σημαντικό να μαθαίνουν και τα παιδιά τα δεινά που επιφέρει ο πόλεμος, η απλυστία και η μισαλλοδοξία. Δεινά που δυστυχώς δεν έχουν εκλείψει στις μέρες μας, όμως πολλοί από εμάς αποφεύγουμε να δείχνουμε στα παιδιά μας, γιατί είναι πολύ δύσκολο να εξηγήσεις σε ένα πολύ μικρό παιδί τι είναι ο πόλεμος, γιατί γίνεται και τι μπορεί να σημαίνει για τη ζωή των ανθρώπων. Ένα βιβλίο μπορεί να αποτελέσει ένα εργαλείο για να κατανοήσουμε καλύτερα την αδικία, την ανασφάλεια και την εμπιστοσύνη.

Βασίλης Παπαθεοδώρου (Καστανιώτης): Βλέποντας εικόνες από καταφύγια στην Ουκρανία, όπου παιδιά τραγουδάνε ή παίζουν βιολί, κάνοντας τους συνομήλικούς τους να ξεχάσουν έστω και για λίγα δευτερόλεπτα τη φρίκη που βιώνουν, πιστεύω πως, ναι, μπορεί να γίνει ασπίδα. Αν δεν έβλεπα αυτές τις εικόνες, ενδεχομένως να απαντούσα διαφορετικά, αλλά αυτές οι ελάχιστες στιγμές κανονικότητας δείχνουν τη δύναμη που μπορεί να έχει η Τέχνη ή η Λογοτεχνία. Γιατί σε τέτοιες περιπτώσεις ακόμα και το ελάχιστο μπορεί να είναι πάρα πολύ.

Ασημίνα Γιαννοπούλου (Κλειδάριθμος): Είμαι απολύτως σίγουρη. Το έχουμε δει πολλές φορές, το ξέρουμε καλά, το βλέπουμε και τώρα. Και, αναφορικά με την Ουκρανία, θα το δούμε και στη συνέχεια. Μπορεί τώρα τα παιδιά να προστατεύονται στα καταφύγια, αλλά αύριο κιόλας θα ζητήσουν παρηγοριά στις αγκαλιές, στους φίλους τους, αλλά και στα όμορφα παιδικά βιβλία. Τα βιβλία είναι μια μεγάλη παρηγορητική αγκαλιά, που δεν σε προδίδει ποτέ. Η πιο ζεστή.

Θεόδωρος Τσώλης (Μεταίχμιος): Το παιδικό βιβλίο μπορεί να λειτουργήσει ως ασπίδα της παιδικής ψυχής και με τους δύο κύριους θεματικούς του άξονες: τον ρεαλιστικό και τον φανταστικό. Σε ρεαλιστικά βιβλία όπως ο «Μεγάλος περίπατος του Πέτρου» της Άλκης Ζέη, τα παιδιά μπορούν να ταυτιστούν με τους ήρωες, και μέσω των δικών τους παθών και της δικής τους επιβίωσης να βρουν ίαση για τα τραύματά τους και κουράγιο για να αντέξουν τα δεινά που αντιμετωπίζουν. Αντίθετα, σε βιβλία που πλάθουν φανταστικούς κόσμους, βρίσκουν διέξοδο από τη φρίκη που τα περιτριγυρίζει, αφού οι βομβαρδισμένες πόλεις και τα στρατόπεδα συγκέντρωσης θολώνουν

μπροστά στη Χώρα του Ποτέ ή στους κόσμους της Νάρνια.

Μαριάννα Ψύχαλου (Μικρή Σελήνη): Ένα παιδικό βιβλίο μπορεί να λειτουργήσει παρηγορητικά. Μπορεί να κρατήσει ζωντανό το δικαίωμα στη χαρά, στην απόλαυση και τη διασκέδαση. Μπορεί να συμφιλώσει, να δώσει χώρο και χρόνο στο τραύμα, να ανοίξει νέους δρόμους, να κρατήσει τη φαντασία ζωντανή ή πολύ απλά, όπως λέει ο μικρός μου γιος, να σε ηρεμήσει και να σε βάλει γλυκά για ύπνο. Το παιδικό βιβλίο είναι ένα χάδι. Άρα περικλείει μέσα του όλες τις δυνάμεις που έχει αυτό το ευγενικό άγγιγμα.

Γιάννης Κωνστανταρόπουλος (Μίνωας): Φυσικά και μπορεί. Οι γονείς συχνά καταφεύγουν στα βιβλία για να μιλήσουν στα παιδιά τους για «δύσκολα» θέματα. Και επειδή στα ερωτήματα και στους προβληματισμούς των παιδιών απαντάμε μόνο με ειλικρίνεια, πάντα τα βιβλία ήταν, είναι και θα είναι καταφύγιο για όλα τα παιδιά του κόσμου.

Χριστίνα Παπαδοπούλου (Παπαδόπουλος): Όταν αναφερόμαστε σε τέτοιες σκληρές καταστάσεις, ότι έχει κανείς μαζί του βοηθάει. Τους ανθρώπους του, τα κατοικίδια του, τα αγαπημένα του βιβλία. Είναι σαν να έχεις δίπλα σου καλούς φίλους που θα σε προσέχουν και θα σε στηρίζουν όταν τους έχεις ανάγκη. Ανοίγοντας ένα βιβλίο και ξεκινώντας την ανάγνωση —ή ακούγοντάς την—, μεταφέρεσαι αλλού, μαθαίνεις, διασκεδάζεις, αναρωτιέσαι και, μερικές φορές, δυναμώνεις ψυχικά.

Έλενα Πατάκη (Πατάκης): Ναι, είμαι σίγουρη. Το βλέπουμε συχνά, παιδιά που δυσκολεύονται να μιλήσουν για οριακές στιγμές της ζωής τους και για μεγάλα τραύματα να βρίσκουν τον τρόπο να τα επουλώνουν μέσα από ένα βιβλίο που θα αγαπήσουν. Κανένα βιβλίο δεν μπορεί να αντικαταστήσει το σπίτι, τη γειτονιά, τους αγαπημένους που μπορεί ένα παιδί να χάσει. Όμως, το παιδί αναγνώστης μπορεί να αναγνωρίσει τον εαυτό του μέσα από τις ζωές των άλλων, είτε για να κατανοήσει όσο είναι δυνατόν τη συνθήκη που ζει είτε για να ονειρευτεί το μέλλον του. Αν είναι τυχερό και βυθιστεί στην ανάγνωση ενός βιβλίου, ένα παιδί μπορεί για λίγο να ταξιδέψει, να ξεχαστεί και να γυρίσει πίσω πιο δυνατό. Σίγουρα ένα βιβλίο δεν θα μας σώσει από τον πόλεμο. Μπορεί όμως να είναι το χέρι που θα μας βγάλει λίγο στην επιφάνεια, θα μας θυμίσει πως πρέπει να αναπνέουμε και να συνεχίζουμε.

Νίκος Χατζόπουλος (Φουρφούρι): Προσωπικά ως εκδότης αυτό εύχομαι από καρδιάς. Οι λέξεις και οι εικόνες να αποτελέσουν το αερόστατο για να ξεφεύγει το βλέμμα και η καρδιά του παιδιού που βιώνει τέτοιες απάνθρωπες συνθήκες. Αλλά φοβάμαι πως αυτό από μόνο του δεν αρκεί. ►

«Το καλύτερο παιδικό βιβλίο όλων των εποχών» για πρώτη φορά σε ελληνική έκδοση!

Απόδοση: Γιάννης Παλαβός

ΕΠ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
www.epibooks.gr

ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΜΕ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΤΟΥ ΑΥΡΙΟΥ!

Μηνες 2-4

Ιρένη Νερί

ΤΙΜΟΕ
Το παιδί θα μάθει καλά γρήγορα
να πηδάει, να περπατάει, να
κάνει φίλους, να παίζει, να
αγαπάει και να φροντίζει τον κόσμο γύρω του.

Μηνες 2-6

Χριστίνα Αναστασίου
ΟΧ, ΠΡΑΣΙΝΕΙ!

Η αγαπημένη συγγραφέας συνθέτει το πιο
γλυκό εκπαιδευτικό παραμύθι για να
βοηθήσει τα παιδιά να κατανοήσουν το αλ-
φάβητο της ζωής. Στο βιβλίο περιλαμβάνονται
και 100 ζωάκια με τα πράγματα της ζωής.

Μηνες 7-11

Τεσσα Ιλίου
ΑΓΙΑ ΜΙΤΣΗ
Το αγόρι που δίνει

Η Αγία Μίτση είναι η Αγία Μίτση, αυτή
που είναι πάντα μαζί σου, σε
αγαπάει και σε βοηθάει να
γίνεις ένας καλύτερος άνθρωπος.

Μηνες 8-11

Ελένη Μολλάρη
ΤΑ 5 ΚΑΤΟΙΚΑ
Το μυστικό της κομμένης γάτας

Ολα τα παιδιά έχουν ένα μυστικό. Το
μυστικό τους βρίσκεται στο
μυστικό τους δωμάτιο. Το
μυστικό τους είναι το
μυστικό της κομμένης γάτας.

Μηνες 2-6

Χριστίνα Αναστασίου

ΠΑΛΕΣΤΙΝΑ ΜΟΥ
ΕΣΤΙΝ ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ

Μια ιστορία για τη χώρα των παιδιών
που τους βοηθάει να γίνουν
καλύτεροι άνθρωποι και να
αγαπάют τον κόσμο γύρω τους.

www.minoas.gr

ΜΙΝΩΑΣ 70
ΕΚΔΟΣΕΙΣ

f i YouTube

«Ζαχρά και Νικόλας» (Παπαδόπουλος)

Υπάρχουν όρια στην εικονογράφηση ενός παιδικού βιβλίου που θέλει να αναπαραστήσει μία άβολη πραγματικότητα;

Δομνίκη Σάνδη (*Ψυχογιός*): Τα παιδικά βιβλία που αναπαριστούν τέτοιου είδους πραγματικότητες, συνήθως το κάνουν μέσω του χιούμορ, του συμβολισμού, της αλληγορίας και της μεταφοράς. Το πόσο αληθινά και κοντά μια εικονογράφηση μπορεί να φτάσει στην αναπαράσταση κάποιας κατάστασης εξαρτάται απόλυτα από την ιδιοσυγκρασία και την ανεκτικότητα της κάθε κοινότητας. Όπως και να περιγράφεται ένας πόλεμος, μια πανδημία, ή κάποια δύσκολη κατάσταση σ' ένα παιδικό βιβλίο, το τελικό μήνυμα παραμένει ίδιο. Θέλουμε ειρήνη, θέλουμε υγεία, θέλουμε αγάπη και χαρά.

Αλεξάνδρα Αυγερινού (*Διόπτρα*): Ίσως το ζητούμενο να μην είναι η ακριβής αναπαράσταση, αλλά το ταξίδι που θα κάνουν οι μικροί αναγνώστες. Μπορεί να υπάρχουν όρια, μπορεί και όχι. Η εικονογράφηση σκοπό έχει να αναδείξει το κείμενο και να εμπνεύσει το παιδί να φτιάξει τη δική του πραγματικότητα που να μην είναι ζοφερή σαν του πολέμου, αλλά μια ελπίδα ζωντανή για όλο τον κόσμο. Είναι πολύ σημαντικό η εικονογράφηση να μεταφέρει το ύφος του συγγραφέα, να χαρακτηρίζει την κατηγορία του βιβλίου και να λαμβάνει υπόψη σε ποια ηλικία απευθύνεται. Θα μπορούσε να έχει έναν μελαγχολικό τόνο σε μια αφήγηση, να είναι ακριβής σε βιβλία γνώσεων ή ζωομορφική όταν απευθυνόμαστε σε μικρά παιδιά. Είναι σημαντικό ένα βιβλίο με αυτή τη θεματολογία να απονέμει συναισθήματα, αναμνήσεις με άρωμα Ιστορίας και μηνύματα για τις πανανθρώπινες αξίες, όπως ευγένεια, ενσυναίσθηση, αγάπη προς τον συνάνθρωπό μας. Γιατί οι άνθρωποι υποφέρουν παντού και πάντα σε κάθε πόλεμο.

Βασίλης Παπαθεοδώρου (*Καστανιώτης*): Τα όρια στην εικονογράφηση είναι αισθητικά και σχετίζονται με τον βαθμό κατανόησης της κάθε ηλικίας. Η άβολη πραγματικότητα μπορεί να αναπαρασταθεί εικονογραφικά, με τα χρώματα, με σκιές, είτε με δεύτερα επίπεδα εικονογραφικής ανάγνωσης. Το σημαντικό είναι πως δεν αποσιωπάται και δεν γίνεται να αλλοιωθεί ως προς το νόημά της.

Ασημίνα Γιαννοπούλου (*Κλειδάριθμος*): Η εικονογράφηση των παιδικών βιβλίων είναι σπουδαία τέχνη. Είναι η πρώτη επαφή των ανθρώπων με τα εικαστικά, με την τέχνη, με τις εικόνες που δεν βγαίνουν μέσα από μια τηλεόραση ή από μια άλλη οθόνη. Και, όχι, δεν έχει όρια, ούτε φραγμούς. Αντιθέτως, ξέρει πολύ καλά πως να λείει πολλά δείχνοντας «λίγα», ή δείχνοντας κάτι «άλλο», υπαινισσόμενη και αφήνοντας στη φαντασία και στην καρδιά να καταλάβουν πολύ περισσότερα. Για όλα τα παιδικά βιβλία ισχύει. Και, ναι, και για τα βιβλία που μιλούν για τον πόλεμο και τον ξεριζωμό.

Θεόδωρος Τσώλης (*Μεταίχμιο*): Η εικονογράφηση ενός παιδικού βιβλίου καλείται να φιλτράρει τα άσχημα και επώδυνα, ώστε να μην τραυματίζουν τον μικρό αναγνώστη, ανακαλύπτοντας τους σωστούς κώδικες για να επικοινωνήσει ακόμα και τα πιο άβολα μηνύματα. Υπό αυτή την έννοια, δεν

λογοκρίνεται ως προς τα όριά της, αλλά εφευρίσκει τρόπους έκφρασης κατάλληλους για τις προσαρμόζουσες του κοινού της. Έτσι, σκληρές εικόνες μπορούν να βρουν τη θέση τους σε ένα παιδικό βιβλίο, διατηρώντας ακεραία τη δύναμή τους.

Μαριάννα Ψύχαλου (*Μικρή Σελήνη*): Η εικονογράφηση είναι μια μορφή τέχνης. Δεν μπορώ να φανταστώ όρια στην καλλιτεχνική δημιουργία. Το αντίθετο. Η εικονογράφηση μπορεί να δώσει ευκαιρίες σε ένα παιδί να κατανοήσει μια πληροφορία που δύσκολα μπορείς να πεις με λόγια. Αυτή είναι η δύναμη της τέχνης. Να αναπαριστά ή να αντλεί έμπνευση από το τραύμα χωρίς να τραυματίζει.

Γιάννης Κωνστανταρόπουλος (*Μίνωας*): Δεν υπάρχουν όρια με την έννοια της απαγόρευσης. Τα όρια τίθενται αυτομάτως σε ένα εικονογραφημένο βιβλίο γιατί οι ανάγκες κάθε ηλικιακής ομάδας στην οποία απευθύνεται ένα βιβλίο είναι συγκεκριμένες και οφείλουμε να τις σεβόμαστε. Άλλωστε, ας μην ξεχνάμε πως σε ένα εικονογραφημένο βιβλίο οι εικόνες «αναζωπυρώνονται» από το κείμενο. Μέσα από τη συνεργασία εικονογράφου, συγγραφέα και εκδότη κάθε «άβολη» πραγματικότητα αποτυπώνεται αρμονικά.

Χριστίνα Παπαδοπούλου (*Παπαδόπουλος*): Τα πάντα μπορούν να εικονογραφηθούν αναλόγως με το στιλ του εικονογράφου και τον τρόπο που επιλέγει να αναπαραστήσει μια δύσκολη σκηνή. Το πώς θα «διαβαστεί» αυτή η εικόνα εξαρτάται από την ηλικία του παιδιού, από τον τρόπο που ένας ενήλικας θα του το μεταφέρει κ.ο.κ. Αρκετά παιδικά βιβλία με θέματα πολέμου ή προσφυγιάς υποστηρίζονται από αξιοθαύμαστες εικονογραφήσεις, ενώ οι διαφορετικές προσεγγίσεις του ίδιου θέματος κάνουν το βιβλίο ένα πολύτιμο εργαλείο, μια ασπίδα απέναντι σε κάθε δύσκολη κατάσταση.

Έλενα Πατάκη (*Πατάκης*): Ο Μαγιακόβσκι το έγραψε και ο Μικρούτσικος το έκανε τραγούδι για να μην το ξεχάσουμε ποτέ: «Η τέχνη δεν πρέπει ν' αντανάκλα σαν τον καθρέφτη, μα σαν φακός να μεγεθύνει». Στην τέχνη της εικονογράφησης συναντάμε σπουδαίους καλλιτέχνες που μπορούν να εκφράσουν τη φρίκη του πολέμου χωρίς να καταγράφουν όσα κανένας δεν θέλει να θυμάται. Δεν θα μιλούσα για όρια που επιβάλλονται έξωθεν, αλλά για ουσία του ανθρώπινου πνεύματος και για μέτρο, αυτά δηλαδή που σε έναν ώριμο καλλιτέχνη είναι ούτως ή άλλως ζητούμενα.

Νίκος Χατζόπουλος (*Φουρφούρι*): Υπάρχουν πολλοί τρόποι να παραθέσεις ένα θέμα μέσα από σχήματα, χρώματα και λέξεις. Εκεί εντοπίζεται η αλήθεια, η αισθητική και η ευρηματικότητα του συγγραφέα και του εικονογράφου. Το παιδικό βιβλίο είναι μια φανταστική κατάσταση που ωθεί το παιδί πέρα από την πραγματικότητα και ταυτόχρονα το προσγειώνει σε αυτήν όμορφα και μαλακά. Αυτή η πραγματικότητα μπορεί να είναι βολική αλλά και άβολη — όπως η ζωή. ●

ΠΑΙΔΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΟΤΑΒΕΙΣ

Το γαλάζιο που μας ενώνει, **Αντώνης Σέργης,** εκδ. Ψυχογιός
Καλοκαίρι του 1922, όταν ο Οδυσσέας απολαμβάνει τις διακοπές του στις Σπέτσες και ξαφνικά εμφανίζονται στον ορίζοντα βάρκες γεμάτες κόσμο να πλησιάζουν στην ακτή. Ποιοι είναι άραγε αυτοί που τον αναγκάζουν να αλλάξει τα σχέδιά του και να επιστρέψει στην Αθήνα; Ένα φανταστικό συναπάντημα του έφηβου ποιητή Οδυσσέα Ελύτη (1911-1996) με μια οικογένεια Μικρασιατών προσφύγων ρίχνει άπλετο αισιόδοξο φως στις πιο σκοτεινές πτυχές της ελληνικής ιστορίας αλλά και στο σήμερα. *Ηλικίες 9-13 ετών.*

Η θέα των φιδιών – Οι περιπέτειες του ήπιου θερμοκήπιου 6, **Χρήστος Δημόπουλος,** εκδ. Ψυχογιός
Η νέα, συναρπαστική περιπέτεια του Ήπιου Θερμοκήπιου, με πρωταγωνιστές έναν Κρητικό εργάτη, που θαμπώνεται από ένα αγαλματάκι στην ανασκαφή της Κνωσού, το 1903, έναν Γερμανό συνταγματάρχη, που το κλέβει 38 χρόνια μετά, έναν Βρετανό λοχία, που αφήνει την τελευταία του πνοή στη Μάχη της Κρήτης... Αναζητώντας τη θεά των φιδιών, ο καθηγητής και τα εγγονάκια του, η Αθηνά και ο Ορέστης, κάνουν έναν αγώνα δρόμου, με τον χρόνο να μετρά αντίστροφα. Θα προλάβουν να σταματήσουν μια παράνομη δημοπρασία έργων τέχνης και να εντοπίσουν το αγαλματάκι πριν να είναι πολύ αργά; *Ηλικίες 7-11.*

Ιωάννης Κ. – Το χρονικό ενός μυστηρίου, **Κατερίνα Λαγού,** εκδ. Ψυχογιός
Αιώνες μετά τη δολοφονία του Ιωάννη Καποδίστρια το ερώτημα μένει αναπάντητο. Ποιοι είναι οι ένοχοι; Ο Κωνσταντίνος και ο Γεώργιος Μαυρομιχάλης; Η κάποιοι που τους έπεισαν να διαπράξουν τον φόνο; Ποιους είχε ενοχλήσει ο Κυβερνήτης; Ποιος είχε συμφέρον να κόψει πρόωρα το νήμα της; Όσα χρόνια κι αν έχουν περάσει, ένα παιδί με ασυνωμικό δαιμόνιο, με τη βοήθεια της Πάννας, της Κλαίρης και του Στάθη, θα επιχειρήσει να εξιχνιάσει το έγκλημα.

Χλαπάτσα, Ντέιβιντ Ουάλλιαμς, εκδ. Ψυχογιός
Καλώς ήρθες στο Νησί των Σάπιων Φύλλων... ένα μικρό νησί που φιλοξενεί πολλούς φρικτούς μεγάλους. Στο σχολείο, στο πάρκο, στο παιχνιδάδικο, ακόμα και στο φορτηγό με τα παγωτά υπάρχουν απαίσιοι ενήλικες που κάνουν τη ζωή των παιδιών αφόρητη. Κάτι πρέπει να γίνει με όλους αυτούς. Αλλά ποιος έχει το θάρρος να το κάνει; Από τον νούμερο 1 ευπώλητο συγγραφέα παιδικών βιβλίων στη Μεγάλη Βρετανία.

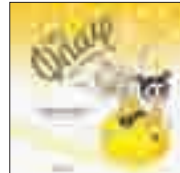
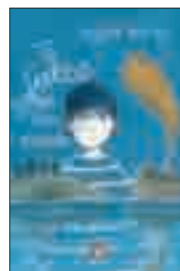
Θα έδινα τα πάντα, **Έλενα Αρτζανίδου,** εκδ. Ψυχογιός
Θα έδινα τα πάντα για τα χρώματα, για το σχολείο, για ένα και μόνο ποτήρι γάλα, για τα βιβλία, για την ειρήνη και την οικογένεια. Θα έδινα τα πάντα για τη γιαγιά, για τους φίλους, για τον σκύλο, για τον ήλιο και την ελιά. Θα έδινα τα πάντα για πάντα. «Θα έδινα τα πάντα» αποκαλύπτει μια φωνή, που μπορεί να είναι ένας μικρός ήρωας ή μια μικρή ηρωίδα. Αυτό το «πάντα» περιλαμβάνει πολλά και διαφορετικά πράγματα, όπως συμβαίνει με τον κόσμο γύρω μας.

Πέντε δέκα δεκαπέντε, **Chris Naylor-Ballesteros,** **μτφ.: Λύντη Γαλάτη,** εκδ. Διόπτρα
Το κρυφτό είναι το αγαπημένο τους παιχνίδι και ο Μπερτ νομίζει ότι βρίσκει τις καλύτερες κρυψώνες, αλλά συνέχεια ο Φρανκ τον ξετρυπώνει. Έτσι εκείνος κερδίζει κάθε φορά, σε κάθε παιχνίδι. Μερικές φορές ο Φρανκ σκέφτεται ότι αγαπάει το κρυφτό... αλλά αγαπάει τον φίλο του περισσότερο... Και θέλει να του δώσει μια ευκαιρία! *Για παιδιά από 4 ετών.*

Είμαστε όλοι ίσοι!, Shannon Webber, **μτφ.: Νοέλα Ελιάς,** εκδ. Διόπτρα
Τι είναι η ισότητα; Τι σημαίνει ισότητα για τον κάθε πολίτη του κόσμου; Τι είδη ανισότητας και διάκρισης υπάρχουν στην κοινωνία; Γιατί υπάρχει προκατάληψη και τι μπορούμε να κάνουμε; Ένα βιβλίο που δίνει απαντήσεις με 16 σελίδες που περιλαμβάνουν προτάσεις δράσης, θέματα συζήτησης, τεστ γνώσεων και ερωτήσεις για να εκφράσετε τις σκέψεις και τις παρατηρήσεις σας. *Για παιδιά από 10 ετών.*

Τα φλαφ της ευτυχίας, **Μαρίνα Γιώτη,** εκδ. Διόπτρα
Η ιστορία του ΟΧ-Ι, που ζούσε σε έναν μικρό πλανήτη στην άκρη του ηλιακού μας συστήματος, που είχε τον πιο όμορφο και παράξενο ουρανό που φωτιζόταν από χιλιάδες φωτεινά Φλαφ. Μια ιστορία που δείχνει στα παιδιά τη δύναμη της ευγνωμοσύνης, ένα εργαλείο και μια ικανότητα που μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε για να ζήσουμε στο παρόν, να νιώσουμε πιο ικανοποιημένοι στο σήμερα και να κοιτάζουμε με αισιοδοξία το μέλλον. *Από 4 ετών.*

Peppa Pig: Το Παιχνίδι της Καλνυχίας, **Lauren Holowaty,** **μτφ.: Δώρα Γιακουμή,** εκδ. Anubis
Τα παιδιά λατρεύουν να ακούν ιστορίες πριν κοιμηθούν. Κι αυτή θα γίνει η αγαπημένη τους! Βράδιασε, μα η Πέππα και ο Τζορτζ δε νυστάζουν. Ο Παππούς και η Γιαγιά έχουν μια σούπερ ιδέα: ώρα για το συναρπαστικό Παιχνίδι της Καλνυχίας! Μια ιστορία για όνειρα γλυκά, που μετρά πράγματα θαυμαστά από το 10 έως το 1.

Από τη δημοφιλή σειρά παιδικών βιβλίων «Peppa Pig», με πωλήσεις που ξεπερνούν τις 800.000 αντίτυπα! Για παιδιά έως 7 ετών.

Peppa Pig: Η Πέππα Βασιλική Καλεσμένη, Lauren Holowaty, **μτφ.: Δώρα Γιακουμή,** εκδ. Anubis

Η Πέππα σώζει το Πλατινένιο Ιωβηλαίο της Βασίλισσας της Αγγλίας! Η Οικογένεια Γουρουνάκη έλαβε πρόσκληση για το Πλατινένιο Ιωβηλαίο της Βασίλισσας! Μα όταν η Πέππα και οι φίλοι της φτάνουν στο παλάτι, κάτι πολύ περίεργο έχει συμβεί... Φέτος η πατρίδα της Πέππα γιορτάζει τα 70 χρόνια από την ενθρόνιση μονάρχη της: το πρώτο Πλατινένιο Ιωβηλαίο στην ιστορία της χώρας... κι αυτό χάρις στην Πέππα! Για παιδιά έως 7 ετών.

My Little Pony: Μια Γιορτινή Έκπληξη!, Alexandra West, **μτφ.: Δώρα Γιακουμή,** εκδ. Anubis

Η Ίζι ετοιμάζει το καλύτερο Πάσχα για τα καλύτερα Πόνι του κόσμου. Η Ίζι ετοιμάζει τα πιο ξεχωριστά πασχαλινά αυγά για τους φίλους της. Το Μικρό Πόνι με το μεγάλο ταλέντο στις χειροτεχνίες επιστρατεύει βαφές, γκλίτερ και αυτοκόλλητα για να κάνει στα άλλα Πόνι το καλύτερο δωρο των γιορτών! Με τους ήρωες από την Νο1 παιδική ταινία του Netflix!

Ο Μούργος είναι ερωτευμένος, Κολά Γκουτμάν & Μαρκ Μπουταβάν, **μτφ.: Εύη Γεροκώστα,** εκδ. Μίνωας

Ο Μούργος ερωτεύτηκε και θα κάνει τα πάντα για να κατακτήσει τη σκυλίτσα των ονείρων του, τη Χαλαρούλα, μια ψωριάρικη και –ευτυχώς για εκείνον– αλλήθωρη σκυλίτσα. Προσπαθεί να την κατακτήσει με οδηγό το βιβλίο του Γιατρού του Έρωτα, όμως τα πράγματα δεν είναι εύκολα. Να την αποκαλέσει «λουκανικάρα» ή μήπως να την απαγάγει σε μια σκουπιδοσκούλα; Οι ξεκαρδιστικές προσπάθειές του για να εκφράσει τον έρωτά του αποτυπώνονται στο νέο βιβλίο της παιδικής σειράς, που απευθύνεται σε παιδιά από 6 ετών, έχει γίνει τηλεοπτική σειρά στη Γαλλία και έχει μεταφραστεί σε 12 γλώσσες.

Σέρλοκ Χολμς: Το βαμπίρ του Σάσεξ, Άρθουρ Κόναν Ντόιλ, **μτφ.: Χαρά Κατσαρή,** εκδ. Μίνωας

Ο Χολμς και ο Γουάτσον αναλαμβάνουν την πιο παράξενη υπόθεσή τους. Ένας απελπισμένος σύζυγος απευθύνεται σε αυτούς ώστε να κατανοήσει γιατί η γυναίκα του έχει γίνει τόσο επιθετική απέναντι στα παιδιά τους. Έχει φτάσει στο σημείο να δαγκώσει τον λαιμό του μωρού τους! Τελικά, βαμπίρ υπάρχουν; Ειδικά διασκευασμένες για παιδιά, με υπέροχη εικονογράφηση, οι ιστορίες του Σέρλοκ Χολμς θα μυήσουν τους μικρούς αναγνώ-

στες στον κόσμο του μεγαλύτερου ντετέκτιβ όλων των εποχών, μιλώντας τους για τη φιλία και τη δικαιοσύνη. Για παιδιά από 7 ετών.

Τοκ, τοκ... είμαι η ευτυχία, Εύσ'Ελαντ, **μτφ.: Μάγδα Τσολάκου,** εκδ. Μίνωας

Τοκ, τοκ... Υπάρχουν κάποιες στιγμές που αισθάνεσαι ότι η ευτυχία είναι πολύ μακριά σου. Δε χρειάζεται να την αναζητάς γιατί υπάρχει ένα μέρος όπου εκείνη βρίσκεται πάντοτε... Ένα νέο εικονογραφημένο βιβλίο για τη διαχείριση των συναισθημάτων των παιδιών που μας λέει ότι η ευτυχία βρίσκεται παντού ακόμα κι όταν αισθανόμαστε ότι είναι μακριά μας! Για παιδιά από 3 ετών.

Η χώρα των τεράτων, Maurice Sendak, **μτφ.: Γιάννης Παλαβός,** εκδ. Παπαδόπουλος

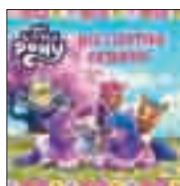
Το βιβλίο που έχει χαρακτηριστεί ως «το καλύτερο παιδικό βιβλίο όλων των εποχών», κυκλοφορεί για πρώτη φορά στα ελληνικά από τις εκδ. Παπαδόπουλος. Όταν ο μικρός Μαξ φοράει τη στολή του λύκου και αρχίζει τις σκανταλιές, η μητέρα του τον φωνάζει «Τέρατ!» και τον στέλνει στο δωμάτιό του. Τότε ο Μαξ θυμωμένος ξεκινάει ένα ταξίδι για τη χώρα των τεράτων. Τα τέρατα θα τον ανακηρύξουν βασιλιά τους και θα αρχίσουν μαζί του τον κακό χαρό! Μέχρι που ο Μαξ θα επιθυμήσει το σπίτι του και το ταξίδι της επιστροφής θα ξεκινήσει... Για παιδιά άνω των 3 ετών.

Η παγκόσμια πολιτική σε 100 λέξεις, Eleanor Levenson, **μτφ. Γιώργος Τσακνιάς,** εκδ. Παπαδόπουλος

Ένα βιβλίο που εξηγεί με πρωτότυπο τρόπο στα παιδιά τις βασικές έννοιες της παγκόσμιας πολιτικής. Καθεμία από τις 100 έννοιες δίνεται μέσα από έναν απλό και κατανοητό ορισμό με μόλις 100 λέξεις! Και κάθε έννοια συνοδεύεται από καλαίσθητες επεξηγηματικές εικόνες, παρέχοντας μια στοχαστική, αμερόληπτη εισαγωγή σε θεμελιώδεις όρους της παγκόσμιας πολιτικής. Ένα διαχρονικό βιβλίο που εξηγεί στα παιδιά όσα συμβαίνουν γύρω μας. Για παιδιά από 9 ετών.

Οι 12 Θεοί ντετέκτιβ - Οι φύλακες του σιταριού, υπόθεση 4η, Φίλιππος Μανδηλαράς, εκδ. Παπαδόπουλος

Στο τέταρτο βιβλίο της σειράς, ο νεαρός Τριπτόλεμος, στον οποίο έχει αναθέσει η θέα Δήμητρα τη φροντίδα του ιερού καρπού του πρώτου σιταριού, συνειδητοποιεί ότι το σιτάρι δεν έχει φυτρώσει όπως θα έπρεπε αυτή την άνοιξη. Μαζί με τη θέα Δήμητρα, απευθύνονται στον Ερμή και στο Γραφείο Ερευνών «Οι 12 Θεοί» για να μάθουν τι έχει συμβεί! Ένα βιβλίο που –εκτός από δράση και μυστήριο– μιλάει για τα μεταλλαγμένα προϊόντα, τη χρήση λιπασμάτων στις καλλιέργειες και τις συνέπειές τους στο περιβάλλον. **A**

Μαρίνα Γιώτη
κείμενο και εικονογράφηση

Τα Φύλακες της ευτυχίας

«Δεν είναι η ευτυχία που μας κάνει ευγνώμονες, αλλά η ευγνωμοσύνη που μας κάνει ευτυχισμένους».
David Steindl-Rast

Ένα αισιόδοξο βιβλίο που μαθαίνει στα παιδιά την αξία της ευγνωμοσύνης.

dioptra
www.dioptra.gr

Ο Στίβεν Κινγκ και ο Μπίλι Σάμερς σκοτώνουν και δεν πληρώνουν

Διαβάσαμε το τελευταίο του μυθιστόρημα: Οι σφαίρες πέφτουν σαν χαλάζι και το κυνηγό είναι αδυσώπητο.

Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΤΣΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

Αλαφαλούτζα: σύντμηση των τόπων Φαλούτζα (Ιράκ, πόλεμος, σφαγείο) και του διάσημου ροκ φεστιβάλ Λολαπαλούτζα. Έτσι θυμάται τη θητεία του στη Μέση Ανατολή ο πεζοναύτης Μπίλι Σάμερς, ελεύθερος σκοπευτής και μέλος της αποδεκατισμένης ομάδας οι Καυτοί 9. Περιλούστηκε με το αίμα των καζανιών μιας κόλασης όπου η βία κόχλαζε και από τα ηχεία ο διάβολος εκτόξευε εκτός από σφαίρες και βόμβες τα σουξέ Highway to Hell (AC-DC) και Master of Puppets (Metallica). Μάτι φώσφορος, κουμάντο γερό: μπορώντας να πετύχει κινούμενο στόχο έως και στα τρεις χιλιάδες μέτρα (χαλαρά!), ο Μπίλι Σάμερς, τίγκα στα ψυχολογικά τραύματα, επιστρέφοντας στην Αμερική, διαλέγει να μην παρακολουθεί συνεδρίες για βετεράνους και συνεχίζει να πορεύεται το μοναχικό μονοπάτι του πολέμου. Ή, καλύτερα, ο ένας από τους δύο εαυτούς του.

Ο Μπίλι είναι μιας ιδιαίτερης εγγραφής διπολικός: ο ένας εαυτός του διαβάζει Εμίλ Ζολά, Σκοτ Φιτζέραλντ και Έμιλυ Ντίκινσον, αγαπά τη λογοτεχνία και την ποίηση, μάλιστα ονειρεύεται κάποτε να γράψει το δικό του βιβλίο. Ο άλλος εαυτός του, όμως, είναι που κάνει τη βρόμικη δουλειά: ο άλλος Μπίλι Σάμερς νοικιάζει την κάννη του σε εγκληματίες και μέσω ανάθεσης εκτελεί συμβόλαια θανάτου. Δεν τον νοιάζει ποιος, αρκεί να ξέρει πως το θύμα του είναι αποδεδειγμένα κακός. Άριστος επαγγελματίας ο φιλαράκος, cold blood του... θανατά! Κάποτε φτάνει η τελευταία αποστολή του. Μετά από δεκαεπτά επιτυχημένες «βολές», ο Σάμερς, μέσω βοήθειας από τον Μπάκι (άσος χρηματιστής, που ξεπλένει τα βρόμικα δολάρια μέσω οφσώρ), αποφασίζει να αποσυρθεί. Το ένα εκατομμύριο που θα του αποφέρει η τελευταία αποστολή του φτάνει και περισσεύει, μαζί με τις υπόλοιπες καβάντζες, για να ζήσουν ειρηνικά οι δύο εαυτοί του. Φυσικά δε θα γίνει αυτό, γιατί ο Στίβεν Κινγκ θα ρίξει τον περιπλανώμενο εκτελεστή σε μια νέα περιπέτεια που δεν θα τον αφήσει να νουχάσει ούτε ένα δευτερόλεπτο. Ο Μπίλι Σάμερς φτάνει κάποια στιγμή να είναι το πιο κυνηγημένο παιδί της Αμερικής. Ο επίσημος νόμος αλλά και τα δίκτυα του εγκλήματος θα τον βάλουν στο σημάδι, τρέξε, Μπίλι, εξαφανίσου.

Αυτά ως προς τον βασικό κορμό της ιστορίας. Γιατί από εκεί και μετά ακολουθούν οι αριστουργηματικές διακλαδώσεις της, καθώς ο επικηρυγμένος Μπίλι, Ρονίν (αν ήταν Σαμουράι), Ασασίνο (αν δούλευε για τα μεξικανικά καρτέλ), Χίτμαν Κάου-Μπόι (αν πρωταγωνιστούσε σε γουέστερν του Κλιντ Ίστγουντ), καταζητείται μόνο νεκρός. Κι όχι μόνο δεν έχει τόπο για να κρυφτεί αλλά ούτε φίλο να τον συντρέξει. Μόνος ξανά, όπως στα παιδικά του χρόνια που τα πέρασε σε ιδρύματα (το γιατί είναι από μόνο του άλλο ένα βιβλίο που ο Κινγκ το φυτεύει μέσα στο βιβλίο), χωρίς καμιά βοήθεια από τους Καυτούς 9, που στον στρατό έγιναν η μόνη του οικογένεια, ο Μπίλι Σάμερς τι θα απογίνει; Θα το διαπιστώσετε από μόνοι σας. Αντιπερισπασμοί, κυνηγητά, μεταμφιέσεις, όνειρα εκδίκησης και αναπάντητα ερωτηματικά: Τι πήγε στραβά και γιατί όλοι έχουν ξαμοληθεί στο κατόπι του; Και προπάντων: Τι έχουμε εδώ;

Για λόγους σπόιλερ δε χρειάζεται να απαντήσω την πρώτη ερώτηση, αλλά η απάντηση στη δεύτερη μπορεί να κατατεθεί ντούκου. Θα διαβάσετε ένα ανατρεπτικό δείγμα λογοτεχνίας, που συνδυάζει το πολεμικό μυθιστόρημα με τα ρομαντικά νουάρ (ναι, θα σκάσει μέγας έρωας), το μυθιστόρημα δρόμου με το θρίλερ και τη φόρμα του Bildungsroman (μυθιστόρημα ενυλικιώσεως) με το γαλλικό roman-à-clef. Βάλτε μέσα και τα κλασικά αστυνομικά και θα διαπιστώσετε πως η μαεστρία του βιβλίου θα ξετυλιχθεί τόσο ανεπανάλληπτα, που στο τέλος θα σας κάνει να αναρωτηθείτε πώς το έκανε! Αναμφίβολα, ο Στίβεν Κινγκ του «Μπίλι Σάμερς» είναι ένας από τους καλύτερους Κινγκ όλων των εποχών και ο Μπίλι ένας αντιήρωας που συγκλονίζει. Αδίστακτος αλλά και τρυφερός, πωρωμένος με τη βία αλλά ταυτόχρονα και αμείλικτα αισθηματίας· ο γλυκός άλλος του εαυτός που αγαπά τη λογοτεχνία τροφοδοτεί το διαβολικό αντικαθρέφτισμά του με στέρεα επιχειρήματα περί του γιατί οι κακοί πρέπει να πεθαίνουν. Εν μέρει μια ιστορία μάχης, εν μέρει μια ερωτική επιστολή στην Αμερική των μικρών πόλεων (εκεί που ο Μπίλι εκτός από έρωτα θα συναντήσει και καλούς ανθρώπους που θα τον κάνουν να πιστέψει πως ίσως έξω δεν είναι όλα τόσο μαύρα), η μυθοπλασία του Κινγκ βαρά στο ψαχνό και δεν αστοχεί ούτε πόντο, καλύτερη και από τη διόπτρα του Σάμερς. Ένας ύμνος στην αγάπη, στην τύχη, στη μοίρα και στην εξιλέωση, στη λαχτάρα μιας νέας αρχής και στην ασυνήθιστη δύναμη που μπορεί να αντλήσουν οι κυνηγημένοι όλου του κόσμου από έναν σκοπό που μπορεί να είναι και ο τελευταίος τους.

Σάμερtime and the living is not easy. Προικισμένος με ντικενσιανά χαρακτηριστικά αλλά και μπλουζ στάνταρτς, ο Μπίλι μέσα σε όλον αυτό τον ορυμαγδό θα αρχίσει να γράφει τελικά το βιβλίο του, κάτι σαν ύστατη επιθυμία να καταλάβει πρώτα ο ίδιος τι του συνέβη και κατέληξε όπως κατέληξε. Και έπειτα, όλες αυτές οι λέξεις του θέλει να λειτουργήσουν σαν διαθήκη, για να τον καταλάβουν οι λίγοι που τον νοιάστηκαν και, εξαιτίας της συμπόνοιας που του έδειξαν, ο Σάμερς δεν φοβάται να πεθάνει.

Ο επίλογος είναι συνταρακτικός όπως και όλες οι 575 σελίδες. Μια προτροπή: Καβατζώστε από τώρα αυτό το βιβλίο για την παραλία, μιας και όλα μαρτυρούν πως, αν ο Πούτιν δεν απασφαλίσει τα πυρηνικά, η άνοιξη που ήρθε θα φέρει το καλοκαίρι, ιδανική δηλαδή εποχή για Στίβεν Κινγκ και «Μπίλι Σάμερς» στην ξαπλώστρα. Τι λέω, ε; Ήδη οι φανατικοί το διάβασαν και η φήμη του «Σάμερς» έως και το Πάσχα θα εκτοξευτεί στην πόλη, σκοράροντας ό,τι καλύτερο μπορεί να κρύβει η κατηγορία που γράφει βιβλίο – δώρο αξίας. ●

Η θαυμαστή έξοδος του Σάλβο Μονταλμπάνο

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΛΕΞΑΚΗ

Εικοστή όγδοη και τελευταία περιπέτεια για τον αστυνομικό επιθεωρητή Σάλβο Μονταλμπάνο. Το όνομα αυτής, Ρικκαρντίνιο. Ολοκληρώθηκε το 2005. Ο Αντρέα Καμιλλέρι (1925-2019) την έστειλε στην αγαπημένη εκδότριά του, Ελβίρα Σελέριο, ζητώντας της να τη δημοσιεύσει μετά τον θάνατό του. Όπερ και εγένετο, το 2020. Τρία χρόνια πριν από το τέλος του, τυφλός ων, ζήτησε να του τη διαβάσουν, και την ενέκρινε ασμένως.

Στο μυαλό του μαέστρου του σικελικού νουάρ είχε μπει η ιδέα να γράψει το τέλος του δημιουργήματός του. Η Αγκάθα Κρίστι ξεπαστρεύει τον Ηρακλή Πουαρό και ο εμβληματικός Βαλάντερ του Χένινγκ Μανκέλ στο τέλος της καριέρας του νοσεί από Αλτσχάιμερ. Ο Καμιλλέρι ακολουθεί άλλον δρόμο για να φέρει εις πέρας το σχέδιό του.

Η δράση εκτυλίσσεται στη Βιγκάτα, γέννημα θρέμμα της φαντασίας του συγγραφέα. Ο Μονταλμπάνο, που καθώς μεγαλώνει γίνεται γκρινιαρής και κυνικός, διατηρώντας πάντοτε ανοιχτό το μέτωπο αντιπαράθεσης με τους γραφειοκράτες της Αστυνομίας, που συνεχώς ορθώνουν εμπόδια μπροστά του για να τον αποθαρρύνουν, συναντιέται επί λογοτεχνικής σκηνής με τον δημιουργό του, ο οποίος, ως από μηχανής θεός ή ως εμπνευσμένος μέντορας, στήνει ένα

παιχνίδι υψηλής αισθητικής, γραμμένο και με τους κανόνες του θεάτρου, στο οποίο ο Καμιλλέρι θήτευσε μεγάλο διάστημα της ζωής του. Μάλιστα, διαβάζοντας τον Ρικκαρντίνιο, αναγνωρίζα χαρακτηριστικά στοιχεία έργων του Πιραντέλλο και του Μπέκετ. «Την ιστορία του Ρικκαρντίνιο εγώ τη γράφω, ενώ εσύ τη ζεις, αυτό», λέει κάποια στιγμή ο Συγγραφέας, πιστοποιώντας στον εμβρόντητο ήρωά του ότι ουδεμία λύση δεν είναι πλέον εφικτή χωρίς αυτόν.

Αντρέα Καμιλλέρι
Ρικκαρντίνιο
μτφ. Φωτεινή Ζερβού
εκδ. Πατάκη

Ο Ρικκάρντο Λοπρέστι, υπάλληλος στην Μπάνκα Ρετζονάλε της Βιγκάτα, παντρεμένος με μια Γερμανίδα, την Έλσε, δίνει ραντεβού με τρεις παι-

δικούς φίλους του στο Μπαρ Αουρόρα. Όμως, πριν προλάβουν να σμιξούν, πρώτος καταφθάνει ο δολοφόνος του τραπεζικού, ο οποίος, αφού εκτελεί την αποτρόπαιη πράξη του, εξαφανίζεται καβάλα στη μοτοσικλέτα του. Ο βίος του τεθνεώτος, όσο ο Μονταλμπάνο μπαίνει στα βαθιά νερά της έρευνας, αποδεικνύεται γεμάτος κρυμμένα και ένοχα μυστικά. Στον καμβά της υπόθεσης, διακριτές θέσεις έχουν οι άνθρωποι της Εκκλησίας και οι γνωστοί και μη εξαιρετέοι μαφιόζοι της περιοχής. Απολαυστικός είναι ο φιλοσοφικός διάλογος του επιθεωρητή με έναν πανούργο επίσκοπο, λίγο πριν σκοντάψει σ' ένα δεύτερο έγκλημα και έρθουν τα πάνω κάτω, καθώς ξετυλίγεται το κουβάρι της ιστορίας, με πρωτότυπες διακειμενικές αναφορές.

Περισσότερα δεν θα σας πω, γιατί θα είναι σαν να σας παίρνω την μπουκιά της αναγνωστικής απόλαυσης από το στόμα. Θα πω μόνο ότι ο Καμιλλέρι επινόησε ένα αντάξιο τέλος στον αγαπημένο του ήρωα, και ότι και οι δύο θα μας λείψουν πολύ – και ασφαλώς, η Λίβια και τα άλλα μέλη του εκλεκτού θιάσου, που μαζί τους ταξιδεύουμε στο πέλαγος της αστυνομικής λογοτεχνίας από το 1994. ●

Στίβεν Κινγκ
Μπίλι Σάμερς
μτφρ. Μιχάλη Μακρόπουλου
εκδ. Κλειδάριθμος

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ /
ΕΚΔΟΣΕΙΣ /
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ /
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Η ομορφιά της μελαγχολίας

Του ΑΡΗ ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ

Το θυμάμαι ακόμα. Ήταν τη βραδιά που γινόμουν τριάντα χρόνων κι ήμουν καλεσμένος στα εγκαίνια μιας έκθεσης γνωστού ζωγράφου. Για κάποιο λόγο που ξεχνώ, ήμουν βυθισμένος σε μια δυσοίωνη μελαγχολία. Κοντά μου μιλούσε σε μια παρέα ο Οδυσσέας Ελύτης με τον Μόραλη -μ' άλλα λόγια, ήταν μαζεμένη η αφρόκριμα της Αθήνας. Εγώ είχα πιάσει φιλίες με τον σερβιτόρο για να μη με ξεχνάει στις βόλτες του με τα ποτά. Από τη γωνιά μου παρατηρούσα με δυσaráσκεια τον καλοντυμένο αυτό εσμό φιλοτέχνων. Έτυχε να περάσει από κοντά μου ο Μυταράς που είχε σχεδιάσει το εξώφυλλο του πρώτου μου βιβλίου. Στάθηκε και με κοίταξε με ύφος περιπαικτικό. «Πέσανε έξω τα καράβια σου;» είπε. Αναστέναξα με ύφος τραγωδού (ήμουν με μια ηθοποιό εκείνο τον καιρό) και ομολόγησα: «Γίνομαι τριάντα σήμερα». Ο Μυταράς γέλασε, «μόλις μπαίνεις στην καλύτερη δεκαετία», είπε και με άφησε στον ζόφο μου.

Δεν έχουν περάσει όλοι σπουδαίοι στη δεκαετία των τριάντα τους. Φέρνω στο νου τον Ιησού (που σταυρώθηκε), τον Μέγα Αλέξανδρο (που φαρμακώθηκε), τον αυτοκράτορα Νέρωνα που αυτοκτόνησε (υποβοηθούμενος) στα 31 του.

Ακόμη κι ο ήρωας της «Δίκης» του Κάφκα, αντί να γιορτάζει την επέτειο των τριάντα του χρόνων, βρίσκεται κατηγορούμενος ενώ δεν έχει διαπράξει κανένα αδίκημα.

Υπάρχει καμιά τέτοια κατάρρα;

Μόλις διάβασα το βιβλίο του Τζανφράνκο Καλίγκαριτς, «Το τελευταίο καλοκαίρι στη Ρώμη». Τιμώ τη μεταφράστρια **Δήμητρα Δότση** αλλά και τις εκδόσεις Ίκαρος που προσφέρουν αυτό το μυθιστόρημα στο ελληνικό αναγνωστικό κοινό. Πρόκειται για βιβλίο μιας ξεχωριστής ομορφιάς.

Ο τίτλος -όπως κι η ομορφιά- ενέχει κίολας μια μελαγχολία. Το

τελευταίο καλοκαίρι στη Ρώμη. Μα, για ποιο τέλος μιλάμε; Ο ήρωας του συγγραφέα δεν είναι παρά τριάντα χρόνων. Η ιστορία ξεκινάει από το βράδυ που, αντί να περνάει τα γενέθλιά του με κάποια αγαπημένη, βρίσκεται πεινασμένος σωματικά και ψυχικά στο σπίτι ενός φίλου που εκείνη τη νύχτα έχει καλέσει κόσμο στο σπίτι του. Εκεί, στη μεγαλοαστική εκείνη κατοικία, εισβάλλει στη ζωή του ήρωα (όμοια όπως εισβάλλουν στη ζωή του ήρωα του Κάφκα οι δεσμοφύλακες του) μια όμορφη κοπέλα που τον ανασύρει από τη θλιβή μοναξιά του για να τον κάνει έρμαιο της σαγήνης της και δεσμότη του έρωτά της.

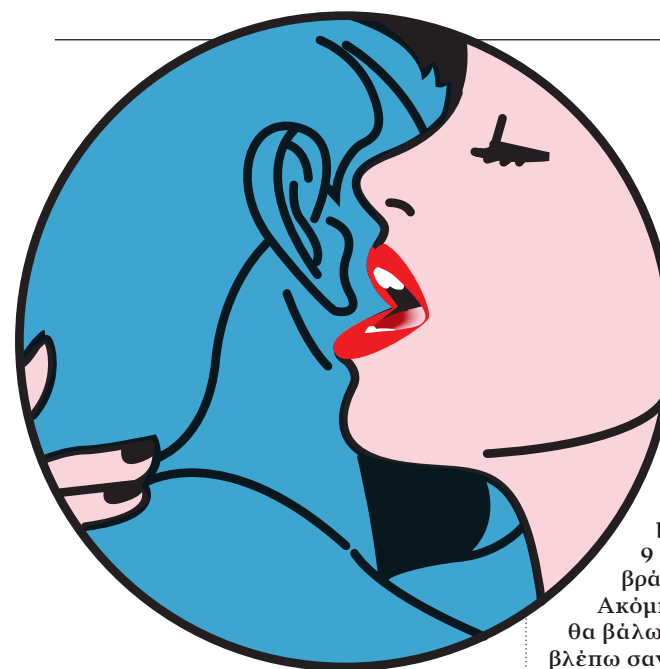
Ο ήρωας του Ιταλού συγγραφέα περιφέρεται στη Ρώμη κι εμείς τον συντροφεύουμε στις περιπλανήσεις του ανάμεσα στα αέφανα αγάλματα Λατίνων στρατηγών, στις πεσμένες κολώνες αρχαίων ναών, στα μαρμαρένια σιντριβάνια. Αναπολούμε τα δικά

μας ταξίδια στην Αιώνια Πόλη, το λαχάνιασμα στα Ισπανικά σκαλιά, την κάμαρα του ποιητή Κητς (πέθανε ετών 25 από φυματίωση), το καφέ Γκρέκο και τα φωτόλουστα μαγαζιά στη Βία Κόρσο με τις πανάκριβες φίρμες τους που η αγαπημένη μας κοίταζε με νόημα ενώ εμείς σφυρίζαμε κλέφτικα ψαχουλεύοντας στην τσέπη το ήδη κάτισχνο πορτοφόλι.

Το μυθιστόρημα «Το τελευταίο καλοκαίρι στη Ρώμη» φέρνει στο νου την «Dolce Vita» του Φελίνι ή την «Grande Bellezza» του Σορεντίνι. Και οι δυο ταινίες κρύβουν μέσα τους ένα τέλος. Το βιβλίο;

Τζανφράνκο Καλίγκαριτς
Το τελευταίο καλοκαίρι στη Ρώμη
εκδ. Ίκαρος

ασχολείται με τα προβλήματα στη δουλειά. Έχω κολλήσει. Χρειάζομαι λίγο αέρα. Κυριολεκτικά. Μια βόλτα. Να δω δυο φίλους, να πάω έναν περίπατο. Για να καταλάβεις, μανέκεν μου, φεύγω το πρωί στις 9 και τελειώνω στις 8 το βράδυ. Κάπου έλεος, δηλαδή. Ακόμη και τη γυμναστική, που θα βάλω μέσα στην εβδομάδα τη βλέπω σαν δουλειά, λόγω του τρεξίματος.

Φιλέναδα, έλα πες την αλήθεια! Ασκούμενη δικηγόρος είσαι! Μίλησες στην ψυχούλα μου. Δυστυχώς, σε πάρα πολλές δουλειές (μην πω στις περισσότερες) δεν υπάρχει καμιά μέριμνα για τους εργαζομένους, την ευζωία τους, την ηρεμία τους. Τα emails φεύγουν βροχή ακόμη για ψύλλου πήδημα και η φάση «σε πρήζω ακόμη και στον ελεύθερό σου χρόνο» έχει γίνει μανιέρα. Δεν ξέρω στ' αλήθεια αν πρέπει να σε συμβουλέψω υπομονή μέχρι την επόμενη κάποιου βραχυπρόθεσμου στόχου ή να σου πω να δεις πέρα από το παράθυρο του γραφείου σου και μην τον είδατε τον Παναγή. Σε κάθε περίπτωση, το μόνο σίγουρο είναι ότι μαζεύεις εμπειρίες και μαθήματα για το τι σου κάνει, ποιος σου κάνει και πως θέλεις να φτιάξεις την εργασιακή σου πραγματικότητα από δω και πέρα. Αλλωστε εδώ που τα λέμε, μέχρι τον Αύγουστο δεν μένει και πάρα πολλούς χρόνος. Βρες άγκυρες χαλάρωσης (όπως η γυμναστική σου) και κλείνε το κινητό σου. Το κάνω κι εγώ τα τελευταία χρόνια και, πιστέψέ με, βοηθάει πολύ.

Το ότι ο άντρας της ξαδέρφης μου μου στέλνει μηνύματα στο messenger και με πρήζει για να μου σχολιάσει σε κάθε φωτογραφία, που ανεβάζω, πόσο κ(α)/@ είμαι και άλλα τέτοια αστεϊάκια, θα πρέπει να με ανησυχήσει;

Ναι. 100%. Οπωςδήποτε. Ασυζητητί. Δεν ξέρω τι άλλο καταφαιτικό να απαντήσω! Θα σου έλεγα αν όχι να το πεις στην ξαδέρφη σου (αν είστε πολύ κοντά εννοείται να το πεις), να του ρίξεις δυο ευγενικά (ή και όχι τόσο) φωνήεντα, γιατί καταντάει πια και κουραστικό το τόσο πετυχημένο χιούμορ. Πόσο να γελάσεις κι εσύ με τη γραφικότητα; Νισάφι.

Εδώ και 1,5 χρόνο έχω σχέση από απόσταση. Έχουμε αρκετά μεγάλη διαφορά ηλικίας (είναι μεγαλύτερος). Στην πολύ αρχή της σχέση μας, χωρίς εμείς να έχουμε ολοκληρώσει, ανακάλυψα ότι μίλαγε σε κάποια. Συνεχίσαμε μαζί, αφού μου ζήτησε συγγνώμη. Πλέον, όμως, κοιτάω κάθε like του και κάθε follow του. Μόλις βλέπω ότι έχει κάνει σε κάποια κοπέλα κάπως πιο τολμηρή, βάζω τα κλάματα. Πολλές τις έχει οβήσει, γιατί του το ζητώ εγώ, αλλά επειδή το κάνω συνεχώς πλέον τσακωνόμαστε. Ζηλεύω πολύ.

Φίλη, για να είμαστε ειλικρινείς, ασφαλώς στην εποχή των social media όλοι θαυμάζουμε το ωραίο (άλλοι λιγότερο και άλλοι περισσότερο) και όλοι έχουμε πρόσβαση στον οποιονδήποτε. Το θέμα είναι να μην ξεπερνάμε τις διαχωριστικές γραμμές, να μη φέρνουμε σε δύσκολη θέση το έτερον ήμισυ με τη στάση μας και, κυρίως, να αποφεύγουμε τη φάση «ε-λιγούρι» (όπως συνηθίζω να λέω), δηλαδή πατάω like και κάνω follow στο κάθε διαδικτυακό τεκνό εκεί έξω. Αφορά σε γυναίκες και σε άντρας ο όρος, μπορείτε να τον χρησιμοποιείτε ελεύθερα. Δεν με νοιάζει το copyright. Δεν μπορώ να ξέρω, λοιπόν, πόσο «ε-λιγούρι» είναι ο φίλος και δεν μπορώ να ξέρω πόσο παρεμβατική είσαι κι εσύ. Σε κάθε περίπτωση, όμως, θέστε όρια, που θα σεβαστείτε εκατέρωθεν ή αλλιώς βάλτε μία ωραία τελεία, γιατί αυτή η συνεχής μίμρα δεν λέει. Καλοκαιράκι έρχεται και θα αρχίσουν κι οι photos με τα μπικίνι...

Κάθε μέρα μετρώ ανάποδα μέχρι να έρθει ο Αύγουστος και να φύγω από τη δουλειά, που είμαι. Νιώθω πως έχω κουραστεί πια να τρέχω για ένα αφεντικό, να με κυνηγάνε τα mails και να μην έχω ούτε λεπτό για μένα. Το χειρότερο στην όλη υπόθεση είναι ότι και το μυαλό μου όλη μέρα

Ερωτικά αδιέξοδα, sexy απορίες, κρυμμένα μυστικά... και στα fm! Το «Μίλα μου βρώμικα» κάνει τα ερωτικά σας θέματα να ακούγονται σαν παθιασμένο τραγούδι στο Athens Voice Radio 102.5

ΜΙΛΑ ΜΟΥ ΒΡΩΜΙΚΑ
-Reloaded-
της ΤΖΕΝΗΣ ΜΕΛΙΤΑ

Μίλα μου βρώμικα.
Μίλα μου αληθινά.
email: info@athensvoice.gr
instagram: @melitajenny

Μικρές αγγελίες

Για να καταχωρίσετε μια αγγελία επικοινωνήστε με το 210 3617.369 (11.00-18.00)
Χρεώσεις: € 34 οι 20 πρώτες λέξεις και € 0,35 κάθε επιπλέον. Αγγελία σε πλαίσιο: € 45.

Σε γνωρίζω... Το μεγαλύτερο δώρο που σας δίνει η ζωή είναι η δυνατότητα για ένα νέο ξεκίνημα κάθε λεπτό που θα το αποφασίσετε. Διεθνείς Γνωριμίες Γάμου «ΠΑΠΠΑΣ», Ομήρου 38, Κολωνάκι, 210 3620.147, 6944137189 www.pappas.gr

ΚΡΙΟΣ

(20 Μαρτίου - 19 Απριλίου)

Στο ξεκίνημα της εβδομάδας «δεσπόζει» η σύνοδος Αφροδίτης-Κρόνου στον Υδροχόο, στρέφοντας το βλέμμα στις επαγγελματικές και φιλικές σου σχέσεις. Είναι μια όψη «στενάχωρη» και μπορεί να εκφραστεί ως συναισθηματικός περιορισμός στην προσπάθειά σου να βοηθήσεις ή να «συμπορευτείς» με τους άλλους, κυρίως δε αν ήδη υπήρχαν προβλήματα με συνεργάτες στη δουλειά ή με φιλικά σου πρόσωπα. Καλύτερη είναι η αποστασιοποίηση και η αποφυγή εξαγωγής «συμπερασμάτων», ωστόσο αν βλέπεις ότι δεν πάει άλλο, το να βάλεις ξεκάθαρα όρια είναι μονόδρομος. Μερικούς μπορεί να τους βαραίνουν τα προβλήματα ενός φίλου, άλλοι μπορεί να αντιμετωπίζουν δυσκολίες με έναν στόχο, ενώ τα οικονομικά πιέζουν για αλλαγή «πλεύσης», με symμάζεμα της σπατάλης. Την Παρασκευή πραγματοποιείται η Νέα Σελήνη του Απριλίου στο Ζωδίο σου, ενώ για όσους έχουν γενέθλια κοντά σ’ αυτές τις μέρες η επιρροή αφορά ολόκληρη τη γενέθλια χρονιά. Νέα κεφαλαία ανοίγουν στα προσωπικά, στα επαγγελματικά, στη σχέση με το σώμα σου και την εμφάνισή σου, αρκεί να μη φοβηθείς να αγκαλιάσεις το καινούργιο, αλλά να σχεδιάσεις και να πραγματοποιήσεις με «τόλμη» τις αλλαγές που ξέρεις ότι έχεις ανάγκη.

ΤΑΥΡΟΣ

(20 Απριλίου - 19 Μαΐου)

Με αρκετό άγχος ξεκινά η εβδομάδα, αφού η σύνοδος Αφροδίτης-Κρόνου στον Υδροχόο βγάζει πίεση στον τομέα των επαγγελματικών. Οι υποχρεώσεις και τα καθήκοντα σε «ζώνουν» γερά, κάνοντας και την επάνοδο από το τριήμερο κομματάκι «ζορική», πόσο μάλλον αν έχεις αναλάβει και μερίδιο ευθύνης που κανονικά αναλογεί σε άλλους, ενώ μπορεί και οι ιδίες οι εξελίξεις από το μέτωπο της καριέρας να δημιουργούν μια αίσθηση απογοήτευσης ή απαισιοδοξίας. Δεν πρέπει όμως να βγάζεις συμπεράσματα για την πορεία σου εστιάζοντας στις παρούσες συνθήκες, ούτε να εξαντλεις την αυστηρότητά σου στον εαυτό σου (ή και τους συνεργάτες σου) με την αυτοκριτική σου. Η Νέα Σελήνη στον Κριό (1/4), που επηρεάζει ιδιαίτερα τους γεννημένους των αρχών του 2ου δεκαημέρου, δεν αποκλείει τις παρασκηνιακές κινήσεις και διαπραγματεύσεις στη δουλειά, ενέχοντας παράλληλα και το στοιχείο της «αποδέσμευσης» από σχέσεις και καταστάσεις που έχουν ολοκληρωσει τον κύκλο τους, λειτουργώντας सम्ποταριστικά για την ευτυχία και την υγεία σου.

ΔΙΔΥΜΟΙ

(20 Μαΐου - 20 Ιουνίου)

Η εβδομάδα ξεκινά με την «άχαρη» σύνοδο Αφροδίτης-Κρόνου στον Υδροχόο. Αυτή η όψη σε κάνει κάπως «δυσανεκτικό» στην κριτική των άλλων, οπότε καλύτερα να αποφύγεις να μπεις στο «παιχνίδι» του τι εννοούσε ο τδδε και ο δείνα, παίρνοντας τα πάντα προσωπικά στις επικοινωνίες. Δέξου ότι αλλά «συμβαίνει» κάποιος να έχει μια όχι και τόσο ολοκληρωτική γνώμη για σένα, όμως that’s life και δεν χρειάζεται να ασχολείσαι περισσότερο, ούτε και να ενστερνίζεσαι απαραίτητα κάθε αρνητική «θεώρηση» του εαυτού σου. Set your boundaries και move on. Για μερικούς αυτή η όψη μπορεί να βγάλει μια απογοήτευση και ένα «γιατί» σχετικά με το πώς εξελίσσονται τα πράγματα στα επαγγελματικά ή τα προσωπικά. Είναι γνωστό ότι αγαπάς τους σβέλτους ρυθμούς, αλλά όταν εμπλέκεται ο Κρόνος that just can’t be the case και με το να αγχώνεσαι δεν πρόκειται να επιταχύνεις τις εξελίξεις, είτε αυτό αφορά εκείνο το τηλεφώνημα/κίνηση που περιμένεις από το πρόσωπο που σε ενδιαφέρει, είτε κάποιο πλάνο που έχεις για τη δουλειά. Η Νέα Σελήνη στον φιλικό Κριό (1/4) που επηρεάζει ιδιαίτερα τους γεννημένους του 2ου δεκαημέρου είναι βοηθητική για να βρεις κατάλληλους συνεργάτες και άτομα με τα οποία θα μπορέσεις να «ταιριάξεις» σε επίπεδο στόχων, αλλά και για αγορές τεχνολογίας, ενώ αυξάνει την κοινωνικότητά σου.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ

(21 Ιουνίου - 21 Ιουλίου)

Η σύνοδος Αφροδίτης-Κρόνου στον Υδροχόο στο ξεκίνημα της εβδομάδας «παίζει» αρκετά με την ψυχολογία σου και θα χρειαστεί να βάλεις τα δυνατά σου για να μην πέσεις στη «λούμπα» των αρνητικών σκέψεων και της «μελαγχολίας». Αιτία για μια τέτοια «στάση» θα μπορούσαν να είναι τα προσωπικά και τα οικονομικά σου, πυροδοτώντας ενδεχομένως ανασφάλειες που θα ήταν προτιμότερο να «αγνοήσεις», διαλέγοντας με σοφία τα άτομα με τα οποία θα μοιραστείς τον «πόννο» σου, προσβλέποντας σε μια βοήθεια «συναισθηματικής τόνωσης». Βέβαια, όπου Κρόνος ίσον σκληρή αλήθεια και μάλλον θα μπεις στη διαδικασία του «τέρμα τα δίφραγκα» για σχέσεις (και συνεργασίες) που σε έχουν «στο περίμενε», «στο περίπου» ή εν πάση περιπτώσει σε μια «ανορθόδοξη» κατάσταση που δεν σου επιτρέπει να ξέρεις ξεκαθάρα με το τι έχεις να κάνεις. Μπορεί π.χ. η συμπεριφορά του συντρόφου σου να σε κρατά σε απόσταση ή να μη σου δίνει αυτό που έχεις ανάγκη τη δεδομένη στιγμή για να αισθανθείς σιγουριά, ενώ τα οικονομικά θα μπορούσαν να αποτελέσουν εστιά απογοήτευσης με τον άνθρωπό σου, έναν συνάταιρο, έναν συγγενή κ.λπ., με τα ρίσκα να είναι απαγορευτικά σε κάθε περίπτωση.

ΛΕΩΝ

(22 Ιουλίου - 22 Αυγούστου)

Με «ζόρι» ξεκινά η εβδομάδα και ο λόγος δεν είναι άλλος από τη σύνοδο Αφροδίτης-Κρόνου απέναντί σου στον Υδροχόο. Προσωπικές και επαγγελματικές σχέσεις βγάζουν «θέματα», τα οποία δεν θα πρέπει να αγνοήσεις, καθώς δεν πρόκειται να λυθούν ως διά μαγείας, αλλά το πιθανότερο είναι τα βρεις μεγεθυμένα «παρακάτω». Δεν αποκλείεται να έρθεις αντιμέτωπος με καταπιεστικές συμπεριφορές, εντείνοντας τη συναισθηματική ανασφάλεια. Η ψυχρότητα και η «αυστηρότητα» με τον σύντροφό σου μπορεί να μην είναι κάτι «καινούργιο» αν ήδη υπήρχαν προβλήματα, ωστόσο τώρα ίσως συνειδητοποιήσεις the hard way με ποιον έχεις να κάνεις. Για μερικές σχέσεις που δεν στηρίζονται σε γερά θεμέλια και «πάσχουν» , αυτό το «χτύπημα» του Κρόνου μπορεί να είναι και «διαλυτικό». Η Νέα Σελήνη στον Κριό (1/4) είναι η ευκαιρία σου για να πετάξεις από πάνω σου κάθε τι που περιορίζει την ελευθερία και την ευτυχία στη ζωή σου on a day-to-day basis. Παράλληλα είναι βοηθητική σε σχέδια σπουδών, προβολής της δουλειάς σου και ταξίδια στο εξωτερικό.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ

(23 Αυγούστου - 21 Σεπτεμβρίου)

Με την Αφροδίτη σε σύνοδο με τον Κρόνο στον Υδροχόο στο ξεκίνημα της εβδομάδας το μήνυμα είναι ένα: κάνε την υγεία σου προτεραιότητα. Αυτή η όψη ζητά να ασχοληθείς σοβαρά με το κομμάτι της φυσικής σου κατάστασης και ευεξίας, ορίζοντας ένα πρόγραμμα φροντίδας του εαυτού σου, που περιλαμβάνει πειθαρχία σε μια υγιεινή διατροφή και συνέπεια ως προς την τήρηση σωματικής άσκησης. Το «κι από Δευτέρα δίαιτα» λοιπόν είναι η καλύτερη «χρήση» αυτής της όψης, που μπορεί να σε βοηθήσει να πετάξεις από πάνω σου το επιπλέον βάρος, ενώ λειτουργεί και ως παρακίνηση για ένα ενδελεχές τσεκ του οργανισμού σου, για να έχεις τον έλεγχο της υγείας σου. Βέβαια το θέμα του «ελέγχου» μπορεί να μη σου βγαίνει τόσο «άρτια» στη δουλειά ή στην καθημερινότητα και εκεί θα πρέπει να διαμορφώσεις έτσι τις ρουτίνες σου ώστε να μην εξαντλείσαι, αλλά αντίθετα να είσαι το ίδιο παραγωγικός με λιγότερο effort (και στρες), ενώ στις σχέσεις με συναδέλφους, υπαλλήλους, συνεργάτες είναι προτιμότερο να ελαττώσεις την κριτική για να μην υπάρξουν παρεξηγήσεις. Η Νέα Σελήνη του Απριλίου στον Κριό την Παρασκευή, που επηρεάζει ιδιαίτερα τους γεννημένους του 2ου δεκαημέρου, δίνει βοήθεια για να τακτοποιήσεις οικονομικές εκκρεμότητες που σχετίζονται με τράπεζες, φορολογικά, λογιστικά, διατροφές κ.λπ.

ΖΥΓΟΣ

(22 Σεπτεμβρίου - 22 Οκτωβρίου)

Προσωπικές σχέσεις και συνεργασίες βρίσκονται «σε πρώτο πλάνο» throughout the week. Πιθανώς να βιώνεις μια πιεστική κατάσταση με τον σύντροφο, το παιδί σου ή κάποιο κοντινό σου άτομο, που καταλήγει σε καταπίεση, με αποτέλεσμα να αισθάνεσαι «μαγκωμένος» συναισθηματικά. Η ψυχρότητα και η αποστασιοποίηση που έρχεται από την άλλη πλευρά μπορεί να βγάλει πικρία και απογοήτευση, κυρίως αν νιώθεις ότι είσαι ο μόνος που δίνει σε αυτή τη σχέση. Για ορισμένους αυτό το «crash test» του Κρόνου μπορεί να οδηγήσει και σε τελεσίδικες αποφάσεις για απομάκρυνση από το άλλο πρόσωπο. Επειδή όμως ο Κρόνος έχει και την ιδιότητα να λειτουργεί σαν «κόλλα» όταν υπάρχουν γερά θεμέλια δεν αποκλείεται κάποιοι να πάρουν την απόφαση για μια δέσμευση ή για το μεγάλομα της οικογένειας μέσω ενός παιδιού. Μερικοί πάλι θα αντιμετωπίσουν ίσως μια πιο «αυστηρή» στάση στο επαγγελματικό τους περιβάλλον, καλό όμως είναι να αποφύγουν να πάρουν τα πράγματα προσωπικά. Την Παρασκευή σχηματίζεται η Νέα Σελήνη του Απριλίου απέναντι σου στον Κριό, φέρνοντας με τη σειρά της εξελίξεις σε σχέσεις και συνεργασίες, αλλά και ευκαιρίες για νέες γνωριμιές.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ

(23 Οκτωβρίου - 21 Νοεμβρίου)

Η σύνοδος Αφροδίτης-Κρόνου στον Υδροχόο στο ξεκίνημα της εβδομάδας δημιουργεί μια «ανόρεχτη» ατμόσφαιρα, σαμποτάροντας τις προσπάθειες για καλή και ισορροπημένη διάθεση. Οι αιτίες γι’ αυτό το αίσθημα «κατήφειας» ποικίλουν. Μπορεί για παράδειγμα ανάγκες και υποχρεώσεις που σχετίζονται με το σπίτι ως ακίνητο, τα κληρονομικά, την οικογένεια, άτομα με τα οποία συγκατοικείς ή τους γονείς σου να σε «φορτώνουν» υπερβολικά, «κλέβοντάς» σου πολύτιμο χρόνο ξεκούρασης και ηρεμίας. Για άλλους η εστία της πίεσης μπορεί να έχει να κάνει με τα θέματα της δουλειάς και τις σχέσεις με απαιτητικούς συνεργάτες, λειτουργώντας και εξ’αντανakλάσεως αγχωτικά για τα οικογενειακά, αν δεν μπορείς να βάλεις όρια. Κατ’ αυτόν τον τρόπο μπορεί και εσύ ασυνείδητα να θέλεις να πάρεις λίγο τις αποστάσεις σου από τους άλλους για να δυναμώσεις ψυχολογικά, αν και για μερικούς ίσως να είναι η ψυχρή συμπεριφορά του συντρόφου που δημιουργεί το όλο «ψυχοπλάκωμα». Σε κάθε περίπτωση, με τη Νέα Σελήνη στον Κριό την Παρασκευή, που επηρεάζει ιδιαίτερα τους γεννημένους των αρχών του 2ου δεκαημέρου, μπορείς να θέσεις τις βάσεις για μια πιο υγιή προσέγγιση στο κομμάτι της ψυχολογίας αλλά και της φυσιολογίας σου, με το ρητό «νους υγιής εν σώματι υγιή» να είναι το μότο αυτού του φεγγαριού.

ΤΟΞΟΤΗΣ

(22 Νοεμβρίου - 20 Δεκεμβρίου)

Δεν είσαι απ’ αυτούς που τους «πάει» το αυστηρό ύφος, όμως με τη σύνοδο Αφροδίτης-Κρόνου στον Υδροχόο μάλλον δε θα καταφέρεις να βρεις το ανάλαφρο και χαλαρό «στιλάκι» σου. Το να μπορέσεις να εκφράσεις με άνεση τα θέλω σου και να επικοινωνήσεις με συνεργάτες, φίλους, σύντροφο, αδέρφια δεν θα είναι ευκολάκι, καθώς θα υπάρχει εκατέρωθεν μια αίσθηση πίεσης που μπορεί να δημιουργήσει άγχος, αλλά να οδηγήσει και σε παρεξηγήσεις. Ίσως έρθεις αντιμέτωπος και με ανταγωνιστικές συμπεριφορές, όμως το καλύτερο είναι να αποστασιοποιηθείς από τα «δράματα» των άλλων αν το όλο κλίμα αρχίσει να γίνεται «ραδιενεργό» για το νευρικό σου σύστημα, ασχολούμενος με τα δικά σου. Για κάποιους θα είναι απλά η «υπερφόρτωση» από τις χίλιες δύο υποχρεώσεις που πρέπει να φροντίσουν που τους «κλέβει» το χαμόγελο, αν και όσοι ασχολούνται με την έρευνα ή έχουν διάβασμα θα μπορέσουν να αποδώσουν καλύτερα. Η Νέα Σελήνη στον Κριό που σχηματίζεται την πρωταπριλιά, επηρεάζοντας ιδιαίτερα τους γεννημένους στις αρχές του 2ου δεκαημέρου, φέρνει και πάλι την «άνοιξη» στη διάθεσή σου, χαρίζοντάς σου όμορφες στιγμές με τον σύντροφο, τα παιδιά και τα αγαπημένα σου πρόσωπα, όντας ευνοϊκή για τα ερωτικά σου αν είσαι σε φάση αναζήτησης μιας νέας «αγάπης».

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ

(21 Δεκεμβρίου - 19 Ιανουαρίου)

Οικονομικής ανασφάλειας συνέχεια στο ξεκίνημα της εβδομάδας. Σίγουρα η επικαιρότητα και ο καταϊγισμός ειδήσεων για το τι μέλλει γενέσθαι με τις αυξήσεις στην ενέργεια και στις τιμές των αγαθών δεν βοηθά για μια ψύχραιμη αντιμετώπιση, ωστόσο πρέπει να «καλμάρεις» την αγωνία σου. Φυσικά τα έξοδα θέλουν απόλυτη πειθαρχία και υπολογισμό με χαρτί και μολύβι, ακόμα κι αν αυτό σμάνει πως χρειάζεται να αναθεωρήσεις συνολικά τον προϋπολογισμό σου. Τα οικονομικά μπορεί να είναι αιτία προστριβών με τον σύντροφο ή κάποιον συνέταιρο και σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να γίνουν ξεκάθαρα τα όριά σου, ώστε να μην πληρώνεις «κυριολεκτικά» εσύ για επιπολαιότητες άλλων. Για μερικούς αυτή η όψη αφορά και τα ερωτικά, φέρνοντας πιθανώς σκληρές συνειδητοποιήσεις για τη συμπεριφορά ενός ατόμου που είτε δεν (σε) θέλει, είτε δεν ξέρει τι θέλει, σπαταλώντας either way τον πολύτιμο χρόνο σου. Ίσως έφτασε πλέον η ώρα να πάρεις ορισμένες αποφάσεις. Η Νέα Σελήνη στον Κριό την Παρασκευή, που επηρεάζει ιδιαίτερα τους γεννημένους στις αρχές του 2ου δεκαημέρου, φέρνει εξελίξεις που σχετίζονται με το σπίτι και την οικογένεια, όπως μια μετακόμιση, μια αγοραπωλησία ακινήτου κ.λπ.

ΥΔΡΟΧΟΟΣ

(20 Ιανουαρίου - 17 Φεβρουαρίου)

Με...«δύσκολα» ξεκινάει η βδομάδα, αφού η σύνοδος Αφροδίτης-Κρόνου στο Ζωδίο σου δεν σπκώνει «ανοιχτωσιές» στη διάθεση και τη δράση σου, βάζοντας στο «στόχαστρο» προσωπικές σχέσεις και συνεργασίες. Για κάποιο λόγο αυτός ο τομέας «δοκιμάζεται», βγάζοντας πίεση σε ψυχολογικό, αλλά ακόμα και σε σωματικό επίπεδο για μερικούς, αφού κάπως έτσι πυροδοτούνται και τα διαφορά ψυχοσωματικά, n’ est pas? Υπάρχουν όμως κι αλλά ερωτήματα που ζητούν τώρα απαντήσεις, όπως το αν η σχέση σου σου προσφέρει την ασφάλεια και τη στοργή που έχεις ανάγκη και αν ο σύντροφός σου έχει αποτραβηχτεί συναισθηματικά αδιαφορώντας ουσιαστικά για το «μεταξύ σας». Μήπως πάλι είναι κάποια ιστορία από το παρελθόν που δε σ’ αφήνει να προχωρήσεις ή είναι το «κλασικό» πρόβλημα των οικονομικών που δεν σου αφήνει χρόνο και ενέργεια για τίποτα άλλο; Το εύκολο είναι να «αφρηθείς» στις τάσεις φυγής, αρνούμενος να κοιτάξεις με ωριμότητα τα πράγματα, που για ορισμένους μπορεί να έχουν φτάσει στην ολοκλήρωση μιας κατάστασης. Ο orthολογισμός πάντως θα σε βοηθούσε περισσότερο, ενώ σχέσεις που στηρίζονται σε σταθερά θεμέλια δεν έχουν να «φοβούνται» κάτι. Η Νέα Σελήνη του Απριλίου (1/4) «αλαφραίνει» το κλίμα, τονίζοντας την ανάγκη σου για ένα ταξίδι.

ΙΧΘΥΕΣ

(18 Φεβρουαρίου - 19 Μαρτίου)

Το ξεκίνημα της εβδομάδας σε «φορτώνει» με αυξημένα καθήκοντα και υποχρεώσεις, λόγω της συνόδου Αφροδίτης-Κρόνου στον Υδροχόο. Δουλειά και καθημερινότητα βγάζουν πίεση, «τεστάροντας» τις αντοχές σου και μαζί με το πρακτικό κομμάτι καλείσαι να διαχειριστείς και το ψυχολογικό, αφού η διάθεσή σου δεν σε «αβαντάρει». Το τελευταίο που χρειάζεσαι είναι να σπαταλήσεις τον ελάχιστο ελεύθερο χρόνο σου ασχολούμενος και με απαιτήσεις άλλων, είτε βοηθώντας υπερβολικά έναν συνεργάτη, είτε κάνοντας τη «μαμά» σε κάποιον φίλο που «έχει μωρέ τα δικά του». Καλύτερα να θέσεις αλλιώς τις προτεραιότητές σου, βάζοντας τον εαυτό σου σε πρώτο πλάνο, προσπαθώντας να ρυθμίσεις τη δική σου ψυχολογία που «ζορίζεται» από την κατάσταση στα επαγγελματικά, στα προσωπικά ή και σχετικά με ένα θέμα υγείας που θέλει μια πειθαρχία. Την Παρασκευή πραγματοποιείται η Νέα Σελήνη του Απριλίου στον Κριό. Αυτό το φεγγάρι μπορεί να φέρει βοήθειες για να τακτοποιήσεις τα οικονομικά σου, κάνοντας μια σωστότερη διαχείριση, ίσως και με τη βοήθεια κάποιου ειδικού, ή μπαίνοντας στη διαδικασία ενός διακανονισμού χρεών με τράπεζες, εφορίες κ.λπ. Για ορισμένους μπορεί να φέρει και μια αύξηση πόρων, μέσω π.χ. μιας αγοραπωλησίας ακινήτου ή μιας νέας δουλειάς. **A**

**ΠΕΡΙΚΛΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ**

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
07.00 - 08.00

**ΣΠΗΛΙΟΣ
ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ**

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
08.00-10.00

**ΓΙΑΝΝΗΣ
ΚΟΡΟΒΕΣΗΣ**

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
08.00-10.00

**ΓΙΑΝΝΗΣ
ΝΕΝΕΣ**

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
10.00-12.00

**ΓΙΟΒΑΝΝΑ
ΒΛΑΣΣΟΠΟΥΛΟΥ**

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
12.00-14.00

**ΣΤΕΦΑΝΟΣ
ΔΑΝΔΟΛΟΣ**

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
14.00-16.00

**ΕΛΕΝΗ
ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ**

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
16.00-18.00

**ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ**

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
18.00-20.00

**ΣΠΥΡΟΣ
ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ**

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
20.00-22.00

**ΣΩΤΗΡΗΣ
ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ**

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
22.00-00.00

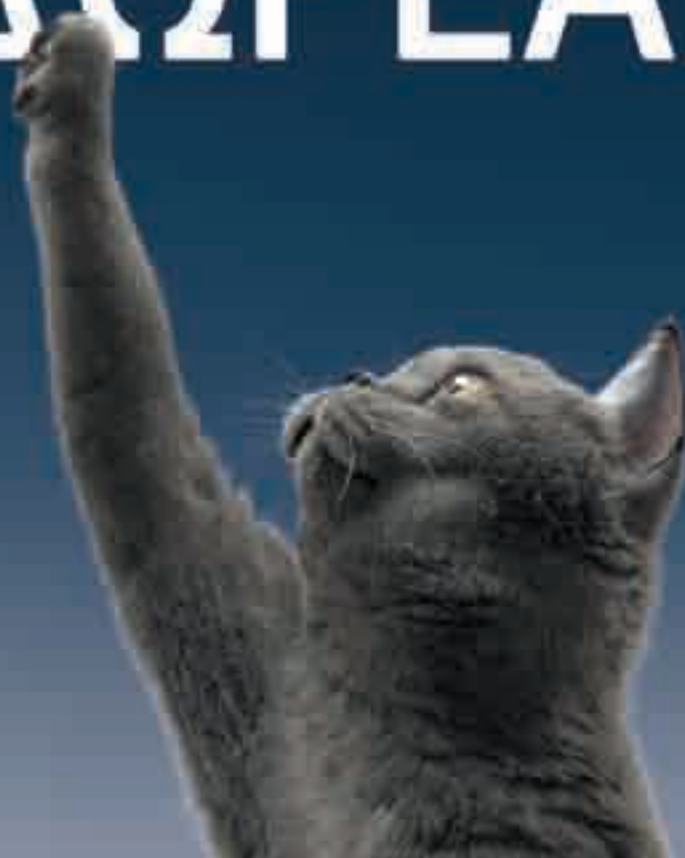

COSMOTE
Neo

DATA X2

ΔΩΡΕΑΝ

**Τώρα, το COSMOTE Neo διπλασιάζει
δωρεάν τα data του, για πάντα!**

Για εσένα που τα κάνεις όλα από το κινητό σου.

Απόκτησέ το
στο My COSMOTE App.

COSMOTE

Ένας κόσμος, καλύτερος για όλους.